

**Ilagijaujut Iqalut Munarijaujunut Upalungaijautingit
Ukiuqtaqtuq Nunangani**

**Iqaluktuuttiaq Iqalukpik, *Salvelinus alpinus*,
Iqalukhiuqtunut Maniliurahuaqtut,
Nunavut**

Aturnaqtut 2021

**Iqalukpik
(*Salvelinus alpinus*)**

Hivunikhaq

Hivunikhangit haffumani ilagijaujut Iqalungnut Munaqhijaujut Upalungaijautit (IFMP) nalunaiqtaugiami hivunikhautikhait kiuvikhangillu Iqaluktuuttiaq Iqalukpit (*Salvelinus alpinus*) maniliurahuagtut iqalukhiurnit, uuminngalu munaqhijaujut maliktakhait parnautikhainit tikinnahuarlugillu tahapkuat hivunikhautikhait. Una titiqqat kivgautigijakhaat ilaliutilugulu kangiqhijaujukhaq ajurnaittumik qaujimajangit iqalungnut, imaup kangiqhidjuhingit maniliurahuagtunut anngutikhaliuqtut Iqalukpit unalu tukiliutingit aturaagtakhait munaqhijaujut Iqalungnit Tarjurmiutailu Kanatami (DFO), maligautilik munaqtiuatigiiktunut timiujut, ilagijaujut Iqaluktuuttiaq Anguniaqtit Timingat, uuminngalu avatikhanut atuqpagait aahiittauq ilauhimajunut.

Una IFMP maligautigut ilagijaunngittut ingilrutikhangit ilijaulaaqtut ajurnaittumik maligautaanit akihautigijaat. Una IFMP ihuaqhijaulaaqtut humilikiaq ajuqhautilimaaitaat Minista’p maligautaat hakugingningit turaagtauhimajuq iluani *Iqalungnut Maligaaq*. Una Minista pilaaghuni, qanurilingajauningit hapummivikhanut, huuplikiaq qanurilinganniqqat, ihuaqhihimalaagtangit ilagijaujut haffumani IFMP malikhimajangit hakugingningit tunijauhimajut malikhugu uvunga *Iqalungnut Maligaaq*.

Himiliqaak DFO munarijakhaat pillimmakharlugillu munarijaulluaqtakhaat malikhugit nuna nunataarviup angirutaat, una IFMP pilimmakhautauniaqtuq ilitquhiqarluni atuinnarluniuk munarijaujukhat. Huliniaumik hamna IFMP malikhimanngitkumiuk munarijaujukhat maligumiuk nuna nunataarviup angirutaat, ilagijaujut haffumani nuna nunataarviup angirutaat atuqhimaniaqtangit kigliutigijangit aturnanngitpat.

Gabriel Nirlungnayuq, Aviktuqhimajumi Tukimuaqtittiji, Ukiuqtaqtuq Aviktuqhimajumi Iqalungnit Tarjungillu Kanata

Ublua

Daniel Shewchuk, Ikhivautalik, Nunavut Uumajuliqijit Katimajit

Ublua

Iluaniittut

Hivunikhamut	3
Tautuktakhat	6
Ilitturningit	6
Ilagijaujut	Error! Bookmark not defined.
Nainaaqtauhimajut Titiqqangit	7
1 Tamatkiumaningit	8
1.1 Iqaluktuuttiaq Iqalukpit maniliurahuagtut iqalukhiurniq IFMP	8
1.2 Pitquhituqangit.....	Error! Bookmark not defined.
1.3 Aallatqiit Iqalukhiurniq Ilauhimajullu	11
1.4 Najugaat Iqalukhiurniq	12
1.5 Iqalut Ilitquhingit	14
1.6 Aulattittiningit	Error! Bookmark not defined.
1.6.1 Iqalungnut Maligaaq, maliguarutit unalu atuagat	17
1.6.2 Aturaaqtakhat Iqalungnut Havaarijaujukhaq	17
1.6.3 Atuagaq Munarijakhaat Aallamik Iqaluktunut.....	17
1.6.4 Ikhinnainnarningit Iqalukhiurnirnut Inikhautaata	Error! Bookmark not defined.
1.6.5 Nunavut Angirutaat	18
1.7 Angiriiqtauhimajuq Piliriakhaq	20
2 Iqalut Ihivriuqtauningit, Qaujiharniq unalu Ilitquhirnut Qaujimagangit (Qaujiharniq hivullingit).....	20
2.1 Uumajuliqiniq Tautukhimajangit	20
2.2 Uumajuit Avataitalu Ilagijauniq	23
2.3 Pitquhituqangit Qaujimagait unalu Inuit Qaujimagatuqangit	21
2.4 Amihuuningit Ihivriurniq.....	25
2.5 Qajagijaunirnut Inikhautikhangit	Error! Bookmark not defined.
2.6 Qaujiharniq.....	Error! Bookmark not defined.
3 Inungnit, Pitquhingit unalu Maniliurahuarniq Atuqtakhat haffumani Iqalukhiurniq	30
3.1 Inungnit unalu Pitquhingit	30
3.2 Maniliurahuarniq Atuqtakhangit	31
4 Munaqtiunirnut Akihaulingit	32
4.1 Amigainningit Amihut Kangiqhijaujut unalu Ihuittumik Atuqpagaat uuktuutigijangit	33
4.2 Angunahuarniq Unipkaaqtangit.....	34
4.3 Maniliurahuarniq Uuktuutigijangit haffumani Iqalukhiurniq.....	35

5	Hivunikhautikhangit	Error! Bookmark not defined.
6	Apquhikhanut unalu Avvautingit	37
7	Munarijangit Uuktuutigijangit Ikaarnirnut haffumani Upalungaijautingit.....	39
7.1	Laisikhanut Maniliurahuarniq Iqalukhiuqtut Hulidjuhiit	39
7.2	Avvautingit	Error! Bookmark not defined.
7.3	Munarivlugit unalu Unipkaaqtangit.....	40
7.4	Ilagijaujut Laisingit Qanurilinganingit.....	41
8	Avvautijangit Munaqtilluarningit Ihuaqhiriqhimaajaut	42
8.1	Nakuuqpiaqtumik Munaqtiunirnut Uuktuutigijangit – Huvaliuqtit.....	42
8.2	Nakuuqpiaqtumik Munaqtiunirnut Uuktuutigijangit – Qajagijaujukhaq Inikhautikhangit.....	43
8.3	Nakuuqpiaqtumik Munaqtiunirnut Uuktuutigijangit – Haputit Aturnaqtumik.....	43
9	Tamatkiumajangit Upalungaijautit	43
9.1	Tamatkiumajangit Piliriakhaq Turaarvigijangit.....	43
9.2	Katimadjudigijangit	Error! Bookmark not defined.
9.3	Tamatkiumajangit Ilitturvikharniq.....	44
10	IFMP Ilitturvikhangit Qimilurningit	44
	Turaarviujangit	Error! Bookmark not defined.
	Tukiliutingit.....	51
	Iluliutingit A Pitquhituqangit Maniliurahuagtut Iqalukhiurniq Najugait.....	54
	Iluliutingit B Maniliurahuagtut qaffiuningit nunamiunganillu unipkaagaq.....	46
	Iluliutingit C Atuqtangit munarijaujut uuktuutingit.....	49
	Iluliutingit D Maniliuqtangit qaujihaqtut Iqaluktuuttiaq Iqalukpit Maniliurahuagtut Iqalukpit Ilagijaujut Iqalungnut Munaqhiijut Upalungaijaut	47
	Nunamijut Nunamiittut Pitquhingit.....	51
	Nanminiliugait Aturnaqtut.....	52
	Havaktittinirnut	53
	Tunihiningit unalu Akikhait	54
	Inirutingit.....	53
	Turaarviujangit.....	Error! Bookmark not defined.
	Iluliutingit E Qajagijaujukhaq tarjurni	59

Nalunaitkut

Nalunaitkutaq 1. Maniliurahuagtut Imarmit ilanganit Atingit Iqaluktuuttiaq nunangani iluani.	9
Nalunaitkutaq 2. Aturaaqtakhat –hivitunia unalu naittut-hivitunia hivunikhautit haffumani Iqaluktuuttiaq Iqalukpit maniliurahuagtut iqalukhiuqtut	35
Nalunaitkutaq 3. Malikhugit qaffiuningit haffumani Iqaluktuuttiaq Iqalukpit maniliurahuagtunut iqalukhiuqtut.	38
Nalunaitkutaq 4. Maniliurahuagtut Iqalukpit qaffiuningit unalu nunagijaujut iluani Iqaluktuuttiaq nunangani, 2009-2020	46
Nalunaitkutaq 5. Atauttimuugtut nunamiujunit avatquumajut 5 ukiunganit 2014/15-2018/19	52
Nalunaitkutaq 6. KFL Aulattittinirnut Akikhangit 2014/15 – 2017/18	53
Nalunaitkutaq 7. Nunamiujunit, nunamiujut unalu havaakhanut akikhangit unalu akikhangit uvanngat imarmijut ilanganit, 2015 - 2019	56
Nalunaitkutaq 8. Aulattittinirnut akikhangit maniliuqhimajangit uvanngat Kitikmeot Foods Ltd., 2008-2012	58

Naahautit

Naahautit 1. Nunaujaq haffumani Nunavut Nunataarviup Iluani ukunanngat Qitirmiut Nunangani unalu nunalingni Iqaluktuuttiaq.....	13
Naahautit 2. Nunaujaq Iqaluktuuttiaq nunangani takukhaujut atuqtangit maniliurahuagtunut iqalukhiuqtut najugaat.	14
Naahautit 3. Nunaujaq Iqaluktuuttiaq nunangani takukhaujuq pitquhituqangit maniliurahuagtut iqalukhiuqtut najugaat.	54
Naahautit 4. Ilitturningit haffumani qaffiuningit munaqhiujut unalu ihuaqhiujut unipkaangit (2020)	47
Naahautit 5. Ilitturningit haffumani ubluq tamaat atiliuqhimajangit havaatigut titiqqangit 2019.....	48
Naahautit 6. Ilitturningit haffumani ubluq tamaat utiqattaqtut unipkaangit iniquhimajangit ukunanngat Kitikmeot Foods Ltd (2019).....	49

Iluliutingit

Iluliutingit A Pitquhituqangit Maniliurahuagtut Iqalukhiuqtut Najugaat	54
Iluliutingit B Maniliurahuagtut qaffiuningit unalu nunamiujut unipkaarijangit.....	46
Iluliutingit C Tadjat atuqtangit munaqhiijangit uuktuutiniit	49
Iluliutingit D Maniliuqtangit qaujiharningit Iqaluktuuttiaq Iqalukpit haffumani Iqaluktuuttiaq Maniliurahuagtut Iqalukpit Ilagijaujut Iqalukhiuqtut Munaqhiijangit Upalungaijaut	47
Iluliutingit E Qajagijauniq tarjurmi	59

Nainaaqtauhimajut Titiqqangit

C&A	Qitirmiunmi unalu Ukiuqtaqtuq Aviktuqhimajuq, Iqalungnit Tarjurmiunillu Kanata
C&P	Munarijangit Hapummijangillu, Iqalungnit Tarjurmiunillu Kanata
CPUE	Qaffiuningit Aadjigiinnngittut Iqalukhiurnigut
DFO	Iqalungnit Tarjurmiunillu Kanata
EHTO	Ekaluktutiak Anguniaqtit Timinganit
HTO	Anguniaqtit Timinganit
IFMP	Ilagijaujut Iqalukhiurniq Munaqhiijangit Upalungaijaut
IQ	Inuit Qaujimajatuqangit
KRWB	Kitikmeot Nunangani Uumajuliqijit Katimajit
NA	<i>Nunavut Angirutaat</i>
NSA	Nunavut Nunataarviup Iluani
NWMB	Nunavut Uumajuliqijiunit Katimajit
NWT	Nunatsiaq
RWO	Aviktuqhimajumi Uumajuliqiniq Timiujuq
TC	Agjaqtuiniq Kanata
TEK	Ilitquhiqiniq Avatiliqinirnut Qaujimajangit
PA	Hapummijaujukhaq Inikhaq

1 Nainaaqhimajuq

Hamna ilagijaujut Iqalukhiurniq Munaqhiijakhanut Upalungaijaut (IFMP) atuqtauvakhutik amirinahuaqhugit hapummivikhangit aturaaqtakhangillu atuqtakhanut haffumani imarmiutaujut avatikhangit, ikajuqhugillu munaqtunirnuit aturaaqtakhat iqalukhiurnirnuit, ilagijauvlugulu angmaumajut qaujiharniq unalu Nunaqaqaaqhimajut ilitquhiqiniq qaujimaqhangit unalu avvautigivluniuk Inuit Qaujimaqatugangit (IQ) iqalungnu uumajuit nanminiliurahuagtut nalunaijainiq ihumaliurlutik nakuuqpiagtumik malikhimajakhaat anguniaqtakhat munarilugillu. IFMPt pivalliahimajut unalu iniqhimajaujut ukunannat hivitujumik havaktaunginnaqhutik inikhautikhaat ukunannat munaqtuqatigiiktunuit parnautigijait, nunamiunillu avatingnut atuqtittijut unalu aahiit ilahuahimajunut.

Iqalungnut unalu Tarjumiunit Kanata (DFO) ilagiinnaqtangit iqalungnut pijunnautingit tigumiaqtit, Nunaqaqaaqhimajut timiujut, ilagiiktut unalu nunaliit, avatingnut atuqtittijut unalu ilauhimajunut qanuq ihumaliurahuarianangani qanuq nakuuqpiagtumik munariniaqtangit iqalungnit pivallialutiglu IFMPt ikajuqhugit iqalungnit. Havaarijakhaat katimadjutigilugulu uvani IFMP ilitarijauhimajuq ilagijaulunilu hulijakhainit hivulliqpaangujut ablurvikhaanit upalungaijaijunit pivalliavlutiglu piliriakhat pivikhangit IFMP. Qaffiujut hulijakhait atuqtauvaktut ilagijauvlugillu iqalungnut pijunnautingit tigumiaqtit, Nunaqaqaaqhimajut timiujut, ilagijaujut nunaliillu, avatingnut atuqtittijut unalu ilauhimajunut, ilagijaat hammajut: katimainnaqhutik IFMP WG katimajunut; ilagijaujut katimadjutigivlugillu; avvautigijangit nalunaijaijut; hailijakhaat qimilruriami kiuhiimalugillu iniqhimaittut nutaannguqtiqattaqtut upalungaijaut; ukiungani iqalungnut ilitturvikhangit qimilurningit.

Tamaat IFMPt kiugiaqaqtangit nutaannguqtiqattarlugit turaarvigilugit atuqtangit hulijakhainit akihautingillu, nutaamik nalunaitkutaq (uumajunit unalu iqalungnit-ilagijaujut), aallatqiingijullu akhuuqpiagtangit iqalungnut avatingit.

1.1 Iqaluktuuttiaq Iqalukpit iqalukhiuqtunuit maniliurahuagtut IFMP

Una IFMP haffumani maniliurahuagtunuit angunahuaqhimajaujut Iqalukpit (*Salvelinus alpinus*) uvannat Iqaluktuuttiaq nunangani Nunavunmi pilimmakhailihaaqtumik uvani 2014 mi, hivulliuvluni IFMP uumajuit Kanata iluani. Una Iqaluktuuttiaq maniliurahuagtunuit Iqalukpit IFMP pinahuahutik qimilruqtaugialik nutaanngiqtiirialik 5 ukiunganit, uuminngaluuniit kiugiaqaqhuni, ukunannat Iqaluktuuttiaq IFMP Havaqatigiiktut ilagijaujut (WG).

Una IFMP WG katimaqatigiiktut aippaagunnguraangat qimilruivlugillu kinguani-hilaqutitigut ilitturningit haffumani iqalungnit unalu nakuuqpiarningit haffumani munaqtunirnuit upalungaijaut. Una IFMP WG katimaqatigiikhutik aippaagunnguraangat uvannat IFMP uvani 2014. Ilagiikhugu, DFO aulapkaihimajut aippaagunnguraangat iqalukhiuqtinnagit unalu kinguani iqalukhiuqtunuit ilagijaujut ukunannat maniliurahuagtut iqalukhiuqtit unalu aallat ilauhimajut, uuminngalu aulapkaihimajut kitunuliqaak ilagijaujut niplautigivluniuk ilaliutigivluniuk nutaannguqtiqhimajut

haffumani maniliurahuaqtunut iqalukhiuqtut unalu ilagijaujut qaujiharnirnut qaujihainingit hulijakhaillu, aippaagunnguraangat kigligutainnit. DFO unalu IFMP WG parnautigivagaat niplautigijait nalunaiqhiiivakhugit akihautigijainnit hivulliutikhangillu turaarvigijaangani uvani iqalukhiurnirnut. Tamaat kiuhimajaujut tunijaujut qajagijaujut ihumaliuqtangit iniqtiqhimagiangani hamna nutaannguqtiqtauhimajut IFMP.

Una IFMP iniqpiaqhimaqut uvani: **Tatqiqhiutigit, Ublua, Ukiunga.**

1.2 Pitquhituqangit

Iqalukpit, *Salvelinus alpinus*, nalvaaqtauvaktut tamainnut Kanatamiunit Ukiuqtaqtuq takunnaqhutik tamarmik tajurmiunngittut (tahirmiiliqpaktut uuminngaluuniit nunamiunirmut iqauk) unalu tarjurmiujut (tarjurmit majuraangat) ilitquhiit. Una tarjurmiuttat ilitquhingit nanijauvaktut kuukkanmi tattiillu uvani Kiilliniq Qikitarmi, haniani Nunalingni Iqaluktuuttiaq, ilitarijauvlunilu Iqaluktuuttiaq, tahamannat anguniajuqtangit niqikhainit, iqalukhiurumajunut unalu maniliurahuaqtunut iqalukhiuqtut.

Amihuuqut maniliurahuaqtunut imarmiuqut iqalukhiuqtunut Iqaluktuuttiaq nunangani iluani. Tahapkuat imarmiuqut ilihimajauvlutik amihuit atiqagtut, ilagijauvlutik nunamiunut Inuinnaqtun Qablunaatullu atilgit, uuminngattauq maligautaatigut atiqaghutik atuqtauvaktut Nunatsiarmi (NWT) Iqalungnut Maliguarutit (Nalunaitkut 1 mi). Tamainnut uvanngat IFMP tamarmik nunamiunit Inuinnaqtun unalu Qablunaatitut atingit ilitarijauqamik nunamiunit atuqtunut.

Nalunaitkut 1. Maniliurahuaqtunut Imarmiunit Atiita Iqaluktuuttiaq Nunangani iluani.

Inuinnaqtun Nunamiujut Atiit	Qablunaatut Nunamiujut Atiit	Qablunaatut Maligautigut Atiit
Iqaluktuuq	Ekalluk (Wellington) River	Ekalluk River
Halugvik	Thirty-Mile River	Halovik River
Paalliryuak	Surrey River	Paliryuak River
Jayko	Jayco River	Jayco River, Albert Edward Bay
Paalliq	Lauchlan River	Lauchlan River (Byron Bay)

Nalunaitkut: Maligautigut Atiit turaarviujuq uvunga maniliurahuaqtunut imarmiuqut atiit iluani Ilitturvik I haffumani Ilitturvikhaq V, NWT Iqalukhiurniq Maliguarutit.

Hivuani pitquhituqangit haffumani iqalukhiurnirnut tukiaqahuni uvani Abrahamson (1964) unalu Barlishen & Webber (1973). Pilihaaliqhutik haffumani aullaqtilihaaqtumi maniliurahuaqtut iqalukhiurniq, ilittuqhimajungnaqhijuq tamaita kuukkat Iqaluktuuttiaq nunangani iluani iqalukhiuqpagaat niqikhaqhiuqhutik Inuinnainut (Friesen, 2002 unalu Ilulingni A nunaujaqatuq pitquhituqangit iqalukhiurviuvaktuq najugaat). Maniliurahuarniq iqalukhiuqtut najugaanit hivulliqpaaq aullaqtilihaaqhimaquq uvani 1960 mi, ukunannat mahikkut kuvjiliqivaktut qanilruani Imatqiktumik Kuugaq (Day & Harris, 2013). Pivallaaqhimaattumik akhuuriami akihautinahuuriami akhuurnirnut haffumani qanilruani iqalukhiurnirnut nuuhimaffaaqtut uvani 1962 mi unghiktumik nunalingni hivuani Iqaluktuuq (Iqaluk) Kuugaa, hamna kuugaq imaiqtiqpaktuq Iqaluktuuq Kangiqhuani (Day & Harris, 2013).

Nanminirijaanit, kuugap-nalaumattiarninga atuqtauvakhuni uvani Iqaluktuuq (Iqaluk) Kuugaa havaarijaukhaaqtut uvannat 1967 mut. Kinguani hamna “iningit” avguiningit aulapkaihimajuq haffumannat Iqaluktuuq ihumagivluniuk tunivlugit iqalukhiuqtunut akhuuqtangit tamainnit ilagijaat kuukkat nunangani (haffuminngatut Paallirjuaq (Surrey), Halugvik (Thirty-Mile) unalu Paalik (Lauchlan) kuukkait). Kihiani, katakpalliajut iqalukhiurnirnut (ilittuqtauhimajuq ikivalliajuq tukiqaqhuni uqumaidjuhigut) uvani Iqaluktuuq (Iqaluk) Kuugaq, humiliqaak iqalukhiuqpagaat ungahingniagut Iqaluktuuttiarmut, akhuurluaqtangit aulapkainirnut haffumani “kuugaq-nalaumattiarningit” avguiningit tunihimajangit iqalukhiuqtunut tamainnut pivikhangit. Uvani 1970 mi, maniliurahuagtut iqalukhiuqtut angiklijuummiqhuni uvani Jayko (Jayco) Kuugaq tununngani kivataani Iqaluktuuttiarmut unalu Kuunajuk unalu Kuugjuat kuugait, qanilruanit ahiarmit.

Uvannat 2010 mit 2017 mut Paalliq (Lauchlan Kuugaq) maniliurahuarnirnut anguniarviunngittuugaluaqtut maniliurahuanngitkaluarmata ilagivluniuk pitquhituqarnit atiliuqhimajaujuq maniliurahuagtut avguiningit unalu hivitujumik agjaqtuinirnut akituvallaaramik ungahikpallaaramilu iqalukhiuqtunut najugaanit Iqaluktuuttiarmut. Nutaannguqtumik pijumajainnit iluani iqalukhiuqtunut, una Iqaluktuuttiaq Anguniaqtiit Timinganit (EHTO) unalu Kitikmeot Niqiqarvinga Timingat, ikajuqtauvaktut ukunannat DFO-tkunnt, tukhiutijaujut hivumuurutigijangit avguiningit angiklijuummiqtauvlutik uvannat 5,000uqumaidjuhianit (uvannat pitquhituqarnit hivumuurutigijangit 2,400uqumaidjutingit). Una Nunavut Uumajuliqijit Katimajit (NWMB) ihumaliuqhimajangit tadjat atuqhimmaaqtangit maniliurahuagtut avguiningit (atauttimuurutigijangit ukunannat *Nunatsiaq Iqalukhiuqtunut Maliguarutit*) haffumani 9,100 uqumaidjutingit maligautijaujut unalu aturnaqhunilu. Ihumaliuqhimajangit, una NWMB ilitarijaujut ikajuqtauvlutiglu hapummiraaqhutik-kigligutaat munarijaujut inikhautikhangit haffumani iqalukhiuqtunut ukunannat EHTO unalu DFO aulapkaivlutik ikajuqtauvlutiglu ukunannat Kitikmeot Niqiqarvik Timinganit munariraaqhutik aturaaqtakhat maniliurahuagtunut iqalukpik iqalukhiuqtunut (Nunavut Uumajuliqijit Katimajit, 2017 mi). Aullaqtilihaaqhimajut uvani 2018 mi, Paalliq (Lauchlan Kuugaq) anguniarviuvlutik hivumuuhugit avguiningit haffumani 5,000uqumaidjutingit, ilittuqtauhimajut ukunannat iqalukhiuqtunut-munarijaujut unalu nanminirijaujut munaqhiijangit, unalu anguniaraaqpakhutik uvani hivumuurutaujut avguiningit hamna amigaiqhiijut ihivriurnikhanut iniqpiaqhimalutik aturaaqtakhaillu anngutikhait aulapkaqhiiilutik.

Iqalukhiuqhimaittut uvani Kuunajuk nutqaqhutik 1999 mi unalu Kuugjuat 1991 mi amihuujut huligamik, ilagijaujuq agjaqtuinirnut akikhangit, nalunaiqhutik qakuqhivlutik niqaa, hilarluinnaqhunilu ukiakhani. Akihautit haffumani maniliurahuagtut najugait ilaliutijangit inuuhirnut pitquhirijangillu malikhimajangit (haffuminngatut, hivunngani nirivagaat iqalungnit), angmaumagumik maniliurahuagtut avguiningit, unalu nunap ilitquhiita ilagijaujut maniliurahuarnirnut atuqattaqtangit (haffuminngatut, ungahingnia nunalingnut, agjaqtuinirnut akikhangit), iqalut qanurinningit unalu niuviqtittinahuarniq (haffuminngatut, niqaa qakuqhivallaarninga) hilaup qanurilinganingillu.

Tadja maniliurahuarniq iqalukhiuqtut iqalukhiuqpaktut uvani Iqaluktuuq (Iqaluk), Paallirjuaq (Surrey), Halugvik (Thirty-Mile), Paalliq (Lauchlan) unalu Jayko (Jayco) kuugait (

Naahaut 2). Angunialihaaqtut unalu amigainningit ilitqulia haffumani iqalukhiuqtut ilaliutauhimajut uvanngat (Day & Harris, 2013) unalu angmaumajut ikiaqqivikkut uvani: http://www.dfo-mpo.gc.ca/csas-sccs/Publications/ResDocs-DocRech/2013/2013_068-eng.html.

Hamna hivunikhautikhangit haffumani IFMP, tamaat ublumimut Iqalukpik maniliurahuagtunut imarmiujut (Nalunaitkut 1) iluani Iqaluktuuttiaq nunangani kitiqhutik turaaqtauhimajut uvanngat “Iqalukttuuiq Iqalukpik maniliurahuagtunut iqalukhiuqtut”. Munarijaujut hivunikhaat, tamaita maniliurahuagtut imarmiittut ihumagijaujut avaliqanngittut munarijaujut ilangani ilagijaujut ukunanngat kuugaq-nalaumattiarningit avguiningit.

1.3 Aallatqiik Iqalungniq unalu Ilaugatauhimajut

Iqalukpik ihumagijauulluaqpagaat inikhaanut inungnit pitquhinga, niqinnariaujut unalu maniliurahuarnirnut angiklijuummipaktuq nunalingni – ikajulluaqpakhutik aturaaqtakhaat pitquhirnirnut unalu inuudjuhiit, ilaliutauvaktut himmautilimaitpiaqtut pitquhirnut niqingit, unalu maniliurahuarnirnut ikajuutikhangit ajurnanngitpiaqtut maniliurahuarniq hulijakhainillu iqalukhiurningit. Iqalukpit anguniarluaqpagaat nirijuktangit unalu maniliurahuaghutik iqalukhiuqtunut ikittumik hulijaujut (tahiugtaujut) iqalukhiuqtut iluani Iqaluktuuttiaq nunangani.

Una maniliurahuagtut iqalukhiurniq, hivunigijaujuq haffumani IFMP, aulapkaqhimajut ukunanngat nunaqatigiingmiut Inuit iqalukhiuqtit ilagivlugillu aulattittinirnut ikajuqtangit Kitikmeot Foods Ltd., maniliurahuagtut niqiliqivuijut Iqaluktuuttiarmi. Kitikmeot Foods Ltd. Nauhimajut uvani 1990 mi maningnit ikajuqtauhimajut uvanngat Nunavut Pivallianikhanut Timiujut, kivgaqtuijullu angiklivalliajut nunamiujut unalu hilarjuaqtigut iqalut niuviqtittijuktut malikhugu nunallaangit hanaugaa Iulumuupiaqtuq Iqalukpingujuq taidjutilik *Truly Wild Arctic Char*TM. Una iqalukhiuqtut ilittuqhimajaujut aturaaqtakhait atauttimuughugit aallatqiingujut nanminirijangit maliktangit, tadja ilitarijauvlunilu ukunanngat Tarjurmi Ilittuqtit taidjutilik Ocean Wise aturaaqtaujut munarijauvlutik iqalukhiurnirnut. Najugautaa Iqaluktuuttiarmi, Qitirmiut Niqiqarvia Timigutaat, taidjutilik Kitikmeot Foods Ltd. Havaktiqaghutik amihuujut 28 nit nunamiuqatigiktut unalu nunataarviujut, ilagijaujut munaqhiijangit, hilaqutitigut pivalliajut unalu maniliurahuagtunut iqalukhiuqtit.

Una Iqaluktuuq (Ekalluk Kuugaa) unalu Paalliq (Lauchlan Kuugaa) najugaat ikajuqtauvaktut nunamiuqatigiiktunut anguniaqtit hamna tahiugtit iqalukhiuqtit

aulattittijut uvani Iqaluit majuliraangata ingilravingit. Tahapkuat iqalukhiuqtit, kihiani aulattittihimaittuq qanilruanit ukiunganit. Hamna iqalukhiuqtut akhuuqpiagtangit uvanngat tahiuttit iqalukhiuqtut aulattittijut ihumagijaulluanngittut uuktuqhimmaaqpakkamik iqalugaangat utiqittivagaat; kihiani, huli hulivakhutiktauq naittuugalarmik iqalukhiuqtut iqalugaangat amigaiqtittigaangat ihivriuhimajaat kuukkait. Una iqalukhiurniq akhuuqpiarningit iqalliqigaangamik qaffiuningit aallannguqtaulaaqhuni aippaagunnguraangat..

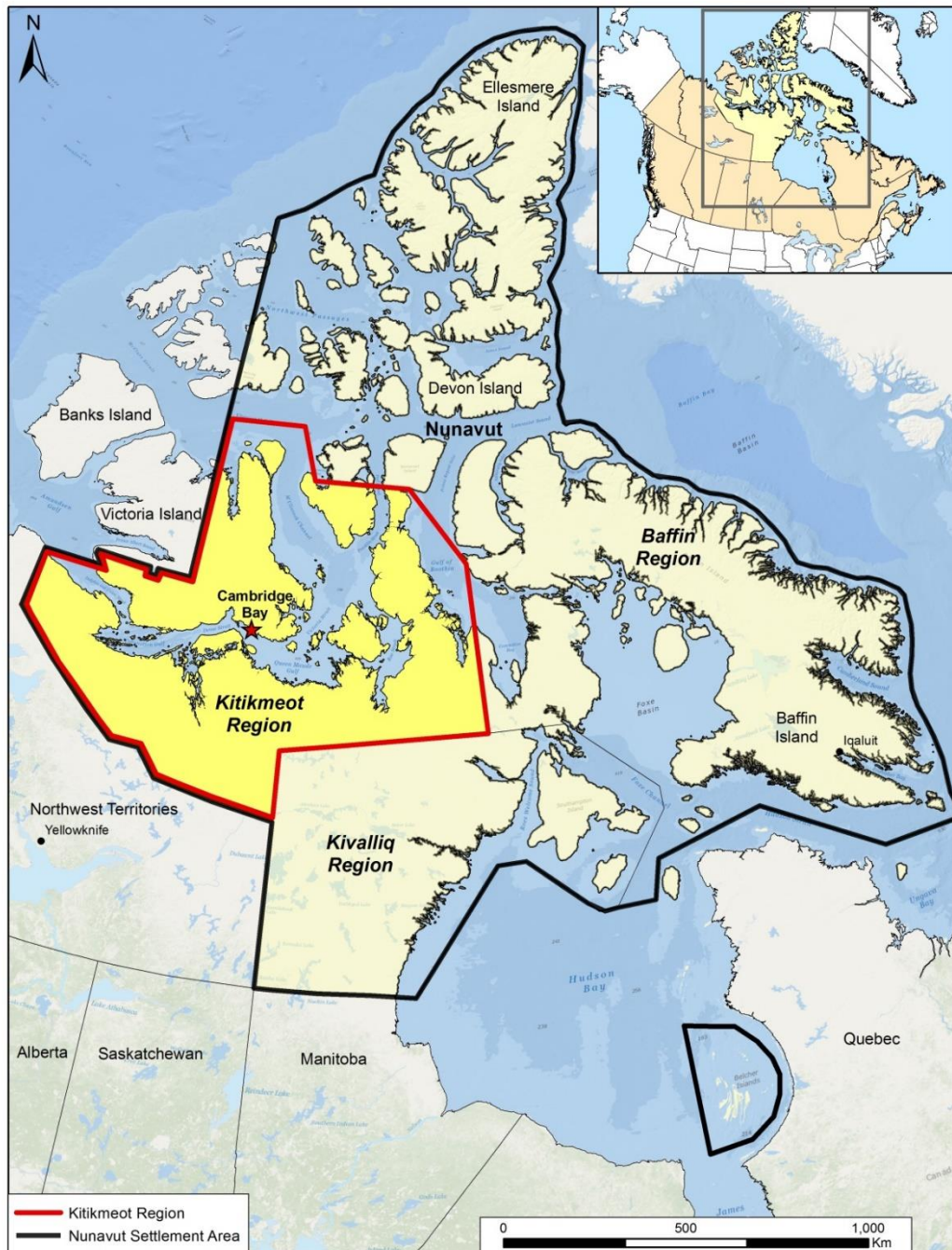
Amihut aallat iqalukhiuqtut najugaat qanilruani nunalingni atuqtauvaktut tamarmik hulilukaaqhutik (tahiuttaujuq) unalu niqikhaqhiuqtut iqalukhiurningit (haffumanngat (haffuminngatut, Niaqurnarjuaq, Tikirarjuaq, Iqaluktuuttiaq, Kuugaq) nunamiuqatigiiktunut. Qangaraalungmi, tamait maniliurahuaqtunut iqalukhiuqtut najuqpaktangit, atauttimuunngittumi, anguniarviuvakhuni niqikhaqhiuqtunut. Tadsa anguniarviujut qanilruani hulilukaaqtumik iqalukhiuqpagaat najugait qanilrukkut nunangani Iqaluktuuttiaq.

1.4 Najugaat Iqalliqinirnut

Una Nunalingni Iqaluktuuttiaq najugaat hivuraanit hinaanit Kiillinirmi iluani Kanatamiunut Ukiuqtaqtuq Qikiqtalingnit, Tattiit iluani. Iqaluktuuttiaq anginiqhaujuq nunanganit Qitirmiut Aviktuqhimajumi (Naahaut 1). Iqalukhiuqpagaat nunami hanianiluuniit hivua Iqaluktuuq (Ekalluk), Paalliryuak (Surrey), Halugvik (Thirty-Mile), Paalik (Lauchlan) unalu Jayko (Jayco) kuukkait (

Naahaut 2) hivumuurutigijangit uvanngat hiugaangat (upinngaami) uuminngaluuniit majuraangat (ukiakhami) ingilrajut.

Naahaut 1. Nunaujaq Nunavut Nunataarviup Iluani ukunanngat Qitirmiut Aviktuqhimajumi nunalingni Iqaluktuuttiaq.

Naahaut 2. Nunaujaq Iqaluktuuttiaq nunangani takukhaujut tadjá maniliurahuagtut iqalukhiuqtut najugait.

1.5 Iqalukhiuqtut Ilitquhiita

Angiriiqtauliramik haffumani Nunavut Angirutaanit uvani 1993 mi, tamaita aturaaqtakhait iniqhimaittut uuminngaluuniit avguiningit qaffiujuut uumajuit anguniarviulaaqtut iluani Nunavut Nunataarviup Iluani atiliuffaarmijangit ukpirijauvlutiglu aulpkaivlunilu ukunanngat NWMB. Tahapkuat maliguarutit ilaliutijangit huli ilittuqhimainnaqtut kigligutaanit maliguarutit unalu munaqtiunirnut Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuagtunut iqalukhiuqtut, kiugiaqaqtangillu aallat pivikhait:

- Laisikhaq maniliurahuagtut iqalukpik imaup iluani nalunaiqtauhimajut uvani Parnaijaut V haffumani *NWT Iqalukhiuqtunut Maliguarutit* (https://laws-lois.justice.gc.ca/eng/regulations/C.R.C.,_c._847/index.html)
- Munaqhiijangit malikhimajangit, ilaliutijangit ingilrutikhait iniqhimaittut, pidjarikhilugillu aturaaqtakhangit anguniaqtangit
- Kiugiaqaqhutik titiqqat pihimainnarlugit unipkaarinahuarlugillu anguniaqtangit nalunaitkutat

Atauttimuuqhimalugillu Ilangani 17(1) haffumani *NWT iqalukhiurnirnut Maliguarutit*, tamaat tarjurmijut maniliurahuagtut iqalukhiuqtut Iqaluktuuttiaq nunangani titiraqhimajut uvani Parnaijaut V malikhugu Aviktuqhimanina IV Qitirmiut Ukiuqtaqtumi (Takulugu Ilulinga 3 (Ilainnaa 6) iluani IFMP tadja avguiningit). Aallatqiingujut Malikhimajakhaat titiraqtauhimajut aippaagunnguraangat ukunangat DFO angmaqhimalugit tamainnit maniliurahuarnirnut tarjut ilittuqhimalugillu iqalukhiuqtangit ininganit, avguiningit, unalu ingilrutikhait kiuvikhangit. Uvani atulihaaqhimu aippaagunnguraangat, DFO tuhaqtittivagaat nainaaqhimajut tamainnut titirariiqhimajut Aallatqiingujut Pitquijukhat (<https://www.dfo-mpo.gc.ca/fisheries-peches/commercial-commerciale/atl-arc/variation-orders-ordonnances/nunavut-2018-19-v001-eng.html>) tamainnut nunalingnit HTO havagviat Nunavunmi. Ilagijangillu, nunalingni pijumajainnit angmaqtirlugillu maniliurahuagtunut tarjuq anguniaqhimaittut qanilruani ukiunganit, hamna HTO tukhiutigilaaqtangit tarjuq angmaumahimalutik maniliurahuagtunut iqalukhiuqtut.

Iqalukhiuqtit inmi tukhiutijakhaat laisikhainit maniliurahuarumagumik tarjumi. Laisiit ilittuutijangit tarjumiunit, avguiningit unalu aahiit qanurilingavikhat (ilagijaujut Amiakkukhait Laisikhat Maliktakhait) tadja atiliulaaqtut uvanngat nunamiatqatigiingnut Annguhiqijit Havaktit (Avatiliqijitkut Havagviat – Nunavut Kavamangit) ilagijaujut DFO nit. Tamait maniliurahuagtut tarjumi iqalukhiuqhimajut uvanngat iqalukhiuqti hivuliqtinga havaqatigiqagtut malruk uvvaluuniit tallimat aallat iqalukhiuqtit. Ungahingningit uvanngat Iqaluktuuttiarmut, ukiivit najugaaniillutik tarjup hinaanit, iqalukhiuqtit ukiivingmiinniaqhutik iqalukhiuqhutik, iniqhimalugillu 3 nit Santiqhiiglutik avataagulluuniit.

Iqalukpiit anguniaqtaujuqtut mahikkut kuvjiliqijut uvani hanianiluuniit hivuraanit kuukkait iqalut ingilraliraangat hituliraangamik tarjumut Taaqhivalirvingnuliraangat, qaujimajauvlutik upinngaami iqalliqigaangat (Lauchlan unalu Surrey kuukkait), uuminngaluuniit uvanngat mahikkut kuvjiliqijut uvanngaluuniit haputit utirnaliraangamik halumajumik imaq uvani Niqiliqivik-qitqanit uvuuna Apitilirvik-qitqanit qaujimajaujuq ukiakhami iqalliqijut (Halugvik, Iqaluktuuq, unalu Jayko kuukkait). Iqaluktuumi (Ekalluk) Kuugaq iqalut anguniajuqtangit ikaaruhianut kuukkami qanirluanit uvanngat Kitigaq Tahiq, iniliurahuariami tahuqtut-iqalukhiurumajunut nunami tahamani.

Maniliurahuagtunut anguniaqtut aulapkaihimajut uvanngalluuniit mahikkut kuvjiliqijit haputimiluuniit, qanuritkumi kihiani kuukkap ilitquhia. Humiliqaak qanurilingajaujut naammagijaujut (ikkattuuvluni nakitqijaujut kuugaq iluani), haputit ilitqijauvakhuni angunialiraangat. Haputit nakuutqijauvaktut mikitqijaujut iqalungnaittumik huvaqaliqtuniglu Iqalukpik utiriaqaqhutik aanniqtaililugillu, tahapkuallu Iqalukpiit anginiqhaujut utiqtigiami ajurnaittut, taimaa ajuqhautihimaittumik naammagijauvluni iqaluk. Humiliqaak mahikkut kuvjiliqijut taimaa tautungaqhutik ajuqhautijut iqalungnut, haputimi anguniaqtut niuvirnaqpiaqtut tamainnut niqaita niqidjarikhivlutik, taimaa iqalukhiuqtit akiliqtauvaktut iqaludjarikhinirnut. **Haputit ilingatqijaujut taimaa anguniarumiuk ihumaliuqpagaat, taimaa hivuurannngittuuvluni ingilrutikhait tammarnaittumiglu, aallat imarmiuttat illitturnainnamiglu.**

Iqalukpiit pilaktauvaqtut maniqqami (haffumani hungaijaqtauvaqtut mahiillu ahivaqtauvaqtut) halummaqhuqillu hikuqaqtumik qijuqutiqtautinnatik. Tamaat qijuqutit tigumialaaqtangit tukiingit, 45 uqumaidjuhingit (100 lbs.) pilakhimataaqtut iqalut unalu amigaitpaktut 13 nit qijuqutit agjaqtaulaaqtut uvani tingmiannuanut puqtalaaqtumik. Puqtalaaqtut tingmiat akiliqtauvagaat uvannat Qitirmiut Niqiqarvit Timiqutingit agjaqhivaqtut iqalut iqalukhiurvingmit najugaat Iqaluktuuttiarmut, uhiijaivagaat tulagvingmit agjaqhivlugillu niqiqarvingmut havaarivlugit atauttimut. Iqalut niqiqarvingnunngaugaangat, qijuqutit uqumaidjuhiuqpagaat ahikkut qanurittuuvlutik qaffiuningillu atiliuqtauvaqtut.

Hamna niqiqarvik titiraqhimavlugit anguniaqtangit tukiliugait ilagijauvaqtut ubluq tamaat uqaqhimavaktut uvunga DFO nut, taimaa anguniarvingit unipkaarjangit unalu avguiningit munaqhiijangit uvannat maniliurahuqaqtunut iqalukhiuqtut hilaqutikhanut. Ihuaqhijauhimajut onversion ilagijangit aturnaqhutik anguniarviujut atauttimuurahuqaqhuqit avataanut uqumaidjuhinga (uvannat hungaijaqhimajut uqumaidjuhia) uvunga kilukulaanut, atiliuqhimajuq maniliurahuqaqtunut avguiniq. **Hamna avguiniq** akturaangamiuk, Nalunaitkutaq Umikhimajajuq titirariiqtauvaqtut uvannat DFO nit unalu atiliuqtaaqhuni nunalingni, ilittuqhiivluniuk umikhimajaat tarjumi hinaa kinguagut maniliurahuqaqtunut iqalukhiuqtut.

Tamaat ukiunganit DFO havaqatigivagaat maniliurahuqaqtunut iqalukhiuqtit, Qitirmiut Niqiqarvik Timiqutait, taijauvagaat, Kitikmeot Foods Ltd., unalu anguniaqtit timiqutait EHTO nalunaiqhiivakhutik hivulliutikhangit munaqtiuningit akihautingit, uvani iqalukhiurnaqhigaangat hilaqutitigut DFO Iqalukhiurniq Havaktit munarivlugit maniliurahuqaqtunut anguniaqtit hulijakhait malikhimavlugillu ukunannat *Iqalungnit Maligaq* unalu aturnaqtumik maliguarutit. Munaqtiunirnut akihautingit malikhugillu ihumaaluutigijait turaaqtaujut uvani iqalukhiurnaqhigaangat hilaqutitigut uvani iqalukhiuqtinnagut unalu iqalikhiuqtaaqhutik katimavlutik, humiliqaak pijumagaangat. Ilagijaujut, Qitirmiut Niqiqarvik Timiqutingit taidjutilik, Kitikmeot Foods Ltd. Kamigivagaat iqalukhiuqtinnatik katimajut hivunnani tamainnut iqalukhiurnaqhigaangat katimadjutigivlugillu ilagijaujut akihautingit hivulliutikhangillu.

1.6 Aulattittiningit

Hamna Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuqaqtunut iqalliqijunit munaqtiuqatigiiktut ukunannat Nunavut Uumajuliqijit Katimajit (NWMB), Ekaluktutiak Anguniaqtit Timiqutit (EHTO), unalu Iqalungnut Tarjungillu Kanata (DFO), atauttimuqhutik malikhutik ukunannat **una Nunavut Angirutaat (NA)**, una *Iqalungnut Maligaq* unalu maliguarutingillu. Una NWMB ingilrutilluanguuvluni haffumani anngutikhanut munaqhaijut Nunavut Nunataarviup Iluani (NSA), kihiani hamna Minista huli aulapkailluarijaat munarivlugillu anngutikhanut munaqhaijut hapummivikhangillu iqalungnut.

1.6.1 Iqalungnut Maligaaq, maliguarutit unalu atuagait

Una Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuagtunut iqalungnut maliguarutaujut ukunanngat *Iqalungnut Maligaaq* (R.S., 1985, c. F-14) unalu maliguarutit maligautaat malikhugit, ilagijaujut *Iqalungnut (Tamaat) Maliguarutit* unalu *Nunatsiaq Iqalungnut Maliguarutit*. Humiliqaak aallannguqtiqattatut illitturnaqtut uvanngat tahapkuat titiraiiqhimajut maligautit unalu Nunavut Nunataaqtunut Angirutaat, una Angirut tikilluaqtakhaat kigluanut aallannguqtiqattatut.

Tahapkuat titiqqait angmaumajut uvani Ikiaqqivikkut uvani: <http://www.dfo-mpo.gc.ca/acts-lois/index-eng.htm>

1.6.2 Atuqattainnarniq Iqalungnut Havaarijaujukhaq

DFO malikhimainnaqtangit hamna Atuqattainnarniq Iqalungnut Havaarijaujukhaq (SFF) tamainnut Kanatamiunut iqalungnut malikhimainnarlugillu hivunikhautikhangit hiliktumik aturaaqtakhainit, maniliurahuagtut nakuuqpiagtumik, unalu ihuaqtumik aulattittinirnut Kanatamiunut iqalungnut tikinnahuarlugit. Una SFF ilaliutijangit atuagait malikhimainnarlugit nunap avatiqatautijut inikhaliuqtangit iqalungnut munaqhiijangit, ilaliutijangit hamna *Iqalungnut Ihumaliuqtangit Havaarijaujukhaq Ilaliutijangit hamna Qajagijaujuq Inikhaq, Munarivluniuk Ihuiluutaujut Iqalukhiurniq haffumani Imarmiujunit Najuqpaktangit, Nunaliit unalu Uumajuit unalu Atuagaaq Munarijaat Iqalugaangata*.

Tahapkuat titiqqait angmaumajut uvani Ikiaqqivikkut uvani: <http://www.dfo-mpo.gc.ca/reports-rapports/regs/sff-cpd/overview-cadre-eng.htm>

1.6.3 Atuagaaq Munarijaat Iqalukhiurnirnut

Iqalukhiurnirnut iluani Iqaluktuuttiaq iqualukhiurniq titiraqtauhimajut ukunanngat Atiliuqpagaat makpiraanmi uvani maniliurahuarnirnut laisilingnit qanurilingajaujut (takulugu ilangani 4.2 unalu 7.1). Una iqualukhiurniq atuinnaghugillu haputit anguniaqpagaat illitturnvikhanut uvani malruk najugaanit, ahivaqtauvaqtut unghiktumit tamaat tuqutiqpagaat iqualukhiuraangata. Qimilruqtaaraangata uvani Atiliuqpagaat makpiraanmi nalunaitkutaanit, iqalungnit munaqhiivagaat nalunaijaijut tuhaqtittivakhugillu avatikhanut atuqtittijut unalu munaqtiuqatigiiktut parnautingit, ihumaliuqhimavagaat una iqualukhiurnirnut mikijumik ihuiluutauvaqtut ihumaaluutiginnangittangilluuniit aallanut iqalut, imarmiutaujut tingmiat unaluuniit imarmiutaujut huraat amihuuningit. Unipkaaqtauhimaittut imarmiutaujut huraat ilagijaujut Tuqutiqpagaat Aanniqpiaqhimaittunigluuniit (IMSI) kinguani 5 nit iqualukhiuqtunut Iqaluktuuttiaq nunangani. Maniliurahuagtut mahikkut kuvjiqijut ihivriuqtauvaqtut pingahuaqtaat hitamaaqtalluuniit 3-4 ubluq tamaat, unalu imarmiutaujut huraat nalvaaqtaugaangat uumajuit utiqittivakhutik, kihianiluuniit anguniajuktangit niqikhamaat malikpiaqhugillu nunataarviup pijunnautingit.

Una Iqaluktuuttiaq maniliurahuagtunut iqalukhiuqtut ilagijaujuq uvani Amialikaup Kanatamiunit Tarjurmiuttat unalu Avaliqanngittumik Aulattittinirniup (NOAA) Titiraqhimajut Haffumani Ahivaqtittihimajangit Iqalungnit (LOFF) malikhimainnarilugit hilarjuatigut maliguarutit pilimmakhaqhimajut haffumani Imarmiuttat Huraat Hapummijakhaat Maligaq unalu hivuniquhilugit ilaliutaujut. Hamna LOFF ilitturnaqtut humiliqaak “ ahivaqtittihimajangit” uuminngaluuniit “ahinirmunngarahuaqtut” iqalut kigligutaujut qajagijauhimajut imarmiutaujut huraat iqalukhiuqhimajangit. Nutqaqtittihimajut haffumani hilarjuarmiujut tuqutiqhimajangit uuminngaluuniit aanniqtittijut haffumani imarmiutaujut huraat (ilagijaat nattiit) maniliurahuaghutik iqalukhiuqtut aulattitivilutik malikhijakhaat tamarmik ahivaqtittijimajangit unalu ahinirmunngarahuaqtut iqalungnut. Tukhiutihimajangit haffumani Iqaluktuuttiaq maniliurahuagtunut iqalukhiuqtut uvunga LOFF huli qimilruqtauhimajut ukunanngat NOAA, kihiani niriugijaujut ahivaquiqaat naittuuvlutik ihuiluutaunianut unalu mikijuuvlutik ilagihimajaujut ukunanngat imarmiutaujut huraat ilittuvlutik iluani iqalukhiurnirnut.

1.6.4 Ikhinnainnarningit Iqalukhiurnirnut Inikhautaata

Aullaqtilihaaghutik uvani 2019 mi, Iqaluliqijitkut taidjuhia DFO pivallialiqhutik Ikhinnainnarningit Iqalukhiurnirnut Inikhautaata. Hamna hivunikhaat haffumani Inikhautaata naiglinahuaqtangit ihuiluutigijaujut palaastiit halumairningit unalu ikhinnainnarningit iqalukhiuqtunut ilagijaujut taimmaivagaat iqalukhiuqtingit parnautingit uvannagat Kanatamiunut iqalukhiuqtunut, ikajuqhugillu angiklijuummiqtangit atuqtattaqtakhangillu iqalukhiurnirnut, imarmiuttat uumajuit qajagijaujut, unalu aanniaqtailinirnut haffumani Kanata’p tarjungit aahiillu imarmiuttait avatigatigiiktut najugait ikajuqhugillu haffumani Iqaluliqijitkut taidjutilik DFO’t munarilluaqhimajakhait. Haffumani Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuagtunut iqalukhiuqtut, laisiata qanurilinganingit pilimmakhaqhimajut munarivlugillu uuktuutigijangit hanajauliqhutik aadjigiikhimagiama tadjat atuqtangit uuktuutigijangit unalu hivuani ikajurlugillu unipkaarijaujukhat tammaqhimajut unalu/nalvaaghimajaallu iqalukhiuqtunut parnautingit. Tadjat, tammaqhimajut parnautingit ihumaaluutaunngittuq iqalukhiurnirnut.

1.6.5 Nunavut Angirutaata

Uvani 1993, Kanata iniqhimajaat iniqpiaqhimajumik nunanut nunataarviujut angirutaata ukunanngat Inuit haffumani Nunavut Nunataarviujut Iluani. Una Nunavut Angirutaata (NA) nautkalihaaqhimajut inikhautivikhangit unalu uumajuit anguniaqtakhat pijunnautingit haffumani Inuit unalu aallat Nunaqaqaaqhimajut ilagijaujut ilitquhiquaghutik anguniaqpagaat iluani Nunavut Nunataarviup Iluani NSA.

Una Angirutaata nautkaivlutiglu Nanminirijaanit Inungnut Kavakhait, una NWMO, avvautigivagaat ihumaliuqpaktunut aulattittinirnut ukunanngat Kavamarjuangit Kavamangit. Una NWMB unalu DFO Ministangit ihumaliuqhutik qanurilinganingit ilagijaanit nalaumattiaqtumik munaqtiunirnut unalu munarivagaat iqalukhiurnirnut unalu hapummijangit iqalut Nunavut Nunataarviup Iluani. Malikhugillu munaqtiuqatigiiktunut

timiquitingit, hamna NWMB ingilrutilluanguuvluni uumajunut munaqtiunirnut, kihimi Minista tigumiaqpagaat munarilluaqtangit uumajuit munaqtiunirnut angiqhimalaaqtullu, qinngihimalaaqhutik uuminngaluuniit aallannuqtilaaqtangit ihumaliuqtangit nauhimajaat ukunanngat NWMB ihumagijaanit anguniarnirnut aahiillu ihumaliuqtangit ilagijaanit munaqtiunirnut unalu hapummijakhaat uumajuit unalu uumajuit najuqpaktangit.

Una NA aulattittivagaat uumajuit munaqtiuvaktangit aulattittinirnut uvunga Aviktuqhimajumik Uumajuit Timiquitingit (RWO) unalu Anguniaqtiujut Timiquitingit (HTO). Una RWO iluani Iqaluktuuttiaq nunangani hamnaujuq Qitirmiut Aviktuqhimajumi Uumajuliqijit Katimajit (KRWB). Hamna nauhimajait unalu havaangit haffumani RWOt (NA 5.7.6) ilagijaujut:

- Maliguarutit anguniaqtunut maligautingit unalu ingilrutingillu ilagijaujut haffumani HTOtkut aviktuqhimajumi, ilagijangillu atuqpagaat avvautigiinnngittunit iniqhimaittut.
- Avguiningit akhuuqujaujullu aviktuqhimajumi ajurnaittumik ihariahungningit maligautait unalu ihuaqhihijauhimajut ajurnaittumik maligautaat tamainnut HTOtkut nunangani.
- Atiliuqhimajangit kitunuliqaak uuminngaluuniit timinganit ahikkuuqtangit hamnaunngittut HTO, piqaqtumik piqanngittuuvlutigluuniit aturnaqtumik ihumaliuqtangit qanurilinganingilluuniit, ilainnaatigut haffumani nunangani ajurnaittumik ihariaqijainnit ihuaqhimalugillu pijumajainnit maliktangit.
- Tamainnut, una munarijangit anguniaqtangit tamainnut ilagijaujut HTOtkut nunangani.

Una HTO Iqaluktuuttiaq nunangani hamnaujuq Ekaluktutiak Anguniaqtangit Timiquitingit (EHTO). Aulattittiningit hulijakhangillu haffumani HTOtkut (NA 5.7.3) ilagijaujut:

- Maliguarutit anguniaqtangit maligautingit ingilrutikhangillu tamainnut ilagijaujut, ilagijaattaq atuqtakhainit munaqtiuvikhangit uuktuutigijait.
- Avguiningit unalu aulattittijakhait nunalingnit ajurnaittumik ihariaqijainnit unalu ihuaqhihimajangit ajurnaittumik maliktangit tamainnut ilagijaujut.
- Atiliuqtakhait ilagijaunngittunut, uuminngat uuminngaunngittunilluuniit aturluaqtakhainit ihumaliuqtakhait qanurilingajaujunillu, hunalikiaq ilanganit nunalungnit ajurnaittumik ihariaqijamingnit maliktakhait unalu ihuaqhihijaujut ajurnaittumik ihariaqijaanit maligautit.
- Tamainnut, una munarijangit anguniaqtangit, munarijaanit anguniaqtunut tamainnut ilagijaujut.

Una Nunavut Angirutaat nauhimajaujut aulattittinirnut uvunga Nunavut Tunngavik Timigutaat hivulliuuvluni Tikkuqaqtauhimajuq Inuit Timinganit maligautilik Angirutaat (Nakataq 39). Kamagijakhaat pidjarikhilugillu hamna Inuit pijunnautingit unalu munarilluaqtakhaat maliktangit Nunavut nunataariup pilimmakhaqtauhimajut, ilagilugillu uumajuit munaqtauhimajut ilaliutijait (Nakataq 5) haffumani Nunavut Angirutaanit.

Malikhugu Angirutaa, uumajuliqijit munaqhaijangit unalu Inuit anguniaqtangit munarijaujut uvanngat hivunikhaliurutikhanut hapummivikhaq (NA s.5.1.5).

Una Nunavut Angirutaa angmaumajuq ikiaqqivikkut uvani:
<http://laws-lois.justice.gc.ca/eng/acts/N-28.7/>

1.7 Angiriiqtauhimajuq Piliriakhaq

Una IFMP tunijauniaqtuq uvunga Iqaluliqijit DFO Minista unalu NWMB qaangiqtangialik. Una IFMP pivalliahimajuq ihuaqhiqattaqtaujukhaq titiraq, tukiqaqtuq titiraqtauhimajuq nalaumattiarangani aturaaqtaujukhaq, ihuaqhihimaittumik nunguavikhaq. Uvuuna qimilruqattaqtakhaat (takulugu Ilanga 9 haffumani IFMP) ukunanngat IFMP Havaqatigiiktunut Ilagijaujut unalu ilauhimajunut, nutaannguqhimajut ihuaqhaqtauhimajullu tunijaulunilu NWMB unalu Minista Iqaluliqijit Tarjurmiunillu qaangiqtangialik, kiugiaraangat.

Hamna qaangiqtauhimajuq IFMP numiktaulunilu Inuinnaqtun, makpiraaliuqtaujuqhaq tunijaulunilu uvunga munaqtuqatigiiktunut parnautinut, unalu inungnut tautuktakhaat angmaumaluni ikiaqqivikkut ukunanngat DFO.

2 Iqalut Ihivriuqtauningit, Qaujiharniq unalu Iitquhirnut Qaujimagangit (Qaujiharniq hivullingit)

2.1 Uumajuliqinirnut Tautukhimajangit

Harris, aahiittauq., (2020a) ilaliutihimajangit iniqpiaqhimajumik nainaaqhimajut titiqqat haffumani uumajuit Iqaluktuuttiaq Iqalukpik, ihivriurningillu tikkuqahimajaat iluaniittut. Iqalukpik, *Salvelinus alpinus* (L.) ilitturnaqtut tamainnit Kanatamiunit Ukiuqtaqtuq ilaliutijangillu qikiqtat haffumani Ukiuqtaqtumik Qikiqtalingnit (McPhail & Lindsey, 1970; Scott & Crossman, 1973), ilitturnaqhunilu tamarmiujuq tahirmiujuq (tahirmiujuq unalu nunamiujunilluuniit) unalu (haffuminngatut, tajurmut hituvaktut) ilitturningit (Johnson, 1980; Jonsson & Jonsson, 2001; Loewen aahiittauq, 2009). Ikalukpit tarjulingmiulaqtut angiklikhimajuktullu 150 uvunga 200 mm (Johnson, 1980; Gilbert aahiittauq, 2016), angikligaangat utiqpakhutik kuugarnut imarmiunirnut najuqpaktangit niqikhaqhiuraangat (Moore, 1975; Harris, aahiittauq, 2020). Nirivakhutik hinaani, ikkattumik uvani kuukkap nuvuani 30-45 ublunganit haniraagutqaak, kihimi arvinilik ublunganit titiraqhimainnaqhimajuq (Dutil, 1986; Gyselman 1994; Moore, aahiittauq, 2016). Nirijunit qaanganit pivakhutik kihiani niqikhaqhiujuktut agluqhutik avataanit 30 m titiraqtauhimajut (Harris, aahiittauq, 2020). Kihiani kuukkat nuvua aturluarnaqtut aujami niqikhaqhiuqtunut tarjurmit (Harris, aahiittauq, 2020), ilangit ungahiktumit imarmiuttat ingilrajut titiraqhimajut (haffuminngatut, ≥ 100 -400 km, Gyselman 1994; Dempson & Kristofferson, 1987; Moore, aahiittauq, 2016). Una Iqaluktuuttiaq maniliurahaqtut iqalukhiuqtunut makaqhiivaktut hituaraqtut, uuminngaluuniit upinngaami, ingilrajut (Taaqhivalirvia) ilagijaujut nirivlutik majuraraangatalu, ukiakhami, ingilrajut (qitqani uvunga kinguani Niqiliqivik atulihaaqtumi Apitilirvik) ilagijaujut utirniaraangat huvangniliraangat uuminngaluuniit ukiiliraangat najuqpaktangit.

Huvangniliraangata halumajumik imarmiunit ukiakhami, uvaniqaat kinguani-Apitiirvik uvaniluuniit hivunngani-Tattiarnaqtumi, hiuralingnit uvani tahirmiinnaaraangat najuqpaktangit. Iqaluktuuttiaq nunangani iluani, unalu qitqanit Kanatamiunit Ukiuqtaqtuq uvani, huvangniliraangat tahirmit, amihut kuukkat qiqivakkamik ukiumi (Johnson, 1980). Huvat ahivaraangat, iqalugait halumajumi imarmiunginnaqhutik (Johnson, 1980). Iqalugait nirijuktut halumajumik imarmik kinguit (amphipods) kumaruillu, inirniit nirijuktut iqalunnuanut unalu tarjurmiuttat kumait, uviluit, kinguillu. Ilitquhingit, iqalugait aktigiliqtaat 150-200 mm hitamat tallimanit ukiunit, ingilraliqhutik tarjurmuk (Gilbert aahiittauq, 2016) taimaa niqikhaqhiuriami uqhulingnit imarmiuttat niqikhainit. Ukiakhami, tamaat Iqalukpiit utiqpakhutik halumajumi imarmut ukiivakhutik qaajurnailrumik ukiaq imarmiut imat (Johnson, 1980).

Tarjurmiunngittut Iqalukpiit nalvaaqtauvaktut najuqpaktullu uvani tarjurmiunit ilitquhiit. Kihiani Iqalukpiit tarjurmunnalaaqtut, ingilrajuittu. Hungmallikiaq huli ilittuqhiigialik iluani Iqaluktuuttiaq nunaani, kihiani, aahiit ingilranirnut parnaijautingit ilittuunaqtuq inuuhirnut ilitquhirnut inikhaanit qanurilinganingit ilangani atulihaaqtangit aktilaangit angiklilaangilluuniit (Hendry, aahiittauq, 2004; Moore aahiittauq, 2014).

Angutaugumi arnaugumiluuniit ilitquhiita haffumani ingilrajuktut kuugarmut huvaniliraangat Iqalukpik angiklilaqtut aktukkuhianit 450 mm aktilaangit (Johnson, 1980; Harris aahiittauq, 2020a). Qanilruani, Harris aahiittauq. (tuhagakhaujuq) kangiqhidjuhia aktilaangit (L_{50}) ukiungillu (A_{50}) uvanngat 50% inirninnguqtut tukiliutaat haffumani nautqiktaqtut ilitquhia malruk pivikhangit nunangani iluani. Tamatkiqtangit kangiqhiijaujuq L_{50} uvani Jayko Kuugaq hamnauvlutik 553.7 mm uvanilu Halugvik Kuugaq hamnauvlutik 539.7 mm. Tamainniqhaanit ihivriuqtauningit ilagijaujut, Harris aahiittauq. (tuhagakhaujuq) nalvaaqtangit tamainnut A_{50} uvani Jayko hamnaugaluqtuq 12.5 ukiunganit humiliqaak tamainnut A_{50} uvanngat Halugvik hamnaugaluqtuq 10.4 ukiunganit. Tahapkuat kangiqhidjutingit nauqattaqhutik ihumagijaujut, kihiani, aallatqiiqattaqhutik ukiut aallat. Arnat tigumiaqpaktangit 3000 uvunga 5000 huvait (Scott & Crossman, 1973). Iqalukpik huvanikpaktut atauhiunngittumik inuuhirnut. Iqaluktuuttiaq nunangani, kihiani, takukhaujuittut huvaniliraangat aippaagunnguqtumik ukiunganit, arnait angutilluuniit ilitquhiita tikittaraangat kihiani. Huvaniktittijuitpakatut ukiakhami iqalut majuliraangata ihumagijaujut pijuittut, ilagijaanit, tarjurmunnaguvakhutik aujami huvaniktinnatik (Johnson, 1980, Moore aahiittauq, 2017). Huvaijaraangat, Iqalut halumajumi imarmiujuktut ukiivlutik niqikhaqhiuqhutik ingilraliraangat tarjurmuk upinngaliraangat. Una ilitquhia qapaktipakhutik 30-40% timingat uqumaidjuhanut, qapakpakhutik taimaa uvani (Dutil, 1986).

Inuudjuhia ilitquhia unalu ingilravingat pitquhingit Iqaluktuuttiaq Iqalukpik unalu malikhimajangit ilagijaujut nauhimaningit amihuuningit ilitquhiat nainaaqhimajut naittumik ukunangat Harris aahiittauq. (2020a). Ilitturluangit uqariiqhimaajut ataani. Ilaita munarijainnit kititiqtauhimajut unghiktumik amihuuningit (haffuminngatut "Iqauktuuq", "Paalliarjuk" ahiarmiuttat amihuuningit ilagijaujut) tukhiutigijaugaluqtut uvanngat Kristofferson aahiittauq. (1984, takulugulu Dempson & Kristofferson, 1987) aallaugamik nanminiringani ilitquhiita uvanngat amihuuningit ilittuqtauhimajut hivitujuraalungnit nalunaitkutaliuqtangit naunaijaujut. Ihivriuqhiijangit timinganit

ilitquhingit aallatqiingujut Kristofferson (2002) ilittuqhimajaat huaniktut iqalukpik nunangani puqtuhijumik nanminirijaanit malittiaqhimainnaqtangit unalu ilittuqhimajaat aallat amihuuningit takukhauaaqtut uvanngat akunnganit iluanilu kuukkait pivikhangit. Qanilruanit mikijunnuamik ilittuqhaijjet takukhauvlutik DNA ihivriurningit (Harris aahiittauq. 2016) nalvaaqhimajuq aviktuqhimajumik nauhimaningit ihuaqhiijauhimajut tamainnut ilittuqhimajut nunangat aadjigiiktumi tukhiutauhimajuq ukunangat Kristofferson aahiittauq. (1984), kihiani, iqalukhiurnirnut ihivriuhijjaut najugaita Iqaluktuuttiaq nunangani hakuittuuvlutik aallatqiingujut. Harris aahiittauq. (2016) kiuhiimajaallu hamna avaliqanngittut amihuuningit ilihimajaujut aadjigiinngittutik hivitujut tarjumiittutik ilagiinnaqtangit tuharnaqtut nipiliuhugit itquumaningit (Moore, aahiittauq, 2016, 2017). Una kinguani ilitturningit, akhuuqpiiaqtangit aallannguqhutik munaqtiunirnut iqalukhiurnigut. Qanilruanit Moore aahiittauq. (2017) ilaqatigijaat ilaruit uumajuit ilitquhiit nipiliuhimajangillu nalunaijainingit ilittuqhimagiami hakuiqhimajut, nauhimajut amihuuningit aallaujut unalu aadjigiinngittut hiamihimajut. Ilagijaujut nalunaijainingit uqaqhimajut hamna Iqalukpik Iqaluktuuttiaq nunangani iluani utiqpaktut angilarvingnut nanminirijaat kuukkangit huanigiami, kihimi ukiivakhutik kuukkanit naitpiaqtut ingilravingit naigliigiami akikhangit ingilrajunut huanijuittumik ukiungani. Una tukiaqahuni avaliqanngittut amihuuningit avivaktut tarjumiigaangata, avivakhutik hivitujumik halumajumi imarmi ukiivakhutik najuqpaktangit. Hivunngani aallangujut amihuujut iqalungnut qaujihaijut hivunigijaat hup amihuujut anguniaqtauvaktut humiqaak aktikkutaanit tamarmik tarjumiuttat halumajumik imarmiujut najugaat qulaaniittukhaujut hivulliulutik.

Uvani tukiliuqtauhimajuq ukunangat Harris aahiittauq. (2020a), hamnaujut hivituraaluit tikkuarningit kangiqhigiangani nauvikhangit amihuuningit ilitquhiita ilagivluniuk munaqtiunirnut iqalukpik amihuuningit nunangani iluani:

1. Ahiakkut amihuuningit ilihimajaujut avvautivaktut unghahiktumik tarjumiigaangat,
2. Avvautigaangat ahiakkut amihuuningit amigaitpaktut ukiigaangamik najuqpaktangit,
3. Avaliittut Iqalukpik utiriaaqtut halumajumut imat ukiunnguraangat ukiivlutik nauhimaitkaluaqhutik ilitquhiat taimailuqpaktut ilitquhinganit malruk aallatqiingujut huaniliraangat (haffuminngatut, huaniktumik ukiivakhutik taimaa),
4. Iqaluktuuttiaq nunangani iluani unghahiktumik tamaita majuliqpaktut ingilravlutik avaliittumik taimaa ilitturnaqtuq-ukiungani huanijuittullu unalu ilitquhiittut hunaugumik ingilravaktut tadjat atuqtumi ukiungani unalu,
5. Amigaittut huaniktut hulijut taimaa ukiivaktut huaniktumik unalu
6. Tamainnit malittiqhimajaat tautungnaqtut ikittuuvlutik hamna uumajuit.

Munarijakhaat hivunikhaat, tamaita Iqalukpik takunnaqtut iluani uvanngat imaup timing munarijauvlutik ahiqanngittumik munarijaujut ilagijaat, avaliqanngittut uvanngat Iqalukpik amihuuningit iluani aallat imarmiujut. Hamnaujuq ilitquhirijangit munaqtiunirnut inikhautaa haffumani Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuuqtaunut iqalukhiurnirnut, ublunganit ilittuqpiiaqhimajut aturaaqattaqtut. Nutaannguqtiqtut

nalunaitkutaq ilitquhirnut unalu tautungnaqtut avvautijut-amihuuningit anguniaqtut pilaaqtut ihuaqhalaqtut atuqtangit kuukkait-ihumagijaujut munaqtiunirnut aulattittinirnut munaqtiunirnut nunangani iluani.

2.2 Nunat avatiqatigiiktunut najuqpaktangit Ilagijaujut

DFOt Hapummivikhaq Iqalukhiurnirnut Havaarijaujukhaq (SFF) hivunigijaat ikajuqtut amihuuningit hapummivikhaq aturaaqtakhangillu atuqtangit imarmiuttat avatikhait Kanata iluani (DFO 2016). Una havaarijaujukhaq tahuqtangit ilagijaujut iqalukhiurnirnut munaqtiunirnut upalungaijautingit kihimi ihumagijaujut imarmiuttat avataita najuqpaktangit qanuq uumajuit ilagijaujut iluani avataita najuqpaktangit, ikajuqtangit malikhugillu avatiqatigiiktunut-kigligutaat inikhautikhangit munaqtiunikhangit hivunigijangit hapummigiami imarmi iluaniittut nauhimajut iqaluillu najuqpaktangit.

Najuqpaktangit aallannguqhimajut unalu/uuminngaluuniit halumainningit huvangnikhangit unalu ukiivakhutik najugait takunnaittut ihumaaluutigivagaat. Kristofferson (2002), ikajuqtauvluni nunalingi inirniit iqalukhiuqtillu, nalunaiqtauhimajut 12 huvaniktumik maniraa Iqaluktuuttiaq nunangani iluani. Aktilaangit unalu ajurnautingit tamainnut maniliurahuagtunut halumajumik imarmiujuq, kihiani, tutqittiarnaqhuni aallaujuttauq huvaniktunut maniraanit iluani tamainnut kuukkait. Tahapkuay nalunaiqtauhimajut ukunanngat ilitquhirnut qaujimajangit qaniluari maniraanit haffumani maniliurahuagtunut iqalukhiurvingit najugait. Ilahimajangit, huvaniktut tattiit nalunaiqtauhimajut uvani 2013 (L.N. Harris, makpiraaqtauhimaittuq naunaijainiq) ilagijangit haffumani aturaaqtakhait-hivitunia nipiqaqtut ihivriuqtangit piliriakhaq aturaaqtangit nunangani iluani uvani (takulugu Moore aahiittauq. 2016, 2017, Harris aahiittauq, tuhagakhanmit).

Tarjurmiitkaluaqtut kuukkamiujut Iqalukpik niqikhaqhiuqpaktut imarmiunit imarmiujuq qupilruit (kinguit haffuminngatut *Parathemisto libellula* unalu kingukpaluktut qupilruit (Mysidacea)) imarmiujuullu iqalut (amigaittut Uugait (*Boreogadus saida*), iqalugait (*Mallotus villosus*) unalu qupilruktut ittut (*Ammodytes dubius*) tarjurmiigaangat aujami (Dempson & Kristofferson, 1987, Gyselman 1994, Dempson aahiittauq. 2002, Spares aahiittauq. 2012) . Iqalukpinnuit nirijauvaktut Tahirmiuttat Ihuuq (*Salvelinus namaycush*) halumajumik imat; naujaillu, aallat iqalungnit nirijuktut tingmidjat ilaaniittauq nattiit tarjurmiigaangamik. Ihuiluutaunngittut taimaa kihimi ihumaaluutaulluaqtut Iqalukpik amihuuningit inuuhirnut. Angijaaqtut Iqalukpik takunnaqtut ungahiktumik munarijaujut niqikhaqhiuqtunut ihumagijaujut ulurianaqtumik niqikhaqhiuqtunut (Johnson, 1980), kihiani nattiit tautuktauvaktut iqiittumik malingnivaktut iqalungnut nunangani (L.N. Harris, nanminirijamingnit tautukhimajaa).

Naittuuvlutik aallanit iqalukhiuqhimajut iluani Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuagtunut iqalukhiuqtut makakhimajaat iqalukhiurnirnut akunningit unalu ingilrutikhait ilihimajangit. Qanilruanit maniliurahuagtunut tautukhimajangit nalunaiqhimajaat hamna halumajumik imaq mahikkut kuvjiliqijut (haffuminngatut, Tahiryuaq humili Iqaluktuuq amihuuningit iqalukhiuqhimajangit) ikittuuvlutik aallanit iqalukhiuqhimajait ilitturnaqtuq, kihiani tautungnaraangat, Tahirmiuttat Kapihilik (*Coregonus clupeaformis*) unalu Ihuuq iqalukhiujuktangit uumajuit iqalukhimajangit.

Iluani imarmiuqut avatingit, iqalukhiuqhimajut uumajuit ilagijaujut tarjurmiuttat kanajuq (*Myoxocephalus spp.*) unalu Uugaq. Ilangit iqalukhiuqhimajangit iqalukhiuqtangit maniliurahuqatunut iqalukhiuqtut atuliqpagaat nanminikhait iqalukhiuqtunut aujiivingnit. Iluani haputit iqalukhiuqtut, tamaita iqalukhiuqhimajangit utiqittivagaat aanniqhimaittumik. Qanilruani, ihuaqhimajumik qanilruani ihuaqhihimajangit uuktuutijangit, tuulliit nalunaiqtauvaktut ilagijauvaktut. Tamainnut, iqalukhiuqhimajangit ihumagijaujut mikijumik ihuuluutauvaktut uvunga nunat avatiqatigiikhimajunut.

2.3 Ilitquhingit Qaujimajait unalu Inuit Qaujimajatuqangit

Iqaluktuuttiaq nunangani unipkaalluarijauvaktut qangaraaluk iqalukhiuqtunut taimaa. Inuit Iqaluktuuttiarmiut amigaittunik kititiqhimavaktut pitquhituqainnut nunaup avataita avatiqattautigiingnillu ilihimarjuaqtangit anguniarjuaqtut niqikhaqhiuqhutik ilitturijauvakhuni ikivalliavlutiglu humiliqaak nunangani (Riedlinger & Berkes, 2001). Nalauttiaqhugit Iqaluktuuq (Ekalluk Kuugaq) unipkaarijaulluaqhuni titiraqhimavlunilu pitquhituqangit avatiqatigiiktunut nunami qaujimajainnit (TEK) hamnaujut Iqaluktuurmiut, Inuit ilaqatigiikhutik najuliqpagaat ilavlutik. Niplautigijaujuq uvani takunnaqtumi makpiraannuami nipiliuqhimajaat Qitirmiut Ingilraatigut Katimajit (2007), hakugikpiarami kuukkani Iqalukpik takukhauvaktut tamarmi upinngaami ukiakhamilu Iqaluktuuq (Ekalluk Kuugaq) najuqtaulluaqpagaat nunaa amigaittuuvlutik ittarningit ilitturnaqtut nunangani najurjuaqpagaat qangaraalungmi hitamat tausiatigut ukiunganit (Takuluguttauq Friesen, 2002).

2000ngutillugu, Qitirmiut Ingilraatigut Katimajit havaqatigihimagaluaqtut Ilinniarvigjuangat Torontomi unipkaaliuqhutik/ittarnitaliqijit qaujihaqtit havaarivlugit titiraqhutik ilitquhirmigut inuuhiangit hivunigilluaqhugit iqalukhiurnirnut hulidjuhiit, ilagivluniuk qaujimajatuqangit, maligautingit ukpiruhuutaillu (Friesen, 2002, 2004). Takunnaqtut makpiraannuami nalvaagtamingnit angmaumajut uvani ikiaqqivikkut: <https://www.kitikmeotheritage.ca/>.

Inuit unipkaangit unalu Inuit Qaujimajatuqangit (IQ) huli tukiqarjuaqhuni munarivlugit iqalukhiurnirnut, atuqhugillu qaujimajainnit ilihimajangit ihuaqtumik iqalukhiurnirnut ihumaliugait unalu pivallianikhanut qaujiharnirnut unalu iqalukhiurnirnut munarijaanit upalungaijautingit (Thorpe unalu Moore 2019). Inuit unipkaangit unalu Inuit Qaujimajatuqangit ilagijaujuq qanilruanit Iqalukpik huvanigaangamik najugainit kititiqhimajaat ikajuqtauvlutik nunalingnit inirniit iqalukhiuqtiillu (Kristofferson, 2002) unalu unipkaaahimajaujut qauhimajangit tunihimajaat nalunaitkutaq pijumajaanit ikajuutauvluni nutaannguqtiqtauvlutik amihuuningit ilitquhiita maniliurahuqatunut anguniaqhimajangit Iqalukpik Iqaluktuuttiaq nunangani iluani (Day & Harris, 2013, Harris aahiittauq 2020a). Inuit unipkaarianangit, ilagijaujut TEK unalu IQ huli kititiqhimamaqpaktut nunalingnit katimaliraangatcontinue. DFO Qaujihainingit qaujihaqtut upalungaijautingit qimilruinnaqtangit ukiunnguraangat ukunangat avatingnut atuqtunut, unalu havaanut tukiliutainit ihuaqhihimajangit ilaliutijangit qanilruanit qaujimajangit kiujaujukhallu. Una IFMP, ilagijaujut munaqtiunirnut maligautingit nakuuqpiiaqtumik maligautingit ilagijaujullu atuqtaujut iqalukhiuqtunut ingilrutingit ahivaijaqtakhaat huvaniktunut iqalukpik, pivalliahimajut ukunangat

Iqaluktuuttiaq Iqalukpik Havaqatigiiktut Ilagijaujut katimadjautigijangillu nunalungni. Kinguani, uvani 2016 mi katimaqatigijangit aullaqtittijangit ukunanngat Ekaluktutiak Anguniaqtit Timinganit (EHTO) unipkaaliuqhugit hamna Inuit Qaujimajatuqangit Ukiuqtaqtuq iluani Iqaluktuuttiaq nunanganito (Thorpe unalu Moore 2019). Una havaaq, maningnit tunijauvlutik ukunanngat Ukiuqtaqtumi Qaujimaningit Kanatamit, ilagijaallu ilihautikhangit nunamiunut inulrammiit aullapkailugillu ikajuqtauvlutik havaangit nunami nalunaijavlutik ilittuqhaijut unipkaaliuqhimajut titiraqhimagiami Inuit Qaujimajatuqangit uvunga arvinilik hitamat inuit nunalingnit (Thorpe unalu Moore 2019). Unipkaaliuqhimajut nalvaarijangit parnautigivlugu Inuit Qaujimajatuqangit qaritaujamut iliuraivikhangit munarijaat ukunanngat EHTO parnautingillu iniqhugulu uvannat inirniit-inulrammiillu qaujimajainnit himmauqatigiikhutik aujiivik Santiqhiiqhutik uvani Niqiliqivik 2016 mi. Una parnaijautingit aulapkaqhutik kivgautigivlutiglu aadjikkutaanit hulijakhainit atuqattaqtakhait aippaagukhamut taimaa nunamiuqatigiit atauttimut katimaqataugiami unipkaaqtigilutik iqalukpik qaujiharningit munarilugillu mikhaagut nunangani iluani.

2.4 Amihuuningit Ihivriurniq

Iniqpiaqhimajut amihuuningit ilitquhinga ihivriurningit haffumani Iqaluktuuttiaq Iqalukpik iniqhimajaujut ukunanngat Day & Harris (2013) angmaumajurlu ikiaqqivikkut uvani: http://www.dfo-mpo.gc.ca/csas-sccs/Publications/ResDocs-DocRech/2013/2013_068-eng.html. Una ihivriurnikhanut qaujihaqtauhimajut iqalukhiurnirnut-malikpagaat nalunaijainit hivunigijaat pivalliajavluni nanminirijangit ilitquhiit tamarmit maniliurahuqtunut anguniaqhimajangit imaup mikhaagut. Una ihivriurningit ihumaliuqtaujuq tamaat hivulliuunit amihuuningit aallatqiiktut, hamnaunngittuq Kuunajuk, ilittuqtauhimajut naittuuvluni qajagijauvluni iqalukhiurluarumi hamna anguniaqtangit parnautingit talvani. Qaffiuningit amihuuningit ihivriurnikhanut tautukhutik apquhiutikhangit qaujihaqtauhimavluni (Zhu aahiittauq. 2014 a,b) kihiani kiujaujut haffumani nalunaijaujut huli kiuttiaqhimaittut ilitturvikhangit atuqtaaqhimajut munaqtiunikhanut parnautingit.

Hamna Qajagilraaningit Apquhiurningit (PA) uvunga iqalukhiurnirnut munarijaat iluani hapummijaujukhat iqalukhiurnirnut havaarijaujukhaq ilagijaujut tukhiutijakhaat anguniaqtunut parnautikhat hamna (1) nalunaiqhiijut pingahut amihuuningit ilitquhingit kigligutaat (aanniarnanngittut, qajagijaujut, unalu ihumaalungningit) malikhugit qulvahingningit amihuuningit unalu naigliligullu kiuvikhangit tiliugait (2) turaaviuhijangit anguniaqtunut uuktuutigijangit tamainnut kigligutat unalu (3) ihuaqhihimalugit ahivaqtirlugit uuktuutingit iqalungnut amihuuningit ilitquhiita (DFO 2006). Qanilruani, hamna ihivriurningit haffumani Halugvikost (Thirty-Mile Kuugaq) unalu Jayko (Jayco Kuugaq) ilagijaujut ingilrahimajut nalunaijainit (Harris aahiittauq. 2020a) haffumani qaffiuningit takukhaujut (Zhu aahiittauq. Tuhagakhaujuq) ihivriuriangani amihuuningit unalu nanminirijaujut kiujangit tiliugait ukunanngat **PA uvunga** iqaluliqinirnut munaqhainiq. Una ihivriurningit iniqhuni tamarmik iqaluliqinirnut ihumaliuqhutik haniraanit kigligutaatigut aanniarnanngittumik unalu qajagijaujukhaq kigligutaa unalu ilittuqhimajaujut naittumik ingattarnaittuq uvunga amihuuningit anguniaqtaugumik aulanngitpat.

Ikajuqhimavlutik amihuuningit ihivriurnirnut, kinguani pinahuaqhutik ihumagivlugit amigainningit aallatqiitigut pivikhait (McGowan, 1990; McGowan unalu Low 1992, Harris aahiittauq. Makpiraaliuqhimaittuq nalunaijainiq), hivunngani uvuuna atuqhugit haputit majuliraangamik ingilrajut. Tahapkuat kititirningit aallatqiinguvaktut kuukkap qanurilinganingit, ilaani, tamainnut ukiunganit iluani aadjikkutaanit pivikhait. Nalaumajuq kititirningit qaffiujut ukiunganit ilitturnaqhutik aturnaqtut kangiqhigiami ulurianaqtumik malikhimajangit hapummijaulaaqtut tahapkuat uumajuit. Uvani, tahapkuat nalunaijaijut angmaumannngittut.

Hamna Iqaluktuuttiaq maniliurahuagtut iqalukhiurnirnut haffumani Iqalukpik ihumagijaujut nalunaijaijut-naammagijaunngittut iqalukhiurnirnut ilitturnaqhunilu amihuujut akihautiqahutik unalu nalunaqpiaqhunilu haffumani ilitarijaujut amihuuningit ihivriurnit (Tallman aahiittauq. 2013). Amihuujut-ukiunganit amihuujut ihivriurningit pivalliahimajut ukunannat DFO, katimaqatigivlugillu avatingnut atujuktangit unalu munaqtiuatigiiiktunut timiujut, uvanngat Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuagtunut iqalukhiurnigut turaaqhimagiami una nalunaijajangit-naammagijaunngittuq ihumaaluut. Una hulijakhautikhat haffumani upalungaijautit ihivriuriami amihuuningit inuuhingit hapumminnaqtumik anguniarniq maligautingit tamainnut nunaliit anguniaqpagaat imarmi. Tamarmik iqalukhiurnirnut maliinnaqtangit (tahapkuat nalunaijainiq kititiqhimajaujut uvanngat maniliurahuagtunut iqalukhiurnirnut) unalu nanmirijaujut nalunaijainiq (tahapkuat kitititauhimajut nanminirijangit haffumani maniliurahuarnirnut iqalukhiurnigut) kiujaujukhaq ilagijaujut hamna upalungaijautingit kititiqhimajukhaq aippaagunnguraangat.

Iqalukhiurniq-maliinnaqtangit nalunaijainingit huli kititiqhimainnaqtangit uvuuna DFO-maningnut ikajuqtauvaktut iqalliqarvingmi qaujihaijut havaangit, nautkaihimakhaaqhuni hivitujumik-atullaktangit ilagijaujut haffumani nanminirijaat nalunaijainingit (aktingnia, uqumaidjuhia unalu ukiunga) unalu ihivriurluaqtaujut ingilrutinga Iqaluktuuttiarmi. Ihivriurningit ihivriuqtauvaktut nalunaijaivlutik aallannguqhimagiakhaat aktingnia, uqumaidjuhia ukiunganilu hulidjuhianit tunihimajangit taimaa nalunaiqhimajaulaaqtuq kiuviniit amihuuningit uvunga ublumi atuqtangit maligautaanit anguniarnigut.

2012 mi atulihaaqtumi, EHTO, ikajuqtauvlutik ukunannat Qitirmiut Niqiqarvik Timinganit unalu DFO, aulapkaihimajut aturaaqtakhangit-hivitunia, kuukkap kigligutaanit munarijaujut havaangit kititiqhutik anguniaqtangit ilangani mikhaagut (CPUE) unalu anguniarnirnut nalunaitkutaq. Una havaangit ikajuutaavluni uvunga iqalukhiurnirnut maliinnaqtangit nalunaijainingit kititirningit havainnaqtut anguniaqhimajait maniliurahuagtunut iqalukhiurnirnut. Una havaaq munarijauvluni haffumani tallimanit nutqaqhimaittumik ukiunganit uvuuna manngit ikajuqtauvlutik uvanngat Nunavut Tamatkiumajangit Munaqtiujut Upalungaijaut qaangiqtautinnatik uvunga maniliurahuagtunut iqalukhiuqti-hivullitijangit havaaq. Una munaqtiunirnut havaat tukiliutilik kangiqhiinnaqhugit ukiungani CPUE haffumani maniliurahuagtunut anguniaqtut uvuuna atuqhutik nalunaijaijut titiraqhutik makpiraarmi. Ilagijaujut, unipkaaqhugit anguniaqtangit unalu iqqaqhimajaat iluani iqalukhiurnirnut huli parnautiginiaqtangit ihuaqhijahumajumik kangiqhidjuhia haffumani uumajuit ilagijaujut. Illirivlugillu nalunaijaijut titiraqtakhat makpiraanmi iniqhimajut nalaumattiaqtut tadjaj

ilagijauvlutik laisianut qanurilinganingit haffumani Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuagtunut iqalukhiurnirnut.

Iqalukhiurniq-nanminirijaujut nalunaijainingit kititiqhimajaujut uvani Jayko (Jayco Kuugaq) uvanngat 2010-2015, unalu uvani Halugvik (Thirty-Mile Kuugaq) uvanngat 2011-2015. Tahapkuat nalunaijainingit tunngaviliuqhimajut haffumani 2017 ihivriurningit tamainnut iqalukhiurvingmi (Takulugu Harris aahiittauq. Tuhagakhaujuq, Zhu aahiittauq. Tuhagakhaujuq). Iqalukhurvingit-nanminirijamingnit ihivriuhiiut tadjja havaktauliqtuq uvani Paalliq (Lauchlan Kuugaq) niriugijaujut havaktauniaqtuq inirlutik 2022 mi, ihivriuqtaarumik amihuuningit havaktauluni. Ilgaijaujurlu, hivitujumik nipiliugait atiliuqhimajakhaat havaaq (havaqatigihimajangit ukunanngat Ilinniarvigjuangit Windsor unalu Universite Laval), havakhimajaat uvani 2013 mi, ihivriuhiivlutik ingilrajuktut unalu ahinunngauvaktut pivikhangit, ikaaqtatqtut tarjumi ingilrajut ilitquhiat imarmiujuq unalu halumajumit imat najuqpaktangit atuqtut (Harris aahiittauq. 2014, Moore aahiittauq. 2016, 2017, Harris aahiittauq. 2020). Kinguani, kumaruit ihivriuhimajangit haffumani Iqalukpik uvanngat tamaat kuukkamiujut tadjja iniqhimaliqtangit (havaqatigivlugit ukunanngat Lakehead Ilinniarvigjuaq), tarjuq iluani ilitquhingit ihivriuqtauliqhutik (havaqatigijangit ukunanngat McGill Ilinniarvigjuaq), inuuhiq pitquhutuqangit aallatqiingujut ihivriuqtauliqtut ukunanngat uumajunit ilaurutiqaqtut iijingnut takukhulaittut kumaruit (havaqatigijangit ukunanngat Ilinniarvigjuangit Waterloo), uunarningit iniqhimaittut unalu anirnigut ilitturningit tadjja qanilrukkut ihivriuqtauliqhutik (havaqatigivlugit Ilinniarvigjuangit British Columbia) hamnaluu ihuuluutiniit haffumani imarmiuttat iijingnut takukhulaittut kumaruit haffumani Iqalukpik nalunaijaiqtut (havaqatigijangit Ilinniarvigjuangit Toronto).

Tadjja avguiningit kigligijaujut uvani “Tallman”ip maligautaa” ilitquhirijaujut ulurianaqtumik pingujaujuq uuktuutigijangit haffumani 5% avvautingit qaffiujuq Iqalukpik ingilravaktut ajuqhaqhutik iqalukhiuqtunut (Tallman aahiittauq 2015). Uqaqtauhimagaluaqtuq qaangani, hivuani qaujiharningit nutaannguqhimajut ulurianaqtumik pingujaujut uuktuutigijangit haffumani maniliurahuagtunut anguniaqtangit Iqalukpik nunangani pijumajaujut. Ihuaqtumik kangiqhidjutingit haffumani amihuuningit, utuqqaujut qaujiharningit, unalu amihuuningit inuuhingit ihumagijaulluaqtangit ihivriuriami tahapkuat ulurianaqtumik pingukluktut uuktuutigijangit aulakpaihimajangit hapummijakhaat anguniaqtut maligautaat tamainnut imarmi.

2.5 Qajagijaunirnut Inikhaq

Uvani tukiliuqtauhimajuq qulaanit, una SFF ilagijaujurlu maliktakhaat haffumani PA havaarijaujukhaq uvunga iqalukhiurnirnut munarijaujukhaq. Una havaarijaujuq (1) nalunaiqhimajut pingahut amihuuningit ilitquhiita kigligutaat (inuuhingit, qajagijauniq, ihumaalungniq) malikhugit qaanganiittut amihuuningit unalu naiglihimalugit kiuviniit tiliugait (2) turaarviujut anguniaqtunut maligautait tamainnut kigligutaat unalu (3) ihuaqhihimajut ahivaqtaunirnut maligaut malikhugillu iqaluk amihuuningit ilitquhia. Kihimi qanilruani kiuvikhangit tilihimajut nalunaiqtauhimajut malruk kuukkat pivikhait (Halugvik unalu Jayco Kuugak) Iqaluktuuttiaq nunangani iluani (Zhu aahiittauq. Tuhagakhaujuq). Haffumani ihivriurningit naiglihimajaujut-kigligutaanit amihuuningit

qaujihaijut (DB-SRA) unalu nalunaijainingit- iniqhimannigittut ingilrutaat (DLM) havaktitijaujut ihivriuriami amihuuningit ilitquhiita hapummijaujuq iqalukhiurnirnut munarijaat haffumani iqalukhiurnirnut. Malikhugit qajagijaunirnut inikhaq iluani iqalukhiurnirnut munaqhiijakhangit, tamarmik iqalukhiurnirnut ihumagijaujukhat qanilruani kigligutaanit haffumani inuuttiarnirnut unalu qajagijaujukhaq kiglingat kihimi inikhangit ataaniittumik haffumani Qulaaniittumik Amihuuningit Kiuviniit 0.8 B_{MSY}. Kihiani, nalunaqpiaghuni tadj, unalu naittuuvluni kigligutaat ukpirijaujut nutqaqattaqtut qaliriiqhimajut haffumani naittumik-iniqhimaittuq kiuvikhaat tiliujaunigit haffumani iqalukhiurnirnut. Kiuvikhangit tiliugait pivalliahimaittuq qujaginnaq aallait iqalukhiurnirnut iluani Iqaluktuuttiaq nunangani.

Iqalukhiurniq-nanminirijaujut nalunaijainingit kititiqhimajaujut uvani Jayko (Jayco Kuugaq) uvannat 2010-2015, unalu uvani Halugvik (Thirty-Mile Kuugaq) uvannat 2011-2015. Tahapkuat nalunaijainingit tunngaviliuqhimajut haffumani 2017 ihivriurningit tamainnut iqalukhiurvingmi (Takulugu Harris aahiittauq. Tuhagakhaujuq, Zhu aahiittauq. Tuhagakhaujuq). Iqalukhurvingit-nanminirijamingnit ihivriuhiijut tadj, havaktauliqtuq uvani Paalliq (Lauchlan Kuugaq) niriugijaujut havaktauniaqtuq inirlutik 2022 mi, ihivriuqtaarumik amihuuningit havaktauluni. Ilgajaujurlu, hivitujumik nipiliugait atiliuqhimajakhaat havaaq (havaqatigihimajangit ukunanngat Ilinniarvigjuangit Windsor unalu Universite Laval), havakhimajaat uvani 2013 mi, ihivriuhiiavlutik ingilrajuktut unalu ahinunngauvaktut pivikhangit, ikaaqtuqtut tarjumi ingilrajut ilitquhiat imarmiujuq unalu halumajumit imat najuqpaktangit atuqtut (Harris aahiittauq. 2014, Moore aahiittauq. 2016, 2017, Harris aahiittauq. 2020). Kinguani, kumaruit ihivriuhimajangit haffumani Iqalukpik uvannat tamaat kuukkamiujut tadj, iniqhimaliqtangit (havaqatigivlugit ukunanngat Lakehead Ilinniarvigjuaq), tarjuq iluani ilitquhingit ihivriuqtauliqhutik (havaqatigijangit ukunanngat McGill Ilinniarvigjuaq), inuuhig pitquhituqangit aallatqiingujut ihivriuqtauliqtut ukunanngat uumajunit ilaurutiqaqtut iijingnut takukhulaittut kumaruit (havaqatigijangit ukunanngat Ilinniarvigjuangat Waterloo), uunarningit iniqhimaittut unalu anirningit ilitturningit tadj, qanilrukkut ihivriuqtauliqhutik (havaqatigivlugit Ilinniarvigjuangat British Columbia) hamnal, ihuuluutiniit haffumani imarmiuttat iijingnut takukhulaittut kumaruit haffumani Iqalukpik nalunaijailiqtut (havaqatigijangit Ilinniarvigjuangat Toronto).

Tadj, avguiningit kigligijaujut uvani “Tallman”ip maligautaa” ilitquhirijaujut ulurianaqtumik pingujaujuq uuktuutigijangit haffumani 5% avvautingit qaffiujuq Iqalukpik ingilravaktut ajuqhaqhutik iqalukhiuqtunut (Tallman aahiittauq 2015). Uqaqtauhimagaluaqtuq qaangani, hivuani qaujiharningit nutaannguqhimajut ulurianaqtumik pingujaujut uuktuutigijangit haffumani maniliurahuqtunut anguniaqtangit Iqalukpik nunangani pijumajaujut. Ihuaqtumik kangiqhidjutingit haffumani amihuuningit, utuqqaujut qaujiharningit, unalu amihuuningit inuuhingit ihumagijaulluaqtangit ihivriuriami tahapkuat ulurianaqtumik pingukluktut uuktuutigijangit aulakpaihimajangit hapummijakhaat anguniaqtut maligautaat tamainnut imarmi.

2.6 Qajagijaunirnut Inikhaq

Uvani tukiliuqtauhimajuq qulaanit, una SFF ilagijaujurlu maliktakhaat haffumani PA havaarijaujukhaq uvunga iqalukhiurnirnut munarijaujukhaq. Una havaarijaujuq (1) nalunaiqhimajut pingahut amihuuningit ilitquhiita kigligutaat (inuuhingit, qajagijaunig,

ihumaalungniq) malikhugit qaanganiittut amihuuningit unalu naiglihimalugit kiuviniit tiliugait (2) turaarviujut anguniaqtunut maligautait tamainnut kigligutaat unalu (3) ihuaqhihimajut ahivaqtaunirnut maligaut malikhugillu iqaluk amihuuningit ilitqulia. Kihimi qanilruani kiuvikhangit tilihimajut nalunaiqtauhimajut malruk kuukkat pivikhait (Halugvik unalu Jayko Kuugak) Iqaluktuuttiaq nunangani iluani (Zhu aahiittauq. Tuhagakhausut). Haffumani ihivriurningit naiglihimajaujut-kigligutaanit amihuuningit qaujihaijut (DB-SRA) unalu nalunaijainingit- iniqhimanngettut ingilrutaat (DLM) havaktitijaujut ihivriuriami amihuuningit ilitquhiita hapummijaujuq iqalukhiurnirnut munarijaat haffumani iqalukhiurnirnut. Malikhugit qajagijaujunut inikhaq iluani iqalukhiurnirnut munaqhiijakhangit, tamarmik iqalukhiurnirnut ihumagijaujukhat qanilruani kigligutaanit haffumani inuuttiarnirnut unalu qajagijaujukhaq kiglingat kihimi inikhangit ataaniittumik haffumani Qulaaniittumik Amihuuningit Kiuviniit 0.8 B_{MSY}. Kihiani, nalunaqpiaghuni taja, unalu naittuuvluni kigligutaat ukpirijaujut nutqaqattaqtut qaliriiqhimajut haffumani naittumik-iniqhimaittuq kiuvikhaat tiliuajunigit haffumani iqalukhiurnirnut. Kiuvikhangit tiliugait pivalliahimaittuq qujaginnaq aallait iqalukhiurnirnut iluani Iqaluktuuttiaq nunangani.

2.7 Qaujiharniq

Qaujiharniq ihumagijauulluqtakhaat haffumani nalunaijainingit haffumani hapummijakhaat munaqtiunirnut haffumani Iqalukpik Iqaluktuuttiaq nunangani iluani. Uvani tukiliuriiqhimajut uvani naittumik-hivituniq hulijakhainit haffumani titiraqhimajut pijumajaujuq nutaannguqtiqhimamalugit amihuuningit ihivriurningit nalunaitkutaq unalu tuhaqtittilugillu hapummijaujukhat anguniaqtangit maligautaanit tamainnut maniliurahuagtunut imap unalu ihuaqhihimalugillu kangiqhimajaqqut haffumani uumajuit ilittuqhainingit haffumani Iqalukpik nuna iluani. Iqalukhiurnirnut-maliinnaqtangit nalunaijaijut kititiqhimajangit ihumagijauulluaqtangit ilagijangit nunangani ilittuqhimajangit (aktingningit, uqumaidjutingit unalu ukiungit) tamainnit anguniaqhimajangit amihuuningit aippaagunnguraangat. Taimailuqpakhutik aippaagunnguraangat maniliurahuagtunut iqaluliqivik ihivriuqtaujut havaangit (havaqatigivlugit ukunanngat Qitirmiut Niqiqarvik Timigutaa) taimaa kititiqhimavaktut uumajuit ilittuqhiijut nalunaijainingit havakhimakhaaqtangit uvanngat 1970 ngutillugu. Iqalukhiurnirnut nanminirijangit qaujihaijut iniqhimajangit aippaagunnguraangat kititiqtauhimajut uvuuna qaujiharvingmi havaangit unalu ungahingnia kangiqhidjutigit haffumani iqalukpik uumajuit ilitturningit. Uvani 2013, havaqatigihimajangit ukunanngat DFO, unalu Tarjungit Nalunaijaijut Havaqatigiiktut (OTN), Ilinniarvigjuangit Laval unalu Ilinniarvigjuangit Windsor ilittuqtaulihaaahimajut atuqhugit nipiqaqtumik nipiliuqtangit ingilrutilingnit naunaijaivlugit ingilrajunit Iqalukpik tamarmik tarjurmiuttat unalu halumajumik imait nunangani.

Una hivuniqhuutikhangit haffumani qaujiharningit havaangit huli havaarijauniaqtuq uvani 2022 mut. Una kiuviniit titiqqangit havaavut ilaliutauhimajuq ilulingit iluani tarjurmiuttat najuqpaktangit atuqpagaat unalu havaangit ingilrajunut ukunanngat halumajumik unalu tarjurmiuttat najuqpaktangit tamarmik Iqalukpik (Moore aahiittauq. 2016, 2017, Harris aahiittauq 2020b) unalu Tahirmiut Ihuuq (Harris aahiittauq. 2014, 2020c). Una iningit haffumani halumajumik imaq ingilrajut unalu halumajumik imarmik najuqpaktangit atuqtangit (huvanijuktut unalu ukiivaktut) taja ilihautigijangit tamarmik Iqalukpik unalu Ihuuq ilagijaujut havaangillu, hamna kiuviniit hapkuat

makpiraaliuqhimannngittut. Ilagijaujut qaujiharniq qanilruani ukiungani hivunigijauvluni amihuuningit naammagijaunngittut kangiqhihimajangillu ingilrainnaqtut ahinunngaujuktut tamainnut amihuuningit iqalukpik nunangani (Harris aahiittauq. 2016, Moore aahiittauq. 2017). Una kiuviniit haffumani ilittuqhimajangit kiujakhaat hivitujumik kihimi hakuiqtut nauviniit aallatqiingujut tamainnut iqalukpik amihuuningit nunangani iluani unalu ingilrajuktut ulurianaqpiaqtumik ihumagijaulluaqtangit aquhimajut ukiiraaqpaktut hiamihimajut. Aallat qanilruani havaaq hivunigijaat ihivriurnikhanut niklaumaningit ilagijaujut ilaurutingit uumajuit kumaruit unalu anginiqhautingit uummatigut tigigutaat tahapkuat majuqtunut ingilrajut Iqalukpik Qitirmiut nunangani iluani nalvaaqtauhimajut iqalukpik qaujimagangit niklaumaninga qaanganit ilitturvikhangit iniqhimannngittut (Gilbert aahiittauq. 2020). Amihijut aallaujut ilitarijaunngittut makpiraaliuqhimajut avatiqatigiingnigut nunami-kigligutaat ilihautigijangit tadja havaarijaujuq qimilruqtauhimajuq haffumani tarjurmiutaujut niqit nikhikhihmaningit nunangani ilagijaujut nirijuktangit inikhautaata haffumani Iqalukpik nalunaijaijut kumaruit ilitturnaqtut maniliurahuagtunut anguniaqhimajut iqalukpik.

3 Inungnut, Pitquhirnigut unalu Havaakhanut Ihumagijaulluaqtangit haffumani Iqalukhiurnigut

3.1 Inungnut unalu Pitquhirnigut

Iqalukpik aturlluaqpagaat inungnut katilviuningit, pitquhirnigut tukiliutingit unalu niqinut kiuvikhaanit Inuit tamainnut Kanatami (Myers aahiittauq 2005; Balikci 1980). Iqaluktuuttiaq ilihimajaujuqtauq Ekaluktutiak, Inuinnaqtun tukiaqtauq "Nakuujumik Iqalugviutaulluaqtuq" tautungnaqhunilu hakugiktumik pitquhituqangit unalu ilitquhirnut katilviujuq inungnut avvautivagaat Iqalukpik (Thorpe aahiittauq. 2019). Ublumi nunangit huli hivitujumik niqimik iqalukhiurtaujuq uuminngalu inungnut havaakhanullu tunihivaktut uvuuna hulilukaaqtunut unalu maniliurahuagtunut iqalukhiurnirnut.

Iqalukpik inikhautauvluni aturluarivagaat niqitqiktumik (Evans aahiittauq. 2016) unalu inungnut pitquhirnut nunalingni – malittiaqhugulu pitquhituqarnut unalu inuuhittiarnigut maligaaqhugit ilagivagaat pitquhirnigut niqinut, unalu nunamiunullu inmikku-ihuaqpiarijamingnit (Thorpe aahiittauq. 2019). Una niqigiktuq naammagluarijaat manirarmiunit niqit haffuminngatut Iqalukpik nalaummajumik himmautaulaittuq ukunanngat hivuraanirmiunit niqit, akitturluaqhutik agjaqtaugiami unalu iharianaqtumik aadjikkutaanit niqinit ihuaqtumik (Myers aahiittauq. 2005). Haffuminngatut, ublumimut Nunavut Iqalukhiurnigut Parnaujautinga, 2016-20 kangiqhijauvluniguuq niqikhanut himmauhirijaat akingit iqalukpik avatquumajaujuq \$7 milian taala (Una Nunallaami Nunavunmi, Nunavut Kavamangit, Avatilqijit Havagviat, 2016). Ilagijaujuq, Iqalukpik ihumagijauvaktuq niqitqigluaqtuq maligahuaqhutik naahurivlugulu pitquhirnirnut nirijamingnit naiglinahuaqhugu Hg (mercury) nirijaangat ilagijauvaktangit aallat pitquhirnirnut niqingit (haffuminngatit, Tahirmiuttat ihuuq unalu imarmiuttat huraat, Evans aahiittauq. 2016). Una maniliurahuagtut anguniaqtangit Iqalukpik ikajuutaavlutik aturluarijangit inungnut pitquhirnirnullu ukpiruhuutait ilagiiktunut, avvautigijangillu nunalingni qangaraaluk malikhihmainnaqtangit akuniraalungmi iqalukhiuqtunut. Ilangit iqalukhiuqtit uvani maniliurahuagtunut iqalukhiurnirnut anguniaqtut aadjigiiktumik

najugait humi inuuhimajut, humi ilaitalu najuqpagaat iqalukhiuqtut anguniaqtullu. Ajuinningit unalu pitquhirmirut ilittuqtangit taimaa maliinnaqhugu ilihahutik tunihivahutik ilagiiktunut avvautigiiktut aahiittauq iqalukhiuqtut.

Malikhugit uvannat Nunavut Uumajuliqijiit Anngutikhanut Ilihautikhaq (NWMB 2004), Iqalukpik anguniarluarvuijuq avatikhanut Nunavunmi. Ukunannangi 1996 unalu 2001 ukiunnuraalungmi qaffit niqikhaqhiuqtut anguniaqtut Iqaluktuuttiaq nunangani aallatqiingujut ukunannat 23 unalu 55, anguniaqtunut hamnauvluni 6,461 Iqalukpik ukiungani uvannat amihuujuq qanilruani imarmit. Iqaluk niuviqtittijut iqaluliqivik ahivaqtauhimajuq uvannat ilitturvikhangit. Kangiqhijaujuq aktilaangit haffumani Iqalukpik uvannat niqikhaqhiuqtunut anguniaqtut aadjigiiktut haffumani maniliurahuqtunut anguniaqhimajut aktilaangit, una Ilihautikhangit kiujujuq imaatut niqikhaqhiuqtut anguniaqtut avvautainnaatigut pivlutik maniliurahuqtunut anguniaqtangit.

3.2 Havaakhanut Aturluarningit

Hamna maniliurahuqtut ikajuqhimajut haffumani Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuqtunut iqalukhiurnirut tamainnut aturluarijujuq tamarmik havaakhanut unalu Nunallaanmi. Uvani 2015, una qaffiuningit Iqalukpik maniliurahuqtunut anguniaqtut Nunavut iluani kangiqhijaujuq uvani 72,574 kilukulaatigut kangiqhijaujuq nunamunngaujuq akikhangit akingit hamnaujuq \$1,800,000 (2016 GN Iqaluliqinirut Parnautingit). Iqaluktuuttiaq tunihimajaat haffumani 37,765 kilukulaatigut uqumaidjuhingit (52%) atautimuuqtumik anguniaqtangit, kangiqhijauhimajuq niuviqtakhujuq akingit maniliuqhimajut haffumani \$855,363.¹ Qanilruani, uvani 2019 mi Iqaluktuuttiaq maniliurahuqtunut iqalukhiurnirut anguniaqhimajangit 99% haffumani makaqhimajujuq avguiningit (48,493 Kilukulaatigut uqumaidjuhingit), atautimuuqhimajut 48,097 Kilukulaatigut uqumaidjuhia.

Hamna qanilruani 5-ukiungani ikaarningit angmaumajuq Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuqtunut anguniaqtangit (2015-2019), una ukiungani ilitquhirmut nunamunngaqtahimajut avvautingit makaqhimajaat avguiningit nalvaaqtavaktut puqtuhijullu haffumani Iqaluktuuq (Ekalluk Kuugaq) (96%), malikhugit ukunannat Halugvik (Thirty-Mile Kuugaq) (93%), Jayko (Jayco Kuugaq) (89%), Paallirjuq (Surrey Kuugaq) (86%), unalu Paalliq (Lauchlan Kuugaq) (90% avatquumajut 2 ukiungit). Nunamihimajut akingit aulavikhangit ukunannat nunamihimajut avatquumajunit uvani 5-ukiunganit akunngani kangiqhijaujunaqhiangit \$942,883, ukunannat ukiunguraangat atuqtakhangit haffumani \$188,577.

Uvannat una 2015-2019, ikaangit, niuviqtakhaat akingit aulpakaihimajangit ukunannat nunamunngautihimajangit Iqaluktuuttiaq kangiqhijaujunaqhijuq \$4,073,397, ukuninnat ukiunnangi tukiqaqhuni haffumani \$814,679. Una tallimmat-ukiuq tukungit maniliurahuqtut akingit tamainnut ilitturnikkut Iqaluktuuttiaq Iqalukpik nauhimajuq ukunannat Qitirmiut Niqiqarvingat Timigutaa hamnauvluni \$22.65/kilukulaatigut uqumaidjuhia².

¹ See Appendix D: Economic Analysis for details.

Uvanngat qanilruani, havaakhanut tunihimajaat haffumani Iqalukpik aadjigiinngittut aallannguqattaqtut aippaagut amihut qanurilingagamik. Hamna avguiningit huli aulajuittut, ukiungani aulattittijangit akikhaat, niuviqtakhaujut akhuuqtut unalu akikhangit, unalu hailihakhaat anguniariami malikhimannngittangit aippaagunnguraangat aallauvakkamik. Haffuminngatut, akituvallaapakkami agjaqtuinirnut akikhait, niqiliuqtangillu iqaluliqinirnut, unalu hilatqiijukkhamilu ihuuluutauvaktuq niuvirumajunut, pijumalluaqtangit Iqalukpik. Tukiliuqhimajuq nalunaijainingit nunamunngaqtaujut, akikhangit, havaangit ihuaqutingit unalu ihumagijauvaktut havaatigut ihumagijaujut ilaliutauhimajuq uvani Ilulingni D: Havaakhanut Qaujiharningit.

Una Nunavut Pivallianikhanut Timiqutingit inungnut ikajuutaujuq haffumani Nunavut Kavamanut, munarijakhaattauq ikajurahuaqtangit havaakhanut hailijakhaat, aadjigiinngittut, unalu aturaaqtakhangit angikliningit unalu ajuqhanngittut Nunavunmi. Hamnaluk angikliktiqhutik Iqalukpik niuviqtakhaat tamarmik iluani hilataanilu. Ihuaqhittiaqhutik havaqatigiiktunut ukunanngat NDC, Nunavut Kavamangit, DFO, unalu nunalingni ikajuinnaqtut ihuaqhinahuarlugit kangiqhiunit ihumagijaujunut Iqalukpik ikajurahuaqhugit havaakhanut ikajuutikhait nunamiunit nunallaamilu ihumagijauulluaqtangit nalaumattiaqtumik munarijakhaat iqalukhiurnirnut.

Ocean Wise tarjukkut qaujimaningit taidjuhia tarjurmiuttat niqit nanminirijaujuq hapummiviujuq havaanut ajurnaittuni niuvirumajunut qanuq pukukhimagiami manirarmiujuq tarjurmiuttat niqit kivgaqtuijut unalu nirrivingmiunit qangaraaluk hivitunianut aanniaqtailinirnut unalu aturaaqhimajakhaat haffumani Kanata'p iqaluliqinirnut. Hitamaujut malikhimajangit ilitturvikhangit Tarjukkut Qaujimaningit ilitarijaujukhaq hamnaujut: (1) Iqalukhiurnirnut amihuuningit unalu aturaaqhimajaujukhat iqalukhiuqtunut akhuuqtangit, (2) nakuuqpiaqtumik munarijaujuq ukunanngat iniqpiaqhimajumik munaqtiunirnut upalungaijautingit kigligutigijaat tadsa atuqtangit qaujiharniq, (3) anguniaqhimajangit ukpiruhuutait pidjarikhihimajangit iniqhimaittut anguniaqhimajangit makautihimannngittangit unalu nungutpallialiqtut uumajuit, unalu (4) anguniaqhimajangit inilingnit iniqhimaittut ahiruqhimajaujut uvunga tarjurmiuttat uuminngaluuniit imarmiuttat najuqpaktangit unalu ihuittumik ilagijaujut ukuninngat aahiit uumajuit.

Uplumimut, Qitirmiut Niqiqarvit Timiqutit havaktittijut qaffiujungnaqhijut 28 nit nunamiuqatigiiktut unalu nunataarviujut ikajuqhutik haffumani Iqalukpik maniliurahuuqtunut iqalukhiurnirnut ukiunnguraangat kigligutaa. Maniliurahuuqtut iqaluliqinirnut anginiqhautaanit nunamiuqatigiiktunut havaktittijunut hailijakhainit, taimaa iqalukhiuqtut nunaqaqtut havakhutiktauq Iqaluktuuttiami ikajuqhugillu nunamiuqatigiiktunut havaangit taimaa amiriinnaqhugulu hivunikhautikhangit ajuinningit uvanngat pitquhirijamingnit inuuhingit.

Iqalukpik atauttimuuqtut niuviqtaujuq unalu niuvirumajunut hailijakhainit angiklijuummiqhuni, aulavikhangit akikhagit taimaa angiklivakhunilu. Qitirmiut Niqiqarvik Timigutaat taimaa maliinnaqtangit atuinnaqhutik tingmiakkut agjaqhiijut

akingit akikihimaningit uvanngat Nunavut Pivallianikhanut Timiqutaat aturaaqhimainnaqtangit kigligutaanit taimaa ikajurahuaqhutik akitturjuummiqtumik tingmiakkuuqtut agjaqtuinit akikhangit ajuqhautivagaat agjaqhiinahuaqtangit Iqalukpik iqalukhiurvingni najugaanit niqiqarvingnut uvungalu aallatqiingujut nunamiunit iluani ahinunullu hilarjuarmit niuvirumajunut. Avatquttumik 5-ukiunganit ikaarningit haffumani 2014-2018, Qitirmiut Niqiqarvik Timigutaat ilittuqhimakhaaqtangit angiklijuummiqhimajut agjaqtuiniirnut ilagijaat akikhangit ukiunganit, uvanngat 20% avvautingat tamainnut aulattittiniirnut akiliakhait uvani 2014 mit uvunga 27% avvautaanit uvani 2018 mi.

4 Munaqtiunirnut Akihautingit

Amihuujut akihautiqaqtut hamna munaqtiuqatigiiktunut timiujut turaaqhimajaat iluani munaqtiunirnut haffumani Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuagtunut iqalukhiurnirnut. Una hivulliujuq munaqtiunikhanut akihautingit ilagijaujut pijumajainnit haffumani nutaannguqtiqattaqtumik amihuuningit amigainningit kangiqhutaat ikajuqhugit munaqtiunirnut ihumaliugainit, tuulliiqhimaittumik anguniarnikkut uqariiqhimaajut unalu titirainnaqhimalgillu unipkaarijangit anguniaqhimajangit unalu angujangit hakugikpiaqtumik nalunaijaijut ikajuqhutik aturaaqtakhangit anguniaqtangit maliktaat, pidjarikhihimalugillu aturaaqtakhaanit-hivitunia uuktuqattaqtangit nautkailluaqtangillu haffumani maniliurahuarnirnut iqalukhiurnigut.

4.1 Amihuuningit Amigainningit Kangiqhijaujuq unalu Ihuiluutaujut uuktuutingit

Iniqpiaqhimajut nutaannguqhimajut amihuuningit (uuminngaluuniit uumajuit anngutikhangillu nauliqpagaat) kangiqhidjutingit unalu amihuuningit ihivriurnikhat huli kiugiaqaqtangit amihuujut haffumani amihuuningit haffumani maniliurahuagtunut anguniaqhimajangit Iqalukpik (takulugu Ilangani 3.2.5). Pitquhirijangit qaujiharnirnut inikhaat haffumani amihuuningit ihivriurnikhanut amihuuningillu kangiqhijaujut iniliurlugit aturaaqtakhangit anguniarnirnut malikhimajangit havangnainniaqhuni uumanngat akikhangit, tikihimalaqaqtangit unalu aturnaqtut tamainnut kuukkait ilitturvingit. Angiqhimagiimi inikhautingit, amihuuningit atuqtangit ukpiruhuutait kangiqhijauhimaajut hakugingningit tadjja kiujauliqtut amihuujut hulijakhait humiliqaak nalunaijaijut angmaumajut. Ukuninngat nutaannguqtiqhimajut amihuuningit kangiqhuutingit unalu amihuuningit ihivriurningit, nutaannguqtaujut aanniqtittijunit malikhimajangit haffumani maniliurahuagtunut Iqalukpik iluani Iqaluktuuttiaq nunangani ilaliutaulaqaqtut. Nalunaiqhimaajukhaq, kihiani, hamna aanniqtittiniagut maligautaat hapummijaulaqaqtut Iqalukpik mikhaagut huli kangiqhijaunngittut qaujihaqtavlutik hivunigijangit iniqhimagiimi maligautaat naammagijaujut uumajuit aulapkaikukhaq. Kiujauhimaajut ilangani aviktuqhimajumi haffumani Kanatamiunit Ukiuqtaqtumi, hamna aanniqtittijunit maliktangit hammaujut 11% hapummihimanngittut (Johnson 1980), hamna uvani aahiit inikhaanit ahivaqtittivaktut maligautaanit haffumani 15% - 41% uqaqtauhimajut (Dempson 1995).

Tadja, anginiqhautaata aanniqittiniagut huli hapummijauvlutik Iqalukpingnut Nunavut iluani nalunaqtuq ajurnaqhunilu atanngujait munarigiami amihuuningit. Kiujauhimajut qulaani, humiliqaak amihuuningit (uuminnngaluuniit uumajuit amihuuningit) ilihimajaujut qajagijaujukhat maligautaa haffumani 5% (“Tallman’ip Maligaut”) tukhiutauhimajut hapummigiangani nalunaijainingit ahuigijaujut ihivriurningit. Talvanngaani, tutqittiarnaqtuq havaaq hivumuurutijangit kangiqhittiariami anguniarnirnut akhuuqtaujuq(t) uvani uumajunit hapummijaulaaqhutik anguniariami hivulliutijangit. Tamaat unniqtaujut, qaujiharniq qaujihaijut pijumajangit huli ikajuqhimmaarlutik munaqtiunirnut ihumaliuqtangit avatikhangillu hapummivikhaq.

Angiqhimajaat una iqalukhiurnirnut huli ihumajaujut nalunaijainingit-nakuunngittuq, malikhimajangit maligautingit ihivriurnikhanut, tamarmik iqalukhiurnirnut-munaqtaujut (tahapkuat nalunaijainingit kititiqtauhimajut uvnangat maniliurahuagtunut iqalukhiurninut) unalu iqalukhiurnirnut-munaqtaunngittut nanminirijaat(tahapkuat kititiqhimajaat inmikkut haffumani maniliurahuarnirnut iqalukhiurnigut) maligiaaqtangit. Aturaaqtakhaat-hivituningit munarijaat, tiliuqhimajut kangiqhinahuarlugit ukiungani CPUE haffumani anguniaqtangit unalu titiraqhimajaat anguhimajangit unalu iqqaqhimajaat iqalukhiurnirnut iluani, taimaa ikajuutauniaramik ihuaqtumik kangiqhidjuhianit amihuuningit unalu uumajuit ilagijaujut, pijumajaujut aturaaqtakhangit unalu nunat avatiqatigiiktunut-kigligutaa munarijaat haffumani Iqalukpik Iqaluktuuttiaq iluani.

4.2 Anguniarniq Unipkaaqtakhat

Ikaarvikhaq, nalaumajumik unipkaarijaujukhat tamainnut anguhimajainnit unalu havaktauhimajut atuqhimajangit anguniarutaanit tahapkuat angujangit uvanngat maniliurahuagtunut iqalukhiurvingnit imat unipkaaqtangialik. Iniqhimaitkumik unalu nalaumattiaqtumik munaqtaunig tamainnut anguniaqtunut hulijakhangit, atauttimuqtut anguniaqtangit ahivaqtauhimajut uvanngat iqalukhiurvingnit nalunaramik, unalu munaqtiuatigiiktut uuktuqattaqtakhaat qajagijauluni aullaqtilihaarumik anguniarnirnut iniqhimaittut taimaa inuuttiarnaqtumik Iqalukpik amihuuningit aturaaqtattariangani anguniaqtut unalu niqikhainit pijumajainnit Inuit munarijaangani.

Anguniaqpallaarumik maniliurahuagtunut avguiningit tautungnaqpakhuni ilaani. Maniliurahuagtunut anguniaqtangit ihariajuktumik huli ittukhaujuq iluani maliguarutigut anguniaqtangit maligautaanit. Una ikaarvingit akunikhaat unipkaarijaanit pitquijangit atanngujat ihivriurluniuk anguniarnirnut iniqhimaittumik iniliuqhimajangit. Qanilruani inikhautikhangit kiuhiujaut ubluq tamaat unipkaarijangit haffumani maniliurahuarnirnut nunamunngautihimajangit uvuuna iqalukhiurvingnut ihivriuqtauhimajut (takulugu Munaqtiunirnut Maligautaa, Ilangani 7.4). Ilagijaujut, avvautijangit munarilluarnikkut munaqtiunirnut piliriakhaq ilagijaujut EHTO, Qitirmiut Niqiqarvik Timigutaat unalu DFO talvanngat manngit ikajuqtauhimajut ukunanngat Nunavut Tamatkiumanirnut Munaqtiunirnut Upalungaijaut havaarijaujuk uvanngat 2011-2017. Tamaat maniliurahuagtunut iqalukhiurnirnut tadja munarijaujut atauttimut ahivaqtauhimajut, ilagijaujut maniliurahuagtut nunamunngautijangit unalu iqqaqtauhimajut, unalu nanminirijangit niqikhainit kiugiaaqtuq qanilruani maniliurahuagtunut laisikhaanit qanurilinganingit.

4.3 Havaanut Uuktuutikhangit haffumani Iqalukhiurnirnut

Puqtuhimajuq agjaqtuinnirnut akikhat ihuuluutiliqhugit havaakhanut iniqtirumajangit haffumani maniliurahuaqtunut iqalukhiuqtut humiliqaak ungahiktut kuukkanut mikhaagut, iniqhimaittuullu ihumaliuqtangit aulapkaigiami nutaamik maniliurahuaqtunut iqaluliqinirnut aallat ungahiktumi iqalukhiuqtunut najugait. Niuviqhimajangit Iqalukpik uvannat qanilruani nunaliit, atuqhugit umiat, aahiillu parnaijautingit ihivriuqtaujuut ikajuqtunut ilauhimajunut tunihivlutik maniliurahuaqtut nunamunngaqtittijut anguniaqtangit Iqaluktuuttiarmut, pidjarikhijaami hivitujumik pivallianikhangit havaktittijunullu inikhautaata haffumani Qitirmiut Niiqarvik Timigutaat. Aviktuqhimajumi unalu nunallaamilu munariqattariiqut timiujut huli ikajuqhimmaaqhutik havaakhanut uuktuutijangit pidjarikhivlugillu amihuuningit humaangittut amihuuningillu.

5 Hivunigijakhaat

Hivunigijakhaat haffumani Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuaqtunut iqalukhiurningit hivunigilluarijaat haffumani IFMP. Aturaaqtakhangit hivitunia hivunigijakhaat tahuqtaat munaqhiijangit haffumani iqalukhiuqtunut taimaa ilanngailaaqhugit amihuuningit hapummivikhangit, nunat avatiqatigiit, avvautihimalugillu munarjuarnikhat, inuuhirnut, pitquhirnut unalu havaakhanut hivunigijakhaanut. Tamaita aturaaqtakhaat hivitunia hivunigijakhaat ikajuqtauhimajut atauhirmit amihuujunilluuniit naittumik hivituningit hivunigijakhaanit turaaqhutik atuqtaaqhimajangit munaqhiinirnut akihautingit iqalukhiurnirnut. Una hivunigijakhaat titirariiqhimajut uvani Nalunaitkutaq 2 hannajariiqhimajaujut uvannaga IFMP Havaqatigiiktunut Ilagijaujut unalu aallat ikajuqhimajut ilauhimajut.

Nalunaitkutaq 2. Aturaaqtakhangit-hivitunia unalu naittumik-hivitunia hivunigijakhaat Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuaqtunut iqalukhiuqtunut.

Aturaaqtakhat-hivitunia Hivunigijakhaat	Naittumik-hivitunia Hivunigijakhaat
Amihuuningit Hapummijangit	
Hapummilugit Iqalukpik amihuuningit uvuuna aturaaqattaqtakhainit atuqtangit unalu ihuaqtumik iqalukhiurnirnut munaqhainingit	- Nutaannguqtirlugit amihuuningit ihivriurnikhanut nalunaitkutaq unalu kiujakhaat aturaaqtakhainit anguniaqtangit maligautait taminnut maniliurahuaqtunut imat - Ihuaqhimalugit ilihimajainnit haffumani Iqalukpik nauviniit, avataita unalu amihuuningit ajuqhaulingit - Ihuaqhimalugit ikaarvingit nalaumadjuhia anguniaqtumut unalu CPUE uqaqtauhimajut uvani maniliurahuaqtunut, hulilukaaqtunut

Aturaaqtakhat-hivitunia Hivunigijakhaat	Naittumik-hivitunia Hivunigijakhaat
	unalu niqikhaqhiuqtut iqalunirnut qanilrukkut munarilugit atauttimuuqtut ahivaqhiiut iqalukpik angujangillu. • Ikajuinnarlugit hapummijakhaat unalu aulapkaijut iqalukhiuqtut maligautait Iqalukpinut. • Ilitturnaqtuq nalunaqtumik ilagijaat amigainningit Iqalukpik amihuuningit Iqaluktuuttiaq nunangani iluani, anguniaraaqhimalutik hapummiqattaqhimalutik maligautaanit atuqhimainnarlugit PA havaarijaujuq.
<i>Avatiqaqatigiingniq</i>	
Hapummilugit angujangit uumajuit uvuuna ihuaqpiaqtumik iqalukhiuqtunut munaqhainingit.	• Ihuaqhimalugit nalaumajangit iniqpiaqhimaqut uqaqtauhimajut angujait ihuaqtumik kangiqhittiariami uumajuit ilagijaujut unalu munaqhainingit.
<i>Avvautihimalugit Munarjuarningit</i>	
Ikajuinnaqhimalugit havaqatigiingnirnut, ilauqatigiingnirnut ihumaliuraangat, avvautihimalugillu auladjutingit ukunangit avatingnit atuqattaqtut, munaqtiuqatigiiktunut timingat unalu aallat ikajuqhimajut ilauhimajullu.	• Aulapkailugit kinguani-hilaqutitigut iqalukhiuqtunut katimajut unalu IFMP Havaqatigiiktunut Ilagijaujut katimajut ukiumi atuqtangit. • Ilagiinnaqhimmaarlugit nunamiauqatigiikunut ilauqatauhimajut uvani munariqatauhimajunut hulijakhait tamainnut hailijaugaangat. • Ikajuinnarlugit auladjutikhangit haffumani maniliurahuagtunut iqalukhiuqtut munarigiami qanilrukkut unalu uqaqhimalugit, laisikhaitigut maliktangit. • Hukahimalugit manngit ikajuutikhangit munarigiami qanilrukkur ilihautikhangit haffumani maniliurahuagtunut, hulilukaarvikhanut unalu niqikhaqhiuqtunut iqalukhiurningit.
<i>Inungnut, Pitquhirniqut unalu Havaakhanut</i>	
Ikajuqhimalugit havaktittinahuarniq	• Ikajurlugit inikhautikhangit ihuaqhinahuarlugillu nunalimiunut

Aturaaqtakhat-hivitunia Hivunigijakhaat	Naittumik-hivitunia Hivunigijakhaat
aulattinnaqtumik unalu inmikkut-nakuuqpiarijamingit iqalukhiurniq kigligutaa puqtuhijumik nakuuqpiaqtumik angiklijuumminnaqtumik inungnut unalu havaakhanut ikajuqpiaqtangit, pidjarikhinahuarlugillu amihuuningit aanniaqtailinahuarlugit amihuuningillu hivunikhanut aturaaqtakhangit.	piliriakhaat unalu havaktittinirnut inikhautikhangit. • Ikajurahuarlugit parnaijautikhangit angiklinahuariami tikinnaqtumik maniliurahuagtunut auladjutikhangit amihunut ungahitqijaujut kuukkait aahiillu iqalukhiurvingit najugait. • Munarilgut hapummilugillu nunamijut pitquhingillu iqalukhiuqtunut hulijakhait nunaillu. • Ikajuinnarlugit havaqatigiiktunut tamainnut munariqatigiiktunut timiujut ilagiinnaqtangit ukunangat havaakhaliurniq pivallianikhaq tamainnut Nunauvnmi.
Malittiarniq	
Ikajuinnarlugu malittiarlugit maligautingit, maliguarutit, unalu munarijaujut maligautaa tikinnahuarlugit hapummijakhat aturaaqtakhangillu atuqtut.	• Pidjarikhilugit maniliurahuagtunut laisikhaat maligautaa nutaannguqhimajut qautamaat, tautukhimalugillu atuqattaqtakhanut munaqhainingit haffumani iqalukhiurnirnut. • Ikajuinnarlugit malittiarniq uvuuna ilihautiniq unalu avvautigiinnarlugu munarjuaqatigiiktut. Havaqatigittiarlugillu nunamiunit nunallaamilu uumajulijit havaktit. • Ikajuinnarlugit malittiarniq qanilrukkut munariqattarlugit unalu qunnianginnarlugit piksaliurnigut hulidjuhiit, angiklijuummirlugillu tautukhimainnaqtangit nunalingni.

6 Atuqtittinuq unalu Avguiningit

Maniliurahuagtut avguiningit auladjutaujut tamainnut imat, turaaqhimajut uvani Parnaijaut V haffumani *NWT Iqalukhiurnirnut Maliguarutit*. Tamaat imait akihautiqaqtut avguiniq; imaattutauq, tamaat iqalukhiuqtit laisikhautigut maniliurahuagtut iqalukhiulaqtut

Angiqtauhimajunmi imarmi iqalukhiurnaqtuq kihimi atauttimuunganut avguinikhanut imarmi. Avaliqanngittut avguiningit qaffiuningit ilagijaujut ukunangat maniliurahuagtunut iqalukhiuqtunut. Una maniliurahuagtunut iqalukhiurnirnut

angmaumajuktuq ukiunnguraangat uvuuna Aallatqiingujunut Maliktangit, unalu umikpakhunilu Nalunaitkusalik Umikhimajuq avguiningit tikittaraangat. Maniliurahuagtunut iqalukhiuqtut laisikhat titiraqtaujuq iqalukhiuqtut malikhaugit Ilangani 7 haffumani *Iqalukhiurnirnut Maligaaq*.

Kinguani ilagijaungmat haffumani Paalliq (Lauchlan Kuugaq) uvani 2018, hivumuurutigijaat naiglivlugit qaffiuningit turaaqtaujuq qaffiuningit uvunga Iqaluktuuq unalu Jayko Kuukkat havaarivlugit angiklijuummiqhugu nunamunngaqtittijut anguhimajainnit niriugijaujuq uvannat Paalliq (Lauchlan Kuugaq). Tahapkuat hivunigijaat naiglijavlutik qaffiuningit aadjigiinngettut ukiungani maliinnaqhugit havaatigut uvani iqalukhiurvingnit aulattittijut tamatkiumangit inikhautiningit ublumimut atauttimuutqumik qaffiuningit tutquumavikhangit inikhaqannginnamik angiqtaujuumik amigaattumik Iqalukpingnut. Naiglijahimajut hivumuurutingit qaffiuningit atuinnaqhugu uvunga ukiakhami iqalukhiuqtunut, ihuaqhinahuarlugit nakiruutikhangit haffumani upinngaami-ukiakhamilu anguniaqtangit kivgautijangit, ilagilugulu pivigilaaqtangit iqalukhiuqtut unalu puptalaaqtumik tingmiat aullarumik Jaykomit qilamik, hikutinnagu hilarluktinnagulu taimaa qajagijauvakkamik kinguani Apitilirvingmi.

Nalunaitkutaq 3 takunnaqtuq tadjia maligautigut qaffiuningit haffumani maniliurahuagtunut iqalukhiuqtunut tamarmik avatainnaagut uqumaidjuhigut kilukulaatigut (una nalaumaqpiangit naujangit ilitturningit qaffiuningillu malikhimajangit qaffiuningit avguiniagut, turaaqhimajaujuq uvani Parnaijaunmi V) unalu iliuttuq uqumaidjuhianut uqumaidjuhingit (ilitturningit iluittumiglu aktilaanganit atuqtauvaktut titiraqhugit angujangit). Uuktuutiniagut kititiqhimajangit tukiliuqhimajuq uvani Ilangani 7.3. Qaffiuningit unalu angujangit haffumani maniliurahuagtunut iqalukhiurnirnut qanilruani aippaanganit takukhaujut uvani Iluani B mi. Uvani qanilruanit aippaanganit Qitirmiut Niqiqarvik Timingat ilagijaat hivunikhaanut qaffiuningit tautungnaqtut niqiqarvingat inikhaat.

Nalunaitkutaq 3. Maligautigut qaffiuningit Iqaluktuuttiaq Iqalukpik iqalukhiuqtunut.

Najugaat	Maligautigut Qaffiuningit <i>(Kg, Iliuttut Uqumaidjuhia)</i>	Ihuaqhiriqhimajut Maligautigut Qaffiuningit <i>(Lbs, Tiataaqhimajut Uqumaidjuhia)</i>
Iqaluktuuq (Ekalluk) Kuugaq	20,000	36,744
Halugvik (Thirty-Mile) Kuugaq	5,000	9,186
Jayko (Jayco) Kuugaq	17,000	31,232
Paallirjuuq (Surrey) Kuugaq	9,100	16,718
Paalliq (Lauchlan) Kuugaq	9,100	16,718
Tamatkiqtaat	60,200 Kgs.	110,598 Lbs.

7 Auladjutingit Maligaat haffumani Havaktauvlutik Upalungaijautingit

Auladjutingit maligaat tukiqaqtuq munarilluaqtangit uuminngaluuniit malikhimajangit maliktaat iqalukhiurnirnut, ilagijaujut amihuuningit hapummijaujut aturaaqtakhangillu auladjutiningit maliktangit. Auladjutingit maliktangit haffumani Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuaqtunut iqalukhiurnignit ilagijaujut munarijaat ilagivlugit qaffiuningit, angmaumaningit unalu nalunaitkutingit nutqaqhimajut haffumani iqalukhiuqtunut; laisikhaanit unalu malikhimajakhaat laisikhaat, ilagijangit uqaqtakhanut kiuvikhangit angujangit, iqqaqhimajangit, imarmiuttat anngutikhangit ilagijaujut nalvaaqtangillu/tammaijangit ingilrutingit uvuuna atuqhugit maniliurahuaqtunut uqaqtakhaat titiraqhimajut makpiraanmi. Tahapkuat malikhimajangit kiglitutijangit uvannat Iqalukhiurnirnut Maligaq unalu maliguarutit, una Nunavut Angirutaat NA, Iqalulijirjuat DFO atuagait, unalu malikhimajangit angiriqhimajaat uvannat IFMP Havaqatigiikhimajut Ilagijaat, ikajuqtauvlutik haffumani aturaaqtakhangit auladjutigijangit. Ilagijaujurlu, tahapkuat malikhimajangit munarijauvlutik avvautihimajangit munarirjuarningit ihuaqhiriiqhimajut nakuuqpiaqtumiglu malittiaqtangit inikhalik haffumani Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuaqtunut iqalukhiuqtunut (takulugu Ilainnaa 8). Iluaniittumi C takunnaqtuq tamatkiumajangit haffumani auladjutiningit malikhimajangit tadja inikhautaujuq.

7.1 Laikhaatigut haffumani Maniliurahuaqtunut Iqalukhiuqtut Hulidjuhiit

Maniliurahuaqtunut iqalukhiuqtunut laikhaat titirariiqhimajut ukiunnguraangat malikhugit ukunangat Ilainnaa 7 haffumani Iqalukhiurnirnut Maligaq. Ilainnaa 5(1) haffumani NWT Iqalukhiurnirnut Maliguarutit kinguani ilittuqhimajaat tamaita iqalukhiuqtut hulidjuhiit pijukhautaujut aulattittinirnut laikhaanit. Ilagilugulu ilaliutauhimajut turaaqtauhimajuq iluani Iqalukhiurnirnut (Tamainnut) Maliguarutit unalu NWT Iqalukhiurnirnut Maliguarutit, naunaittiaqhimajut auladjutinigut maliktangit tukittaaqhimajuq iluani maniliurahuaqtunut laikhaanut.

7.2 Qaffiuningit

Tamaat imat akiharnaqtumik avguiniqaqtut. Hamna akihautigijangit avguiniq tikitkumiuk imarmi, anguniaraaqtakhaunngittut haffumani Iqalukpik pijakhaunngittut maniliurahuaqtut hulidjutikhait piffaaqtakhaunngittut iqalukhiurvinut ikaarutingit (Qiqailruq 31). Imat umikhimajut maniliurahuaqtumik iqalukhiuqtakhaunngittut uvuuna kitunuliqaak kivgautinirnut pinahuarniq haffumani Nalunaitkutaq Umiktauhimajuq ukunangat Iqalukhiurnirnut Havakti maliinnarlugu Ilainnaa 19(2) haffumani NWT Iqalukhiurnirnut Maliguarutit. Una ilagijaat titiraqtauhimajut tamarmik uvunga EHTO unalu Qitimriut Niqiqarvik Timigutaa nalunaiqhiijakhaat nanminingillu najurvingit.

7.3 Munaqtiuningit unalu Unipkaaqtakhaat

Maniliurahuagtunut iqalukhiuqtit munarijakhaat unipkaaqtakhaat nunamunngaqtaugumik, una ilagijaujuq ukunanngat *Iqalukhiurnirnut (Tamainnut) Maliguarutit* unalu *NWT Iqalukhiurnirnut Maliguarutit* una tiliuqhimajuq iluani munaqhiijangit maligautaat haffumani upalungaijaut. Ikajuqtauvlutik maligautaa, titiraqhimajakhaat nalunaijaijut makpiraanmi angmaumajut uvanngat EHTO, GN Annguhiqijit Havagvia, uuminngaluuniit Qitirmiut Niqiqarvik Timigutaa. Iniqpiaqhimalgut naunaijaijut titiraqhimajaat makpiraanmi hamna nutaannguqtiqtaujuut malikhugit laisikhaanit, unalu aulapkaijakhaat haffumani maniliurahuagtunut iqalukhiuqtit. Maniliurahuagtunut iqalukhiuqtit kiuqattaqtakhaat atuinnarlugit nalunaijaijut makpiraanmi nipiliurlugit tamaat maniliurahuagtangit angujangit, iqalukhiuqtunut hulidjuhingit, Iqalukpik iqqaqtauhimajangillu pihimajangit niqikhamaat, ikhinnaqtauhimajut ingilrutingit uqaqtaujuukhat, tarjurmiut tingmiat unalu imarmiujuut huraat hulivangniagut, unalu tamaita iqaluk anguhimajangit havakhutik maniliurahuagtunut iqalukhiurnirnut. Nalunaijaijut titiraqhimajangit makpiraanmi tunijaujukhat uvunga una nunamiuqatigiiktunut uumajuliqiji havagviat uvungaluuniit iqaluqarvik utittillugulu uvunga Iqalulijirjuakkut DFO inirutaanit iqalukhiuqtunut.

Ikajuqhimagiama anguniarluaqtut uqaqtauhimajut unalu qaffiuningit avguiniq munarijangit, ubluq tamaat nipiliuqtakhaat anguhimajangit tamainnut maniliurahuagtunut imarmi pihimajaat ukunanngat Qitirmiut Niqiqarvik Timigutaa unalu uqaqtauvaktut ubluq tamaat uvunga DFO. Unipkaangit angiqtauvaktut qautamaat iqalukhiuliraangat hilaqutitigut, kititiqtauvakhutik angihimajainnit tamainnut imarmi nalunaijaivakhutik naunaijariangani maniliurahuagtunut avguiningit. Havakhimajangit titiraqtauvakhutik naunairiaqaqtut atuqhugit nalunaijaijut makpiraanmi nalunaitkutaq nunguani hilaqutitigut. Ihuigijauningit turaaqtauhimajut uvani nunguani-hilaqutitigut qimilrurningit.

Aturnaqtumi avguiningit munaqtaujuut kiugiaqaqtangit tukhiutijangit uuktuutigijaangani mikhaagut. Anguhimajangit nipiliuqtaujuut titiraqhugit uqumaidjutitigut (lbs nut) tiahimajut uqumaidjuhia, humiliqaak avguiningit titiraqtauhimajut imaatut kilukulaatigut (Kg) iluittut uqumaidjuhia. Uqumaidjuhiatigut atuqtangit hamanujuq 1.2 titiraqhimajaujuq avvautigivlugit hapkuat tiahimajunit uqumaidjuhigut iluittumiglu uqumaidjuhitut. Titirariiqhimajut avvautiniagut hamnaujuq 0.45359237 atiliuqhimajut avvautaugumi uqumaidjutitigut uvunga kilukulaatigut. Iluittut uqumaidjuhia kilukulaatigut kangiqhidjuhia kititiqtautinnagu atuqhugit avigiirningit:

Avataatigut Uqumaidjuhia Kg = (Tiahimajut Uqumaidjuhia lbs. x 1.2) x (0.45359237)

Haffuminngatut munarijaujut qanilrukkut unalu titiraqtaujuut piliriangit takukhaujut uvani Ilulingit B. Avguiningit qanilrukkut munarijaat avvautigijangillu unipkaanga (Naahaut 4) havaktaujut kigligutaanit ubluq tamaat unipkaagutaat titirariiqhimanangit nainaaqhimajut (Naahaut 5) unalu ubluq tamaat agjaqtaugaangat unipkaagutaanit (Naahaut 6).

7.4 Ilagijaujut Laisikhangit Qanurilinganingit

Uvani ilagijaujut tadsa laisikhanut qanurilinganingit, maligautingit, unalu munaqtiunikhanut unalu unipkaaqtakhaat kiuvikhangit, ilagijaujut qanurilinganingit aulattitihimajangit iluani iqalukhiurnirnut ihuaqhihimagiangani iqalukhiuqtit, nalunaijainingit kititihimajangit akhuurningit, unalu ihuaqtumik aturaaqtakhangit munaqtiunikhanut haffumani iqalukhiurnirnut tamainnut.

7.4.1 Una avvautingit nalunaiqtauhimajut uvani laisikhanut atauttimuqtut avguiningit haffumani akiharnaqtumik maniliurahuaqtunut avguiningit illittuqtauhimajut imanganit. Iqalukhiuqtunut hulijakhangit nutqaqtukhaq kinguani avvautingit naahimagumiuk. DFO nalunaiqhimaniaqtangit avatikhanut atuqtittijut hamna umigumik haffumani iqalukhiurnirnut ukunanngat ilitarijaujunut nalunaitkutaq.

1.1 Iqalukhiuqtunut hulijakhangit nutqariaqaqtut qilamik naahimagumiuk avguiningit.

7.4.2. Maniliurahuaqtut titiraqhimajaat nalunaijaijut titiraqhimajakhaat ihuaqpiaqtumik, iniqpiaqhimalgillu, unalu taigurnaqtut qautamaat kuvjat ihivriuqtaugaangat uuminngaluuniit haputit imairaangata. Tamaat uumajuit angujaujut, munarihimajangit iqqaqhimajangillu titiraqtauhimajukhat, ilagijaujurlu anguhimajangit uumajuit, unalu qujaginnaq tarjurmiuttat tingmiat unalu tarjurmiuttat huraat ilagijauvaktut.

7.4.3. Ikajuqtauhimajut haffumani Ikhinnaqtauhimajut Ingilrutit Iqalukhiurnigut Inikhautikhangit (takulugu ilangani 1.6.4), laisikhangit tigumiaqtit kiugiaqaqtangit unipkaaqhimajakhaat tammaqtauhimajut kukiktauhimajulluuniit kuvjat uvunga DFO qaritaujakuurvigilugit uvunga:

DFO.CALostandRetrievedGear-EnginsPerdusRecupCA.MPO@dfo-mpo.gc.ca.

Kinguani Ikhinnaqtauhimajut Iqalukhiuqtunut Ingilrutingit Inikhautikhangit, ingilrutikhat nalunaitkutait pilimmakhaqtaujut uvani maniliurahuaqtunut iqalukhiurnirnut, ikajuqtauhimajut ukunanngat uuktukkaffuktut havaaq hivuliqtigijangit ukunanngat DFO ikajuqtauvlutik ukunanngat Anguniaqtit HTO unalu nunamiuqatigiiktunut Hapummijunut Havaktit.

Nalaumattiaqtumik ingilrutikhat nalunaitkutait ilahimajaat uvunga maniliurahuaqtunut mahikkut kuvjangit ukunanngat Iqaluliqijinit Havakti uuminngaluuniit tikkuaqtunut nunamijunut Annguhiqijit Havakti iqalukhiurnahuaqtinnatik atuqhimalgillu alilaittumik qiliirutikhaq. Ingilrutit nalunaitkutait munarittiaqhimajakhaat iliuraqtakhaat uvunga mahikkut kuvjat qautamaat hamna kuvjaq atuqtauhimakpat maniliurahuaqtunut iqalukhiurnirnut hivunikhaat. Tammaqhimagumik nalunaitkutait unqaqtaujujaujut uvunga Lostgear-enginsperdus@dfo-mpo.gc.ca hivajarlugilluuniit akiittukkut uvunga 1-800-465-4336 unalu titirariaqaqtut (iluani illittuqhaujut makpiraaq).

8 Avvautijangit Munarilluaqtangit Ihuaqhihimajangit

Una IFMP haffumani Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuagtunut iqalukhiurnirnut aulapkaihimajangit pivalliahimajangillu ukunannat Iqaluktuuttiaq Iqalukpik Havaqatigiiktunut Ilagijaujut uvani 2010 mi. Ilaqatauhimajut haffumani Havaqatigiiktunut Ilagijaujut ilagijaat kivgaqtuihimajangit uvanngat EHTO (Ikhivautaqatigiiktunut), Qitirmiut Niqiqarvinga Timiqutingit, maniliurahuagtunut iqalukhiuqtit, nunalingni inutuqait, Avatiliqijit Havagviat – Iqalukhiurnirnut unalu Nattirnut Avvautingit, unalu DFO. Inulrammiit uvanngat nunamiuqatigiiktunut angajukhiit iliharvik akhuuquijut upainnaqhimalutik ilaqaaulutiglu ikhivajunut ilaqaqatigiiktunut haffumani Havaqatigiiktunut Ilagijaujut.

Una titiraqhimajut ikajuutigijangit uvanngat NWMB tunijauhimajut ukunannat Havaqatigiiktunut Ilagijaujut uvani 2011 mi pijumajaulluaqtangit ikajuutikhangit inikhautikhangit haffumani Havaqatigiiktunut Ilagijaujut unalu pivallianikhanut haffumani munaqtiunirnut upalungaijaut. Katimajukhat katimahimajut Iqaluktuuttiami atauhiiqhutik ukiungani uvani 2010 mi. Tamaita katimajut ilaqatauvakhutik nunalingni katimadjutikhangit nalvaarahuaqhutik nunalingnit tautukhimajangit malikhugit Iqalukpik munaqhiijangit akihautingit, hivunikhautikhangit, munaqhiijangit maligautaat unalu qaujiharnirnut qaujiharniq.

Una tallimanit five (5) ukiunganit qimilurningit haffumani IFMP havaktauhimajut uvani 2019/2020 unalu titiqqangit kigligutaanit nutaannguqtiqtuniglu numigutaat haffumani IFMP.

Amihuujut aallatqiingujut inikhautikhangit hamna hivunigijakhaat haffumani iqalukhiurnirnut tikihimalaaqtangit. Tadja munarijaat maligautingit nalunaiqtaujuv uvani Ilaliutaanit C. Aallat maligautingit aulapkaihimalaaqtut ukunannat munaqtiuqatigiiktunut timinganit, ukunannat IFMP Havaqatigiiktunut Ilagijaujut, unalu ilaliutijangit iluani ilanganit haffumani IFMP.

8.1 Nakuuqpiaqtumik Munarijakhaanit Maliktangit – Huvaniktittijut

Ikajuqhugu haffumani aturaaqtakhangit-hivitunia aanniaqtailinirnut haffumani hapummijakhaat iqaluliqinirnut mikhaagut, aturluarnaqhunilu naiglinahuariami hup ihumagijaulluaqtangit ihuuluutauhimajut uvunga huvaniktittijut amihuuningit. Taimaa iniqpiaqhimajuq tammaqpalliajut huvaktittijunut ukiakhami majuqtunut ingilrajut kiutquijangit tahapkuat huvaniktittijut ilagijangit haffumani amihuuningit ihuittumik ihuuluutaunngittut ukunannat maniliurahuagtunut iqaluliqinikkut. Hamna huvaniktittijut angujaugaangat kuvjanut iqalukhiurniq, unalu uumagaangamik, tamaat huvanikhimajut Iqalukpik utiqittijakhaat humiliqaak anguhimajaat, taimaa aanniqtailinahuarlugit. Haputimi iqalukhiuraangamik, tamaat huvanikhimajut iqalukpik utiqittijakhaat aanniqtailihimalutik. Tahapkuat nakuuqpiaqtumik munaqhiiningit tadja malikhimajakhaat uvani maniliurahuagtunut iqaluliqijunut.

8.2 Nakuupiaqtumik Munaqhiijangit Uuktuutingit- Hapummijaujukhaq Inikhautikhaq

Paalliq (Lauchlan Kuugaq) maniliuqtauhimaittut ananguniaqtakhat uvannat 2010 uvunga 2017 havaakhaqannginnamik uuktuutikhangit ilagijaujut angmaumajunut maniliurahuaqtunut avguiningit unalu hivitujumik agjaqtuinnut akikhangit. Atulihaaqhimajut uvani 2018 mi, makaktaujukhaq maniliurahuaqtut avguiningit haffumani Paalliq (Lauchlan Kuugaq) turaaqtauhimajut uvannat 5,000 kilukulaatigut uqumainningit, ikajuriami ihuaqtumik amihuuningit ihivriurningit unalu havaakhanut uuktuutigijangit. Una maligautingit avguiningit haffumani iqalukhiurningit hamnaujuq 9,100 kilukulaatigut uqumainningit, kihimi nalunaqtuq amihuuningit qaffiuningit kumaruit uumajuit uvani.

8.3 Nakuupiaqtumik Munaqhiijangit Uuktuutigijangit – Haputit Aturnaqtut

Una haputit pitquhirijaujut ukpiruhuut Inuit aturaaqhimajaat iqalukhiuqtut nuvuani kuukkait. Haputit pitquhirijangit aktigilluaqhugut tamaat kuukkait taimaa ingilragaangat iqalut katitiqtauvlutik hanaqivlugillu. Haputit atuqtauvagaat niqikhaqhiuliraangata unalu maniliurahuaqtunut kititiqpagaat Iqalukpik uvani Jayko Kuugaq. Atuqhugit haputit taimaa ajukharnaittut iqalungnut avguiningit qilamik tatatpaktuq, naiglivlugillu pijumangittangit anguhimajangit, anngutikhanullu nirijumajangit unalu tammarnaittut ingilrutingit. Haputit taimaa iqalukhiuqtinut pijumajainnit pukungnaqhuni kititiqhimajangit iqalut, ajurnaittumik utiqittilaagtangit huvaniktunut arnat kuugarnut aanniqtailivlutik; taimaa atuqhimaittut kuvjanik.

9 Angiqatigiikhimajuq Upalungaijaut

Una DFO Hapummijangit unalu Hiamittailiniarniq havaaq ikajuqhimajut angiqatigiikhutik maligautaat, maliguarutit unamu munaqhiinnut maliktangit pilimmakhaqhutik inirahuaqhutik hapummijakhaat aturaaqattarlutiglu atuqtakhaat Kanata’p imarmiuttat avatingit..

Una piliriakhaq turaaqhimajaujuq ukunannat DFO Iqaluliqinirnut Havaktit Qitirmiunmi unalu Ukiuqtaqtuq Nunangani ukunannat nalruujuq maliguarutit munaqhiijangit akhuuqhimajangillu apqutikhangit ilagijaujut hamnaujut:

- Ikajuinnarlugit angiqatigiikhimajut uvuuna ilihautiniq avvautijangillu munaqhaijangit;
- Munarinahuarlugit, maniqhiilugit unalu tautukhimajangit hulijakhangit; unalu
- Munaqhiijangit qimilruutijangit ilagijaujut ajurnaqtumik angiqatigiikhimajut akihautingit.

9.1 Angiqatigiiktut Piliriakhaq Agjaqtuiniq

DFO Iqaluliqiniq Havaktit munarijakhaat angiqatigiikhimajut hulijakhait ilagijaat uvunga Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuaqtunut iqaluliqiniq. Iqaluliqiniq Havaktit nautkaihimajut qunniaqtaujuukhaq hulajhkangit, ikajuqtauhimajut ukunannat

Aviktuqhimajumi DFO havaktiit ikajuinnaqtangit uvuuna munaqhiijangit, unipkaarijangit, ilihautiniq unalu avvautijangit munqhiiqattaqtangit.

Iqaluliqiniq Havaktit tikkuqaqtakhaat maligautigut Ilangani 5 haffumani *Iqalukhiurnirnut Maligaaq* akhuuqhutik hakugingningit munarijakhangillu ilaliutijaat ukunanngat *Iqalukhiurnirnut Maligaaq* unalu aahiit Maligaaq Maligarjuarnigut, ilagijaattaug Ihuinaarnirguta Maliktakhaq unalu *Hivulliqaangit Kavamarjuangani Maligaaq*. Iqaluliqiniq Havaktit qimilrulaaqtangit ihivriurlugillu havaarijaujumik aulattittijut, iqalukhiurvingit najugaat unalu umiangit angiqatihimajaujut uvannat *Iqalukhiurnirnut Maligaaq* unalu ilagijaujuq maliguarutit, ilagivluniuk Aallatqiingujut Maliktakhat qanurilinganingillu laisingit.

9.2 Katimadjutigijangit

DFO Iqaluliqiniq Havaktit ilauqatauvaktut qimilruutivlugit katimajunit atauttimuqtunit akihautaata tautungnaqtut kiugiaqaqtangillu iniqhimajakhaanit. Uuminngalu, ilitarijaunngittumik katimajunit huli uvani ihariahugaangata ihuaqhinahuariami iluani – hilaqutitigut hulijakhait. Iqaluliqiniq Havaktit niplautigijangit iqaluliqinirnut hapummivikhangit avvautigijangillu munarittiaquvlugit pulaaraangata Iqaluktuuttiaq ilaqatigiikhugillu nunalingni avatingnut atuqtunut, iqalukhiuqtit havaarijaujullu.

9.3 Angiqatigiingningit Aulapkainiq

Kinguani hilaqutitigut qaujiharningit katimajut nauhimajut qimilruriangani akihautingit katittugit hivuani havaarijaanit kiutquijangillu ihuaqhigiangani munaqhiijangit malikhimajangit.

10 IFMP Aulapkainingit Qimilrurningit

Una IFMP pivalliahimajuq uvuuna katimadjutaavluni piliriakhaq ilagijaujuq avatikhanut atuqtunut, munaqtiugatiigiiktunut timiujut unalu ikajuqtiujut ilauhimajut. Maniliurahuagtunut iqalukhimajaat Iqalukpik amihuuningit Iqaluktuuttiaq nunangani iluani unalu amihuujunit ukiukhami ihivriurningit huli ihivriuqtauhimmaaqtukhat mamakhimajaat ikajuqtangit qaujiharnirnut kiuvikhangit. Munarijangit iqalukhiurnirnut iniqtukhaq atuqhugit amihunit ingilrutikhangit ilagijaujut ubluq tamaat unipkaariluniuk nunamunngautihijangit iqalut, avguiningit munarijaat, iqalungnut-maliinnaqatangit (iqaluqarvik) ihivriurningit, titiraqattarlugit naunaijaijut makpiraanmi, unalu tautukhimainnarlugit piksaliutimi.

Kinguani hilaqutitigut qimilrurningit havaariniaqtangit qautamaat ukunanngat ikajqutuijut ilauhimajut unalu IFMO Havaqatigiiktut Ilagii. Havaadjaringningit tikihimajainnit naittumik hivitunia havaarijakhaat ihuarutingillu pilimmakhainirnut munarijangillu malikhimajaat nalunaiqtaulunilu iluani Munaqhiijangit Upalungaijautingit qimilruqtauluni. Kiujakhaujut ihuaqtumik munaqtiuningit haffumani Iqaluktuuttiaq

Iqalukpik maniliurahuaqtunut iqaluliqiniq pivallianahuaqtuangit tikinnahuarlugulu aturaqtakhait huliakhaat hapummijaujukhaq iqaluliqiniq.

DRAFT

Turaarviujut

ABRAHAMSON, G. (1964). Kiluhikturmiut, nunangani havaatigut nalunaijainiq. Inuliqijitkut Havagviata. 194 p.

BALIKCI, A. (1980). Iqalukpik iqalukhiuqtunut Arviligjuarmiut. p. 7-9. Uvani E.K. Balon [ed.] Charrs: iqalut haffumanngat nauviniit *Salvelinus*. Dr. W. Junk, the Hague, Netherlands.

BARLISHEN, W.J., unalu T.N. WEBBER. (1973). Ilitquhiita pivallianikhanut maniliurahuaqtut iqalukhiuqtunut Iqaluktuuttiaq nunangani haffumani Nunatsiarmi. Makpiliuqtauhimaittuq. Titiraqhimajuq pivallianikhanut iluani Nunatsiami. 37 p.

DAY, A.C. unalu L.N. HARRIS. (2013). Nalunaitkutaq ikajuutaujuq nutaannguqhimajurlu amihuuningit ilitquhiat maniliurahuaqtunut anguniaqtangit Iqalukpik (*Salvelinus alpinus*) iluani nunagani Iqaluktuuttiaq Nunavunmi, 1960–2009. Kanatamiujut Qaujijaijut Kiuvikhangit Titiraqtinga 2013/068. iv + 30 p.

DEMPSON JB, UNALU SHEARS M, BLOOM M (2002) Inikhangit unalu atullakhimajangit aallatqiingujut nirijukhangit tarjurmiujut kuukkamungauvaktut Iqalukpik, *Salvelinus alpinus*, tununngani Labrador. Avatingnut Ilitquhiit Iqaluk 64: 49–62

DEMPSON, J.B., unalu A.H. KRISTOFFERSON. (1987). Inikhangit unalu atullakhimajangit ilainnaat tarjurmiuttat ingilrajuktut tarjurmit kuukkamut Iqalukpik. Am. Fish. Soc. Symp. 1: 340-357.

DFO. 2016. Avatikhalaaqtut Iqalukhiurningit Havaarijaujukhaq [ikiaqqivikkut]. Angmaumajuq uvanngat <http://www.dfo-mpo.gc.ca/reports-rapports/regs/sff-cpd/overview-cadre-eng.htm> [accessed 29 June 2020]. Google Scholar

DUTIL, J.-D. (1986). Iqiittut nergetic munarijaujut huvanikpaktut nutqaqattaqtut iluani tarjurmiuttat kuukkamunngaujuktut Iqalukpik (*Salvelinus alpinus*). Copeia 4: 945-955.

FRIESEN, T.M. (2002). Unipkaaqtajuq uvani Iqaluktuuq: Inuit ilaliutingit haffumani ittarnitaliqiniit kiujaujut Nunavunmi, Ukiuqtaqtuq Kanata. World Archaeol. 34(2):330–345.

FRIESEN, T.M. (2004). Ilittuqtauhimajut haffumani Hivulliit unalu Tuniit ilitquhiita iluani Tununnganaq Amialikhaujut Ukiuqtaqtuq: Nutaag nalunaiqtauhimajut ubluit Kiilliniq, Nunavut. Ublunganit Qaujijaijut 45(5):685–691.

GRAINGER, E.F. (1953). Ukiungani, angiklihimajut, ingilravia, nauvingit mikhaagut niqhiurniagut najuqpagait iqalukpik (*Salvelinus alpinus*) Frobisher Bay mit, Qikiqtaaluk, Kanata. J. Fish. Res. Board Can. 10: 326-370.

GYSELMAN, E.C. (1994). Ukipiruhut haffumani tarjurmit kuukkamunngaujuktut Iqalukpik (*Salvelinus alpinus*) uvunga Nauyuk Tahiq, N.W.T., Kanata. Can. J. Fish. Aquat. Sci. 51: 1927-1934.

HARRIS, L.N., CAHILL, C.L., JIVAN, T., ZHU, X., UNALU TALLMAN, R.F. (2020a). Nutaannguqhimajaut amihuuningit ilitquhiat maniliurahuagtunut anguniaqtangit Iqalukpik (*Salvelinus alpinus*) uvanngat Jayko unalu Halugvik kuugat, Nunavut: Nainaaqhimajut anngutikhanut, anguhimajangit unalu ilitquhiita nalunaitkutaq. DFO Can. Sci. Advis. Sec. Res. Doc. 2019/062. v + 120 p.

HARRIS, L.N., YURKOWSKI, D.J., GILBERT, M.J.H., ELSE, B.B.G.T., DUKE, P., TALLMAN, R.F., FISK, A.T. UNALU MOORE, J.-S. (2020b) Hivitunia unalu niklaumaningit ilagijaat haffumani tarjurmiujut kuukkamunngaujuktut Iqalukpik, *Salvelinus alpinus*, Qitirmiut Tarjumi iluani, ikkalruani nakikhimajumik tarjurmiunit Kanatamiujut Ukiuqtaqtuq. *Marine Ecology Progress Series*, 634, 175-197.

HARRIS, L.N., J.-S. MOORE, MCDERMID, C.G. & SWANSON, H.K. (2014) Ungahingnianit haffumani tarjurmiujut kuukkamunngaujuktut ingilravingit iluani halumajumit ajuittunut: tahirmiut ihuuq (*Salvelinus namaycush*). *Canadian Field Naturalist*, 128: 260-264

HARRIS, L.N., J.-S. MOORE, R. BAJNO & R.F. TALLMAN (2016) Nauvaktut Amihuuningit Ilitquhiat haffumani Tarjurmiujut Kuukkamunngaujuktut Iqalukpik Kanata Ukiuqtaqtuq Qitirmiunmi: Ilagilaaqtangit haffumani Munaqtiunirnut Kanata’p Anginiqhaujut Iqalukpik Maniliurahuagtunut Iqalukhiurnirnut. *North American Journal of Fisheries Management*, 36(6):1473-1488

HENDRY, A. P., BOHLIN, T., JONSSON, B. & BERG, O. K. (2004). Tarjurmut tarjurmiunngittunut? Tarjurmiujut tarjurmiunngittulluuniit iqalut. Ingilrajut Ikiklivalliajut: Iqalut Ilagijangillu Anadromy (Hendry, A. P. & Stearns, S. C., eds.), pp. 92-125. Oxford: Oxford Ilinniarvigjuangat Tuhagakhaq.

JOHNSON, L. (1980). Iqalukpik, *Salvelinus alpinus*, p. 15-98. *Uvani* E.K. Balon [ed.] Iqalukpik: Iqaluit haffumani nauhimaningit *Salvelinus*. Dr. W. Junk, Publ. The Hague, Netherlands. 928p.

JONSSON, B., unalu N. JONSSON. (2001). Polymorphism and speciation in Iqalukpik. *Titiraqhimaningit Iqaluk Nauhimaningit* 58:605–638.

KITIKMEOT HERITAGE SOCIETY. (2007). Iqaluktuurmiutat: Inuuhingit Iqaluktuuq. [Makpiraannuaq]. Yellowknife: Artisan Press. Retrieved from: <http://www.kitikmeotheritage.ca/research.htm#iq>.

KRISTOFFERSON, A.H. (2002). Naunaijainingit Iqalukpik amihiuuningit Iqaluktuuttiaq Nunangani, Nunavut Nunallaangit, ilitturningit amihiuuningit aallatqiingujut ukiigaangami. Ph. D. Ilittuqhaijut Titirarningit, Ilinniavigjuangat Manitoba. 255 p.

KRISTOFFERSON, A.H., MCGOWAN, D.K., UNALU CARDER, G.W. (1984). Munaqhiijangit haffumani maniliurahuagtunut iqalukhiurnirnut haffumani tarjurmiutaujut kuukkamunngaujuttut Iqalukpik Iqaluktuuttiaq Nunangani, Nunatsiarmi, Kanata. Avatingnut Qaujiharniq haffunani Iqalukpik, Unipkaarutingit haffumani Hilarjuatigut Katimajunut Iqalukpik mikhaagut, Winnipeg, Manitoba, Qiqaijalarvia 1981. Numikhimangmijuq ukunanngat L. Johnson unalu B.L. Burns. Univ. Manitoba Press, Winnipeg.

LOEWEN, T.N., D. GILLIS, unalu R.F. TALLMAN. (2009). Avatiliqinirnut ingilrautijut katitihimajaujut uvanngat ilaliutihimajangit aallatqiingujut unalu ilitquhilingnit unalu iqalut nirivagaat ilulingit Iqalukpingnut *Salvelinus alpinus* L. nalvaagtauvtut iluani angmaumajumik tattiit ilangani hivuraanit Qikiqtaaluk, Nunavut, Kanata. J. Fish Biol. 75: 1473-1495.

MCGOWAN, D.K. (1990). Nalunaijaijut unalu ilitquhiita nalunaijainingit uvanngat kuukkami majuqtut ingilrajut Iqalukpik, *Salvelinus alpinus* (L.), iluani Iqaluktuuttiaq nunangani, Nunatsiarmi, 1979-1983. Can. Data Rep. Fish. Aquat. Sci. 811: iv + 27 p.

MCGOWAN, D.K., unalu G. LOW. (1992). Nalunaijaijut unalu ilitquhiita nalunaijainingit Iqalukpik Halumajumi Kuugaq, Iqaluktuuttiaq nungangani, Nunatsiarmi, 1982, 1988 unalu 1991. Can. Data Rep. Fish. Aquat. Sci. 878: iv + 23 p.

McPHAIL, J.D., unalu C.C. LINDSEY. (1970). Halumajumi imarmi iqalut tununnganaq-uataanit Kanata Alaskamilu. Fish. Res. Board Can. Bull. 173: x + 381 p.

MOORE, J.W. (1975). Tunihimajangit, ingilrajut, unalu tuquhimajut haffumani tarjurmit kuukkamunngaujut Iqalukpik, *Salvelinus alpinus*, (L.), iluani Cumberland Ikirahak nunangani Qikiqtaaluk. J. Fish. Biol. 7: 339-348.

MOORE, J.-S., L.N. HARRIS, J. LE LUYER, B.J.G. SUTHERLAND, Q. ROUGEMONT, R.F. TALLMAN, A.T. FISK & L. BERNATCHEZ (2017) Nalunaijaijut nauviniit unalu nipiliuqhimajangit turaaqhimajangillu tainingit ingilrutikhangillu kiuhiimajangit iningit ingilrajut akhuuqpallaaqtangit ihumaliuqtangillu ukiivikhanut najuqpaktangit pukukhimajangit, tarjurmiujut kuugarmunngaujut Iqalukpik. Ilaurutinut Avatiqatigiingniq, 26(24): 6784-6800

- MOORE, J.-S., L.N. HARRIS, J. LE LUYER, B.J.G. SUTHERLAND, Q. ROUGEMONT, R.F. TALLMAN, A.T. FISK & L. BERNATCHEZ (2017) Nalunaijaijut nauviniit unalu nipiliuqhimajangit turaaqhimajangillu kiuhimajangit inikhangit ingilrajut ulurianaqtumik ukiivakhutik najuqpaktangit pukukhimajangit, hamnaunngittuq nauviniit ingilrajuq, iluani tarjurmit kuukkamunngaujut Iqalukpik. *Ilaurutinut Avatigatigiingniq*, 26(24): 6784-6800
- MOORE, J.-S., L.N. HARRIS, S. KESSEL, L. BERNATCHEZ, R.F. TALLMAN, A.T. FISK (2016) Hivullirijangit haniani-hinaanit unalu tattiqajuktut kuugalingnillu najuqpaktangit iluani tarjurmit kuukkamunngaujuktut Iqalukpik (*Salvelinus alpinus*) uvanngat Kanatamiunut qulvahiktumik Ukiuqtaqtuq (Kiilliniq, NU) ilittuqtauhimajuq tuharnaqtut ukiivikhanut najuqpaktangit. *Kanatamiunit Ilituqhaijit Makpiraaq haffumani Iqalukhiurnirnut unalu Imarmiuttat Qaujiharningit*, 73(9): 1434-1445
- MYERS, H., H. FAST, M.K. BERKES UNALU F. BERKES. (2005) p. 23-46. In F. Berkes aahiittauq. [eds.] Hikuiqtiqhimajuq: Atuqattarnaqtut Avatikhangit unalu Tarjuq Munarijakhaat iluani Kanatami Tununnganaq. Ilinniarvigjuaq Calgary Tuhagakhaq. 396 p.
- NUNAVUT IQALUKHIURNIRNUT PARNAUTIKHANGIT 2016-2020 Avatiliqijit Havagvia, Iqaluliqinirnut Nattirnullu Avikturnia; 2016. [https://assembly.nu.ca/sites/default/files/TD-277-4\(3\)-EN-Department-of-Environment's-Nunavut-Fisheries-Strategy,-2016-2020.pdf](https://assembly.nu.ca/sites/default/files/TD-277-4(3)-EN-Department-of-Environment's-Nunavut-Fisheries-Strategy,-2016-2020.pdf)
- NWMB (NUNAVUT UUMAJULIQIJIT KATIMAJIT). (2004). Una Nunavut Uumajuliqijit Katimajit Naunaijaijut Iniqhimajuq Unipkaagaq. Iqaluit: NWMB. 822p.
- RIEDLINGER, D., unalu F. BERKES. (2001) Tunihimajangit haffumani ilitquhirnut qaujimajangit kangiqhijaujuq hilaup uunnakpallianingit iluani Kanatamiunit Ukiuqtaqtumi. Ukiuqtaqtuq Titigqangit 37: 315-328.
- SCOTT, W.B. unalu E.J. CROSSMAN. (1973). Halumajuq imarmiujuq iqalut Kanatamiujut. Fish. Res. Board Can. Bull. 184: xiii + 955 p.
- SPARES AD, STOKESBURY MJW, O'DOR RK, DICK TA (2012) Niklaumaninga, tarjulingnit unalu niqikhat angmaumajut ilitturnia imarmiujuq ingilrajuktut Iqalukpik emperature, *Salvelinus alpinus*, iluani tarjuq hinaaniujut imaq. Mar Biol 159: 1633-1646
- TALLMAN, R.F., X. ZHU., Y. JANJUA, M. VANGERWEN-TOYNE, L.N. HARRIS, K.L. HOWLAND UNALU C.P. GALLAGHER. (2013) Nalunaijaijut iniqhimaittuq ihivriurningit tikkuqhimajaujut Qulvahiktumi Amialikan tarjurmiujut kuukkamunngaujuktut iqalukpik amihuuningit. *Journal of Ichthyology*, 53: 867-874.
- THORPE, N., MOORE J.-S., UNALU EKALUKTUTIAK ANGUNIAQTIT TIMINGAT(2019) Ilihaqatigiiktut: Qaujiharniq unalu Inuit Qaujimajatuqangit

ilauqatigiiktut kangiqhittiariami Iqalukpiit/Ukiuqtaqtuq Iqalukpik iluani Qitirmiut nunangani. Polar Knowledge: Aqhaliat 2018

ZHU, X., DAY, A.C., CARMICHAEL, T.J., UNALU TALLMAN, R.F. (2014a) Aallatqiiliqpaktut amihuuningit iluani atauttimuqtut amigaittut uumajuit ilitturninga haffumani Iqaluktuuttiaq Iqalukpik, *Salvelinus alpinus* (L.), ilagijaat anginiqhaujut-uuktuutingit hilaup aallannguqtiqhimajut. DFO Can. Sci. Advis. Sec. Res. Doc. 2014/095. v + 28 p.

ZHU, X., DAY, A.C., CARMICHAEL, T.J., TALLMAN, R.F. (2014b) Puqtuhilluaqtut Ilittuqhimaningit nalunaqtumik Iqaluktuuttiaq Iqalukpik, *Salvelinus alpinus* (L.), ilagijaujut ukunanngat qajagihimajakhaat turaarvingit tukiliutait. DFO Can. Sci. Advis. Sec. Res. Doc. 2014/096. v + 35 p.

ZHU, X., HARRIS, L.N, CAHILL, C.L., TALLMAN, R.F. AND CARMICHAEL, T.J. tuhagakhaujut. Tukhiutijangit haffumani Anguniaqtangit-kigligutaat Aadjiliugait Ihivriuriami Amihuuningit Aadjigiinngittut haffumani Maniliurahuaqtunut Anguniaqhimajangit Iqalukpik uvanngat Jayko unalu Halugvik Kuugait Iqaluktuuttiaq, NU. DFO CSAS. Res. Doc. 2018/nnn. vi + xx p.

ZHU, X., HARRIS, L.N, CAHILL, C.L., TALLMAN, R.F. UNALU CARMICHAEL, T.J. (2018) Tukhiutijangit haffumani Anguniaqtangit-kigligutaat Aadjiliugait Ihivriuriami Amihuuningit Aadjigiinngittut haffumani Maniliurahuaqtunut Anguniaqhimajangit Iqalukpik uvanngat Jayko unalu Halugvik Kuugait Iqaluktuuttiaq, NU. DFO CSAS. Res. Doc. 2018/nnn. vi + xx p.

Tukiliutingit

Amihuuningit: Naahautingit avaliqanngittut iluani amihuujut uuminngaluuniit amihuuningit.

Ukiuq Havaangit: Qaffiuningit avaliqanngittut aallatqiingujut ukiungit amihuujut uuminngaluuniit angujangit.

Tarjurmiuttat Kuukkanunngaujuktut Iqalut: Tarjurmiuttat kuukkanunngaujuktut uumajuit, iqaluktut, inuuhingit tarjurmiunginnaqtut utiqpakhutik halumajumut imat huvaniliraangat kuugarmiujunit.

Aallatqiit Iqalukhimajut: Ihumagijaunngittut iqalukhimajangit makakhimaittangit uumajuit iqalukhiuraangata aallamik uumajukhiuqtut. Haffuminngatut, iluani IFMP iqalukhiurumajangit Iqalukpik, iqalukhimajut tamaat aallaujut uumajuit.

Nauhimajut uumajunit: atauttimuqtut uqumaidjuhia tamainnut avaliqanngittut amihuujut amihuuningit.

Iqalukhiurniq: Tukiqaqtuq ukunanngat *Iqaluliqinirnut Maligaaq*, iqaluliqinirnut ilagijaujut nunagani, huqpaniittumi, najugaat iqalukhiurvingat iluani qaangani uqumaidjuhia, iqalukhiurut, kuvjaq, haputi, uumingaluuniit aallat iqalukhiurvikhamik atuqpaktut, hannaiaqhimajuq, atuqtangit, humunngaqhimajangit, uuminngaluuniit najurvingit, nunangani, ilangani, tahnia imaup iluani uvanngat iqaluk unguvaqtauhimajuq. Hivunikhautikhangit haffumani IFMP, tamaita ublungani Iqalukpik maniliurahuagtunut imangit iluani Iqaluktuuttiaq nungani kititiqhimajut kiujauvaktuq “Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuagtunut iqalukhiurniq”.

Mahingnut kuvjaq: Iqalukhiuqtut ingilrutik: kuvjaliqijut uqumaidjutiaqtut ataani puptalaaqtut qulaanit atuqhutik iqalungnigiangat. Mahikkut kuvjat aallatqiinit hitijumik kihaqalingnit tarjurmi nunangat. Hivunigijangit haffumani IFMP, tamaat maniliurnirnut atuqtauvaktut kuvjat naihimajukhat imaatut aktilaangit 139mm (5-½ inch), malikhimajangit ukunanngat *NWT Iqalukhiurnirnut Maliguarutit*.

Anguniaqtut: Angujangit angunahuagtangit iqalut humik atuqhugit.

Nunamihimajut: Qaffiuningit uumajuit anguhimajangit pihimajangillu. Hivunikhautigijangit titiqqaitigut, nunamihimajangit turaarviujuq qaffiuningit Iqalukpik pihimajangit maniliurahuagtunut niuviqtakhaq.

Nalunaitkut Umikhimajuq: Hamna tukiliutiqaqtuq Ilangani 19 haffumani *NWT Iqalukhiurnirnut Maliguarutit*, naunaiqtauhimajuq titirariiqtaujuq uvanngat Iqalukhiurnirnut Havaktinga uuminngaluuniit Aviktuqhimajumi Tukimuqattittiji-

Atannguq uqaqhimajuq hamna naahautingit turaaqhimajaujuq iluani Aallatqiingujut Maliktakhat pivluni, pinahuaqhuniluuniit, tikihimajangit. Naunaitkutaa tunihimajakhaat ilihimajakhaat inungnit ihuuluutauhimajut ukunanngat (haffuminngatut, nalunaitkutaa tunijauhimajuq uvunga Ekaluktutiak Anguniaqtit HTO unalu Qitirmiut Niqiqarvik Timinganit kitunuliqaak tautuktakhat).

Nunavut Angirutaat (NA): Una 1993 angirutaat ukunanngat Inuit haffumani Nunavut Nunataarviujuq Nunangani, kivgautijangit uvanngat Tunngavik Timiqutaat Nunavunmi unalu Kuin Pijunnautinga Kanatami.

Nunavut Uumajuliqijit Katimajit (NWMB): Aullaqtilihaaqhimajuq ukunanngat Nunavut Angirutaat NA, timiujut inungnit kavamangit avvautijangit ihumaliuqatigiiktut aulattittijut ukunanngat Kavamarjuangit.

Amihuuningit: Ilagijaujut inungnit aadjigiiktut uumajuit, nauhimajut ilagijaujut, unalu avvautigijangit uumajuit najuqpaktangit.

Avguiningit: Hivunigijaujut haffumani IFMP, qaffiujut atauttimuqtut (uvani Kilukulaatigut Avatingnut Uqumaidjuhia) haffumani Iqalukpik maniliurahuagtut anguniaqtakhaat, turaaqhimajaujut uvani Nakataq V, Havaakhanut V haffumani NWT *Iqalukhiurnirnut Maliguarutit* uuminngaluuniit ilagijaujuq ukunanngat Aallatqiingujut Maligautaat.

Huvanilaagtut: Arnaujut inirmiujut avaliqanngittut.

Amihuuningit: Tukiaqtuq amihuuningit avaliqanngittut ataujiujuq uumajuit nalvaaqtauhimajut humiliqaak nunangani. Haffuminngatut, ilagijaujut Iqalukpik avvautigijangit aadjikkutaanit ilagiinnaqtut. Imaq hivitujuq amihuuningit atuqtauvaktut ilangani iqalukhiurnirnut munarijaat hivunikhautikhangit Iqaluktuuttiaq maniliurahuagtunut iqalukhiurnirnut. Munarijakhaanit hivunikhautikhangit, tamaita maniliurahuagtut imanganit ihumagijaujut avaliqanngittumik munarijaat ilanganit.

Ilitquhingit Avatiqatigiikhimajut Qaujimajangat (TEK): Amigaitpaktut timingat qaujimajangit tunihimajaat ukunanngat akuniraalut pitquhirnirnut turaaqhimajaujut ilaqatigiiktunut uumajuit (ilagijaattaq inut) atauhiuqatigiiktut nunap avatingillu.

Aallatqiingujut Malikhimajanit: Tukiliuqhimajut uvani Ilangani 6(1) haffumani *Iqalukhiurnirnut (Tamainnut) Maliguarutit*, humiliqaak umikhimajaujut ikaarvikhanut, iqalukhiuqtut avguiningit uuminngaluuniit iniqhimaittut aktilaangit uuminngaluuniit uqumaidjuhiat iqaluk ihuaqhihimajaujut ihumavlugit iningani (hamnaujuq imap ilangani) malikhugit Maliguarutit, Aviktuqhimajumi Tukimuaqtittiji-Hivulliujuq imailiulaaqtuq, aallatqingulaaqtut iniqhimaittumik.

Haputit: Iqalukhiuqtut ingilrutingit: imarmiujuq ataaniittut talua ihuaqhiriqhimajuq uvani V-tut ilitquhiqatuuq, tukiliuqhimajuq kajumiiqtittilaaqtut ikaaqqhimajut iqalut. Itiqhimalaaqtut haniraagut ikaaqqhimajut, taimaa iqalut angulaaqtangit haputi iluanut.

Iluani Iqaluktuuttiaq nunangani haputit ilitquhiutauvluni iqalukhiuqtunut qangaraaluk
ujararnut hanavlugit. Tadjja ublumimut haputit hanaujaujut tuqhualingnit.

DRAFT

Iluliutaa A Pitquhituqangit Iqalukhiuqtut Najugait

Maniliurahuaqtunut

Naahaut 3. Nunaujaq Iqaluktuuttiaq nunangani takukhaujuq ilitquhimingnit maniliurahuaqtunut iqalukhiuqtut najugait.

Iluliutaa A Maniliurahuaqtunut avvautingit unalu nunamunngaqtut unipkaaqtaujut

Nalunaitkut 4. Maniliurahuaqtunut Iqalukpit avvautingit unalu nunamunngaqtut iluani Iqaluktuuttiaq nunangani, 2009-2020

Ukiug	Ekalluktok/ Ekalluk Kuugaq		Paliryuak/ Surrey Kuugaq		Halokvik/ Thirty-Mile Kuugaq		Paalik/ Lauchlan Kuugaq		Jayko/ Jayco Kuugaq	
	Avvautingit	Nunamunngaqtut	Avvautingit	Nunamunngaqtut	Avvautingit	Nunamunngaqtut	Avvautingit	Nunamunngaqtut	Avvautingit	Nunamunngaqtut
2009	20,000	12,666	9,100	8,657	5,000	5,219	2,400	NF	17,000	
2010	20,000	20,434	9,100	9,074	5,000	3,317	2,400	2,534	17,000	
2011	20,000	13,636	9,100	11,475	5,000	1,124	2,400	NF	17,000	
2012	20,000	19,038	9,100	8,945	5,000	4,920	2,400	NF	17,000	
2013	20,000	18,548.48	9,100	9,078.01	5,000	4,768.16	2,400	NF	17,000	1
2014	20,000	18,279.37	9,100	9,082.10	5,000	5,010.08	2,400	NF	17,000	1
2015	20,000	16,929.78	9,100	6,823.75	5,000	4,159.62	2,400	NF	17,000	
2016	20,000	20,011.32	9,100	5,739.49	5,000	4,212.42	2,400	NF	17,000	
2017	20,000	20,000.97	9,100	8,990.11	5,000	4,888.46	2,400	NF	17,000	1
2018	20,000	16,569.64	9,100	8,791.71	5,000	4,997.05	9,100	3,917.13	17,000	1
2019	20,000	16,698.91	9,100	8,883.97	5,000	4,971.74	9,100	5,061.27	17,000	1
2020	20,000	14,496.63	9,100	7,826.65	5,000	4,917.58	9,100	NF	17,000	1

Avvautingit nunamunngaqtullu akikhangit unipkaaqtaujut Kilukulaatigut uqumaidjutaanut, Tamatkiqtangit Uqumaidjuhiq.
NF = Iqalukhiuqhimaittuq.

Iniqhimajuq ilitquhiita (1960 – 2009) avvautingit anguniaqtangit Iqaluktuuttiaq Iqalukpik maniliurahuaqtunut iqalukhiurniq ilagijaujut uvanngat Day unalu Harris (2013).

Naahautaa 4. Iltuqhiqtut haffumani avguiningit munaqhiijangit unalu ihuaqhaihimajangit unipkaangit (2020)

Site	2020 Commercial Quota - Round		2020 Targeted Harvest		2020 Commercial Quota - Dressed Weight (conversion		2020 Targeted Harvest - Dressed Weight		Kitikmeot Foods Reported Harvest (original reporting in		Kitikmeot Foods Harvest (converted to Round Weight)		Quota (Round Weight) Remaining		Percentage
	KG	LB	KG	LB	KG	LB	KG	LB	KG	LB	KG	LB	KG	LB	
Lauchlan (Byron Ba	9,100	20,062	0	0	7,583	16,718	0	-	0.00	-	0.00	0.00	0.00	20,062.04	#DIV/0!
Ekalluk	20,000	44,092	17,418	38,400	16,667	36,744	14,515	32,000	12,080.53	26,633.00	14,496.63	31,959.60	2,921.37	12,132.80	83.2%
Halovik (30 Mile)	5,000	11,023	4,899	10,800	4,167	9,186	4,083	9,000	4,097.98	9,034.50	4,917.58	10,841.40	-18.58	181.70	100.4%
Jayco	17,000	37,479	13,063	28,799	14,167	31,232	10,886	23,999	9,278.01	20,454.50	11,133.61	24,545.40	1,929.39	12,933.14	85.2%
Paliryuak (Surrey)	9,100	20,062	8,709	19,200	7,583	16,718	7,258	16,000	6,522.20	14,379.00	7,826.65	17,254.80	882.35	2,807.24	89.9%
TOTAL	60,200	132,718	44,089	97,199	50,167	110,598	36,741	81,000	31,978.72	70,501.00	38,374.46	84,601.20	5,714.54	28,054.88	87.0%
					Reflects a round weight to dressed weight (gutted, head on) conversion in kilograms - Standard conversion for Cambridge Bay	Reflects a round weight to dressed weight (gutted, head on) conversion in pounds - Standard conversion for			Harvest converted to kilograms, Dressed Weight (gutted, head on) - this column can be compared	Original harvests from Kitikmeot Foods are reported in Lbs, Dressed Weight (gutted, head on) - this column can be compared to Column E (quota)	Harvest converted to kilograms, Round Weight (gutted, head on) - this column is compared to Column B to	Original harvests from Kitikmeot Foods in Lbs, converted to Round Weight - this column is compared to Column C to determine	A negative (-) value (displayed in red) indicates an over-harvest of the quota	A negative (-) value (displayed in red) indicates an over-harvest of the quota	
										THIS IS THE ONLY COLUMN YOU NEED TO ENTER DATA IN - all other data is automatically calculated from this.					
	This column reflects what is actually issued on a Variation Order		Kitikmeot Foods has advised that Ekalluk and Jayco targeted harvest is reduced by 5000 and 8000 lbs respectively to offset the increased landings expected from harvesting at Lauchlan. The fish plant operates at			This column can be used by Kitikmeot Foods for tracking of the annual quota (since it reports harvests in dressed				This column reflects what is actually reported by Kitikmeot Foods		This column reflects the dressed to round weight conversion of what is actually reported by Kitikmeot Foods (Column H)			

Nanminirijangit titiqqat uvaniittut qaritaujami Excel spreadsheet, nutaannguqtiqattaqhutik qautamaat Ubluq Nalunaijaigaangat nainaaqhimajuq Titiqqanmi (takulugu Naahautaa 5 ataani)

Naahautaa 5. Iitquhiatigut ubluq tamaat titiraqhimainnaqtangit havaangit uvani 2019

Date	Time	Lot#	Tub#	Dressed Weight (lbs)	Round Weight (Kg)	Trip Total	per Tub per Trip (Lbs)	Culls (#)	Comments		
10-Jul-19	18:35	1	1	102.5	55.79					Site:	Surrey River
10-Jul-19	18:35	1	2	110.5	60.15					Fishing Period:	7/10/2019 - 7/21/2019
10-Jul-19	18:35	1	3	99.0	53.89					Average Weight per Tub:	102.60
10-Jul-19	18:35	1	4	102.0	55.52					Average Weight per Trip:	1,088.10
10-Jul-19	18:35	1	5	97.5	53.07					Total Trips:	15
10-Jul-19	18:35	1	6	98.5	53.61					Total Culls:	159
10-Jul-19	18:35	1	7	97.0	52.80					Quota (Dressed Wt LB):	16,718
10-Jul-19	18:35	1	8	81.0	44.09					Targeted Quota (Dressed Wt LB):	16,718
10-Jul-19	18:35	1	9	98.5	53.61					Total Harvest (Dr Wt LB):	16,321.50
10-Jul-19	18:35	1	10	96	52.25	982.50	98.25	10	Fish Condition: firm and uniform, no smell, good texture, no lesions, fish temp @ 3C.	Remaining Quota (Dr Wt LB):	396.89
11-Jul-19	10:15	2	1	100.0	54.43					Remaining Trips (estimate):	0.364753438
11-Jul-19	10:15	2	2	95.5	51.98						
11-Jul-19	10:15	2	3	89.0	48.44						
11-Jul-19	10:15	2	4	120.0	65.32					Quota (Rd Wt KG):	9,100
11-Jul-19	10:15	2	5	107.0	58.24					Targeted Harvest (Rd Wt KG):	9,100
11-Jul-19	10:15	2	6	120.0	65.32					Harvest to date (Rd Wt KG):	8,883.97
11-Jul-19	10:15	2	7	96.5	52.53					Remaining Quota (Rd Wt KG):	216.03
11-Jul-19	10:15	2	8	106.5	57.97	834.50	104.31	8	Fish Condition: firm and uniform, no smell, good texture, no lesions, fish temp @ 3C.	Percent Landed to date:	97.6%
12-Jul-19	13:45	5	1	108.5	59.06						
12-Jul-19	13:45	5	2	103.5	56.34						
12-Jul-19	13:45	5	3	100	54.43						
12-Jul-19	13:45	5	4	100.5	54.70						
12-Jul-19	13:45	5	5	98.5	53.61						
12-Jul-19	13:45	5	6	94.5	51.44						
12-Jul-19	13:45	5	7	98.5	53.61						
12-Jul-19	13:45	5	8	102.0	55.52						
12-Jul-19	13:45	5	9	110.5	60.15						

Nanminirijangit titiqqat uvaniittut qaritaujami Excel spreadsheet, nutaannguqtiqattaqhutik qautamaat Ubluq Nalunaijaigaangat nainaaqhimajuq Titiqqanmi (takulugu Naahaut 6 ataani)

Naahaut 6. Iitquhiatut ubluq tamaat agjaqattaqtunut titiqqangit iniqhimajaat ukunangat Kitikmeot Foods Ltd (2019).

Kitikmeot Foods Ltd.
Fish Plant

Raw Product Inspection Report

ARCTIC CHAR

Date: JULY 13-2019
Time: 12:00
Area: SURRY RIVER Lot# 06
Tubs: 13

Tub #	Weight lbs.	Culls
1	116	
2	96	
3	104.5	
4	105.5	
5	99	
6	112	
7	101.5	
8	99	
9	102	
10	97	
11	99.5	
12	104.5	
13	108	
	<u>= 1254.5 lbs.</u>	

Lot: Pass ☒
Fail ☐

#Culls: 13

Comments: Fish Condition
Firm and Uniform
No Smell
Good Texture
No Lesions
Fish Temp 24°C

QMP Manager: [Signature]
Date: 07/13/19

* ALL FISH ARE INSPECTED PRIOR TO PROCESSING *

C:\Documents and Settings\SANDRA\My Documents\Fishing - Inspection report.doc

Nalunaitkutaq: nunamunngaqhimajut unipkaaqqhimajangit uvanngat Uqumaidjuhiatigut, Iluittukkut Uqumaidjuhia. Uqumaidjuhiat ihuaqqhijaujut atiliuqqhimajut uvani Naahautaanit 4 unalu 5.

Tadja atuqqhimajangit munaqtiunirnut uuktuutingit

Munaqtiunirnut Uuktuut	Tukiliutaa
Najugait	- Maniliurahuuqtunut imarmiujuut turaqqhimajaujut uvani NWT Maliguarutaanit. - Imarmiuttat angmaumajut ukiunnguraanit Aallatqiingujut Maliktangit

Munaqtiunirnut Uuktuut	Tukiliutaa
Avguiningit	• Turaaqhimajut uvani NWT Maliguarutimi tamainnut maniliurahuqtunut imarmiujut. • Tamaat imarmiujut akiharnaqtumik avguinilgit. Avaliqanngittuq avguinikhanut ilagijaujut ukunanngat maniliurahuqtunut iqalukhiurnirnut.
Laisiata	• Kiugiaqaqtut maniliurahuqtut iqalukhiuraangat.
Uumajuit, nunaanit iqalukhimajangit iniqhimaittut	• Uumajuit unalu imarmiujut atiliuqtukhat iqalungnut ilittuqtaugaangat. • Qaffiuningit ilittuqtauhimajut Kilukulaatigut, Avataanit Uqumaidjuhia. • Aallanngurningit pihimajut ilittuqhimajut, aturnaraangat. • Qaffiuningit ilittuqhimajaujut atauttimut akihautingit maniliurahuqtut qaffiuningit angmaumajut.
Iqalukhiuqtut Hilaqutitigut	• Qitiqqautijuq1 – Qiqailruq 31, ukiunnguraangat.
Naunairutaanut umikhimajuq	• Akiharnaliraangat avguiningit tikihimagaangat, imarmiujut umikhimajut maniliurahuqtunut iqalukhiuqtut. • Uvuuna inungnut nalunaitkutaq, titiraqhimajut ukunanngat Iqalliqinirnut Havakti.
Iqalukhiuqtut Ingilruta	• Mikiniqhautaanit mahiutigut kuvjiqijut aktikkutaa 139mm (5-½ takinia). • Hapunmi aturaangamik, 1/3 hivitunia kuugarmi kuugannuamiluuniit angmaumainnaqtukhaq.
Ikhinnainnarningit	• Laisiqaqtunut unipkaaahimajukhat tammaijsut kukiktauhimajut kuvjait nalvaaqhimagumigluuniit iqalukhiuqtunut ingilrutikhaq, uvani 24 ikaarnikkut ilittuqhimajunut DFO qaritaujami titiraqhimajut uvani Ilagijaujukhanut Laisinut Qanurilinganingit haffumani maniliurahuqtunut iqalukhiuqtut laisinut.
Iqqaqhimajangit	• Iqaluk igittukhaujut uvani tarjurminut marluanit. Tahapkuat tikkuariiqhimajut ukunanngat Iqalungnut Havaktit maligautaanit ilangani 56 haffumani Iqalungnut Maligaq.
Ahivaqtauhimajut unala hulugijait	• Tamaat igijauhimajut Iqalukpik, ilagijangillu nanminirijaanit nirihimajangit, titiraqhimajukhat nalunaitkutaq makpiraanmi. • Igijauhimajut iqaluk titiraqhimajukhat nalunaitkutaq makpiraanmi, nalunaiqhimajangit pihimaniaqtangit nanminirijakhait nirijakhait kititiffaaqhimajangillu.
Unipkaaahimajangit Kiuviniit	• Unipkaaahimalugit nunamunngaahimajut kiugiaqaqtangit haffumani maniliurahuqtut iqalukhiuqtut. • Unipkaaahimalugit tamaita igijauhimajut unalu iqaqtaujut nalunaitkutaq makpiraanmi. • Unipkaaahimalugit tamainnut imarmiujut uumajuit ilagijaujut kiuhimajaujut haffuminngatut annauvikhanut anguniaqtut uuminngaluuniit utiqittijut uumagaluqhutik; unipkaariaqaqhutik

Munaqtiunirnut Uuktuut	Tukiliutaa
	nalunaitkutaq makpiraanmi. • Maniliurahuagtunut iqalukhiuqtit nalaumajumik iniqpiaqhimajumiglu titiraqhimajakhaat iqalukhiuqtunut hulijakhainit, ilagilugillu iqaluktut qanurilinganingillu tamainnut mahingnut kuvjiliqijut uuminngaluuniit haputitut nunamunngautijut, titiraqtakhait uvani nalunaitkutaq makpiraanmi. Nalunaijajut makpiraanmi pivigiinnarialik uvannat EHTO uvanngaluuniit Kitikmeot Foods Ltd. • Kitikmeot Foods Ltd. Ilaliutijakhaat unipkaaqtut tamainnut aullaqhimajut, ilaliutijangit ublunganit, ikaarningit, najugaat, humiittut qijuqutingit naahautingit, unalu nunamunngaqhimajut qaffiuningit. Auhimajut Ililikhanut Ihivriuqhimajangit Unipkaarutikhat angiqtauhimajuq ilitturvikhaq. Tamainnut aullaqhimajut unipkaangit kajumiktukkuuqhimajut uuminngaluuniit qaritaujakkuuqhimajut uvunga DFO ublungani aullaqhimajut taimaa.

Iluliutaa A Havaakhaliurniq qaujiharniq Iqaluktuuttiaq Iqalukpik haffumani Iqaluktuuttiaq Maniliurahuagtunut Iqalukpik Ilagijaujut Iqaluliqinirnut Munaqhiijangit Upalungaijaut

Iqalukhiuqtit Iqaluktuuttiarmi taimaaraaluk ilitarihimaliqtangit aturluaqtauvaktuq Iqalukpik avatikhangit nunangani. Maniliurahuagtut iqalukhiurnirnut havaktauhimajut ukunannat nunamiuqatigiiktunut Inuit iqalukhiuqtit ilagivluniuk ukunannat aulattittinirnut ikajuqtaujuq ukunannat niqiqarvik Kitikmeot Foods Ltd. (KFL), maniliuqhimajut niqiqarviujuq tamarmik Iqalukpik umingmainillu. Qitirmiut niqiqarvik taidjuhia Kitikmeot Foods Ltd., niqiqarviutuangujuq Iqaluktuuttiami, nauhimajuq uvani 1990 mi himmauhiutaujuq uvannat Nunavut Pivallianikhanut Timiqutait. KFL kivgaqtuijut angiklijuummiqhuni aimavingnit unalu hilarjuarnut iqalungnit niuviqtittijut malikhugit nunallaam atituangit hamna *Truly Wild Arctic Char*TM.

Hivitujuq maniliurahuarniq iqalukhiuqtunut najugait Iqaluktuuttiami tadjia ilagijaat kuukkait Iqaluktuuq (Ekalluk), Paalliryuaq (Surrey), Halugvik (Thirty-Mile), Paalliq (Lauchlan) unalu Jayko kuugait.

Nunamunngaqliqtut unalu Nunamiittut Akikhangit

Uvani 2014/15-2018/19, ilagijaujut atauttimuuqtut haffumani 227,915 kg uqumaidjuhia haffumani Iqalukpik nunamunngaqhimajut Iqaluktuuttiarmi maniliurahuagtunut iqalukhiurnirnut (Tukiliutaa 5 unalu 7).² Kititiffaarnirnut ajuqhautingit, ukiunganit

naahautingit atuqhimajut uvani havaatigut qaujihaijut hamnaunngittuq Paalliq (Lauchlan Kuugaq) iqalukhiunnginnamik uvanngat 2010 unalu 2018. Atulihaaqtumi uvani 2018, Paalliq (Lauchlan Kuugaq) iqalukhiurviutaujuq malikhugit naiglihimajunit avguiningit, hamna qaujihaqtauhiinnami naunairvikhainit, ihumaliuqhugit ukunannat IFMP havaqatihimajangit ilagijaujut ikajuqhugit hapumminahuarlugit inikhautikhangit aturaaqattaqtakhait munarijangit iqalukhiurnirnut. Una nunamunngaahimajut akikhangit aulapkaihimajuq ukunannat iqalukhiurnirnut hamnaujuq \$1.2 milian taala atauttimut akuniujumi, ukiunganit atuqpagaat haffumani \$298,000.³

Tukiliutaa 5. Atauttimuugtut nunamunngaajut avatqumajut 5 ukiukhamut 2014/15-2018/19

	Nunamunngaqtut iqaluktangit (kg) ¹ avataanit 5 ukiukhamut akuningit	Ukiukhamut nunamunngaqpagaat (%) ²
Iqaluktuuq (Ekalluk Kuugaq)	91,791	95
Jayko (Jayco Kuugaq)	69,528	86
Paalliryuaq (Surrey Kuugaq)	39,427	87
Halugvik(Thirty-Mile Kuugaq)	23,268	93
Paalliq (Lauchlan Kuugaq)	3,902	7890 (2 ukiungani avatquttut iqalukhiuqhimagut)
Atauttimuugtut	227,915	90

Nanminiat Havaarijaujut

Uvani 2014/15 - 2018/19, una 5-ukiukhamut ilagijaujut niuviqtittijut akingit nauhimajut nunamunngautihimajut hamnaujungnaqhijut \$5.9 milian taalaujuq, ukiunganit havaarijavagaat \$1.5 milian taalaujuq. Niuviqpaktangit akingit Iqaluktuuttiaq Iqalukpik hamnauvlutik \$25.9/kg (takulugu Tukiliutaa 7 tukungit)⁴ ilittunaqhunilu maniliuqhimagut akingit angiklivallialuni haffumani 22% uvani 5 ukiungani akunngani havaanut.⁵ Una puqtuhitqijaujut angiklivallianinga titiraqhimaguj niaqua/papirua ahivaqtauhimajuq havaanut uvanngat (35%) malikhugit iluittuq (28%), tiahimajut (19%) ihiqhungnittut haniraat (10%) mikpiliuqhimagullu (4%). Angiklihimajut niuviqtukhat akikhangit ilainaa tukiqaqhuni angiklijuummiqtumik niuvirumalluaqtut; angiklivallianingit kangiqlihijaujuq

⁴Uqumaidjuhia niuviqtunut akikhangit kititiqhimagut kigligutaanit avvautainnaatigut niuviqhimagut ilainnaatigut hamnaujut: (i) Tamatkiujut Ilulia: 55% havaarijaujut; (ii) Niaqua, papirua ahivaqtauhimajut: 23%; (iii) Tiahimajut: 10%; (iv) Ihiqhungnittut haniraat: 8%; unalu (v) Mipkuliuqhimagut: 4%. Tukittiaqhimagiami avvautainnaatigut niuviqhimagut ilainnaatigut, takulugu hamna RT & Associates (2001).

niuvigtunut akikhangit angiklijuummiqhuni akikhangit aulattittinirnut (hamnaujut tingmiakktut agjaqhiijut aallat akikhangillu) haffumani iqalukhiurnirnut.

Tukiliutaa 6 KFL Aulattittinirnut Akingit 2014/15 – 2017/18

Akingit Pivikhait osts Items	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18	Average
Tingmiakktut Agjaqtuijut Ilagijangit Akiliakhat					
Akiliakhat	20%	21%	22%	27%	22%
Qulliliqinirnut	25%	25%	25%	24%	25%
Havagviat Aulattittiningit	38%	40%	36%	33%	37%
Iqalut Niuvigtittijut unalu Iqalliqijut	17%	15%	17%	16%	16%
Atauttimuqtut	100%	100%	100%	100%	100%
Akingit kilukulaatigut Kg Iqalliqinirnut	\$16.6	\$22.4	\$18.3	\$16.1	\$18.3

Tunngavia: Atuagaq Maniliurahuarnit, DFO Ukiuqtaqtuq Nunangani kititiqhimajut kiglianut nalunaijainirnut ukunangat Kitikmeot Foods Ltd.

Naunaitkut: KFL aulattittiningit akingit nalunaijainigut haffumani 2018/19 angmaumangittuq uvani kititiqhutik.

Uvannga 4 ukiunganit akunnganit haffumani 2014/15 – 2017/18 akunnganit, qaffiujut ukiunganit aulattittihimajut akikhangit maniliuqhimajut ukunangat KFL hamnaujungnaqhijut \$800,000. Hamnauvluni, havagviata aulattittinirnut tukihiaqhuniuk akikhangit (37%) malikhugit, qulliliqiniagut (25%), tingmiakkuuqtut akikhangit (20%) unalu akiliakhangit iqalukhiuqtunut iqalliqijunullu (16%).

Qaujiharningit nanihimajangit akikhangit anguniarnirnut Iqalukpik aadjigiinnnginnamik uvanngat \$2.9 - \$3.6 uqumaidjuhanut haffumani maniliurahuuqtunut iqalukhiurvingnit uvanngat 2014/15 – 2017/18 akunnganit. Ilitturnaqhunilu ilangit kuukkait, kihimi atauttimuqtut akikhait iqalukhiuqtunut puqtuhivallaaqhuni, ilainnaa akikhangit ikitpiaqhuni anginiqhautaanit iqalukhiuqtunut avguiningit puqtuhigamik (haffumani Iqaluktuuq kuugaa). Taimaattaauq, puqtuhijumik uuktuutigijangit anguniarnirnut uvaniittuni iqalukhiurvingnit, ikittumik akikhangit agjaqtuinirnut akikhangit unalu KFL Niqiqarvingit ilanganit ikivalliangmat. Qaujiharningit takukhauvluni iqalukhiuqtut Iqalukpik uvanngat maniliurahuuqtunut iqalukhiurvingnit kinguani niqiliuqhimajut niqiqarvingmi tunihigiami hivulliuqut niuvirumajunut, ukiunnguraangat aulattittinirnut akikhangit uvanngat \$18.0 kilukulaatigut uqumaidjuhia Iqalukpik hanajauhimajut.

Havaktittinirnut

Hamna maniliurahuuqtunut iqalukhiurniq unalu niqiqarvingit havakhaitigut aturluarnaqtuq nunalingni Iqaluktuuttiarmiunut. Iqalukpik iqalukhiurniq ikajuinnaqpagaat nunamiunut havaakhanut nautkaqhugit nanminiqutigullu angiklijuummiqpaktut, ikajuqpakhutik aturaaqtakhat havaktittinirnut ilihautikhangillu hailijaujut nunamiuqatigiiktunut, ikajuqhutik havaakhanut aallatqiinut.

Qitirmiut Niqiqarvik havainnaqhutik ukiuraalungmi unalu havaktittivakhutik nunamiujunut iqalukhiuqtit iqalukhiurnaqhigaangat upinngaami ukiakhamilu iqalukhiurnaqtumi. Iqaluqarvik havaktiqaqhutik 6 havainnaqtunut havaktit, 14 niglu hilaqutitigut havaktiqaqhutik, unalu naahimavaktut 20 nit hilaqutitigut iqalukhiuqtit.

Iluani Iqaluktuuttiaq Iqalukpit iqalukhiurnigut, tamainnit maniliurahuagtunut iqalukhiurvingit najugait aulapkaihimajut ukunanngat hivuliqti iqalukhiuqti, munarivagaat havaktit aahiittauq ajuitpiaqtunut iqalukhiuqtit. Aktigijaat havaktit aallatqiingujut aallat hulijakhainut, ilagijaujuttauq havagviata najugaat ingilrutingillu atuqpagainit, niriugijaujut aullarutaat (haffuminngatut avguiningit, hilaup, havaup ikaarvingit), angmaumagumiglu qaujimajaujut iqalukhiuqtit. Ilangit iqalukhiuqtit havaaqajuktut amihut iqalukhiurvingnit najugaat. Havaarijangit uvani 2014-18, tukungit aippaagutaanit naahautingit anguniaqtit hamnaujut 10.⁶ Amihunit iqaluk anguniaqtit hulijakhaqhutik uvani Iqaluktuuq (Ekalluk) Kuugaq, Paalliryuaq (Surrey) unalu Jayko (Jayco) Kuugait, tautukhugit anginiqhaujut avguiningit nunamunngautijangit kiujangillu uuktuutigijangit aulattittinirnut uvani najugainit.⁷

Tunihimajangit unalu Akigutaat

KFL maliinnaqhugit aturaaqattaqtakhat anguniaqtunut haffumani Iqalukpik niqikhait uvani Qitirmiut nunangani Nunavunmi. KFL pivalliavlutik aturluaqtumik ikajuqtaujumajunut parnautikhangit maniliurahuagtunut niuvirumajut tamainnut Nunavunmi Nunatsiarmilu, hivuraanit Kanata iluaniittullu Amialikan. Qanilruani ilitarijaujut ukunanngat Ocean WiseTM, avaliqanngittut ihivriuqhiivlutik una iqalukhiurnirnut kinugani maliinnaqtangit aturaaqattaqtakhat haffumani Iqaluktuuttiaq Iqalukpik iqalukhiurningit.

Una hivulliujujut niuviqattaqtunut haffumani Iqaluktuuttiaq maniliurahuagtunut Iqalukpik ilagijaujut Nunavut unalu NWT mi, tikkuqhimaajaujut niuviqtittijut tamainnut Kanatami unalu Amialikanmilu. Aujami ukiakhamilu anguniaqtunut hilaqutigut, nutaangujut Iqalukpik agjaqtauvaktut uvannat Edmonton-mit agjaqtaugiami aallanut nunalirjuanut tamainnut Kanatami unalu San Francisco, taikanngat agjaqtauvakhutik puqtuhijumut nirriiit tamainnut Amialikanmi US (haffumanit San Francisco, Boston). Toronto, Ottawa, unalu Montreal tadjja hivulliuvtut Kanatamiunut najurvingnit Iqaluktuuttiaq Iqalukpik hilataanit nunallaanmit.

Ungahikpallaaramik iqalukhiurnirnut, iqalukhiuqtit najuinnaqtut qulvahiktumik tatqiqhiutigut iqalukhiuraqtut, talvanngat agjaqtauvaktut puqtalaqtumut tingmiannuakkut uvunga KFL niqiliuriami. Niqiqarvik KFL havaktiita iqaluliqivakhutik tiavlugit niqiliuqhugittauq aallatqiitigut iqalugiagaangata pivlutik ukiunganit. Havaarivlugit imaatut hungaijaqhimaajut iqalut (nutaangujut/qiqumajut), niaqua/papirua

⁶ Naahautaa ihuaqhihimajuq pittailinahuaramik maniliqinirnut amihuujut havaktittijut aallaunngittunut iqalukhiuqti aallatqiinut iqalukhiurvingnit.

⁷ Una havaktittijut ilitquhiita niplautigijangit ilanganit hivunigijaanit havaktittijunut nautkaihimajut iqalukhiuqtunut hulijakhainit. Taimaa, kihiani, nalunaiqhimaajakhaat hamna maniliurahuagtut iqalukhiuqtut hulijakhat nautkaqhutik ilanganit nalruunngittut naiklivakhutik havaktittijut iluani aallat Nunaqaqaqhimaajunut nanminiqutilingnit maniliuqtunut.

ahivaqtaujuq, tiahimajut (mamaqhittiqhugit/aulayuittullu), ihikhunngittumik tiahimajuq/avguqhimajut, hiirnaqtumik iqalukpik, mikpuliuhimajangillu (KFL Akingit Titiraqhimajut, 2017/18), titiraqtauhimajut hiniktarvingnut, nirriviit, niqitqittiaqtut niuvirumajunut, niqimik niuvirvingnut, aittuuhikhanut niuvirvingnut, nunamiunullu nirijumavagait niuviqtittivaktut (Consilium Nunavut Inc., 2002). Pitquijangit uvanngat 2011/12 aallatqingujuq maniliuqtut kiuviniit haffumani KFL, atauttimuuqtangit maniliuqhimajut uvanngat Iqalukpik niuviqtittijut hamnaujuq \$466,916, haffumani iliuttut (nutaangujuq unalu qiqumajut) maniliuqhimajut haffumani 31%; pidjariktumik tiahimajunillu (30%), mikpiliuqtangit (12%), niaqua/papirua ahivaqtaujuq (11%), ihikhunngittut (7%), aahiittauq niqiliuqhimajangit (10%).

Iqalukpik ihumagijaujuq puqtuhilluaqhimajuq-nakuuqpiaqtumik, kihimi akituvallaaqtut, himmautauvlutik uvanngat Iqaluliqijunut amigaiqtittijut Iqaluk (FishChoice, 2018). Iceland aulattittivagaat iqaluliqijit Iqalukpik uvunga Amialikan U.S., nauhimavagaat 3,260t uvani 2012, humiliqaak Kanata unalu Amialikan US atauttimut nautkaihimajut haniraanit 500t. Nautkaihimavaktut pivakhutik uvani Norway unalu Sweden, kihiani, ahinut niuviqtittijut US nut naittuuvlutik (Eithier, 2014). Tautungnaqhunilu ihariahugluaqtut Iqalukpik uvani US mi avatqulluaqhutik nautkainirnut Iqalukpingnit. Kihiani, ilitturnaqhuni hamna maliinnaqhugu KFL Iqalukpik niuviqtittijut ahiqanngittuq inmikkut iluani niuvirumajunut akihautihimalaaqhugit iqaluliqihimajut Iqalukpik Iqaluillu amigaitpaktut uvani nunangani. Niuvirluarumajut Iqalukpingmi uvani Europe, kihimi nunamiungani nautkaihimajut, iqaluliqivlutik taamna kahakhimalruuqtut taimaa.

Taimaa kiutqujauhimajut uvani ilagijanganit hivunigivlutik haffumani US unalu Kanatamiunut niuvirumajunut, hakugitqijaujut niuvirumajunut pivallialaaqtut Iqalukpik Nunavunmi Nunatsiarmilu (Consilium Nunavut Inc., 2002). Angiklijuummiqhutik akikhangit ilagijaujut haffumani aulattittinirnut, agjaqtuinirnut, unalu himmauhiqattaqtut niqit tamainnut Nunavut nunaliit naiklilaaqhutik havaatigut iniliurutikhait angiklijuummiqtumik niuvirumajut, unalu kiujaulaaqhutik nunamiuttanut unalu pitquhirijainnit niqit hakugitqijaujut niuviqtunut Nunavut iluani.

Nunguani

Tahapkuat ihumaaluutigijangit ihuuluutaujut maniliurahuarnirnut aulattittinirnut unalu ilitturnahuaqtavut haffumani iqalukhiurnirnut. Hivulliqlpaangmi, aallannguqtiqattaqhimajut haffumani Kanatamiunit taalangit uvanngat Amialikan US taalangit. Aippaanganianit, qaffiuningit akikhangit haffumani Kanatamiut taalangit ikivallaaqhimajuq avataanit 33% uvanngat Amialikan US taalangit. Aadjigiinnginnamik haffumani naiglihimagamik haffumani Kanatamiunit taalangit uvanngat Amialikan US taalangit angiklijuummiqhunilu ilagijaujut maniliuqhimajainnit uvannga Iqalukpik iqalukhiuqtunut hulidjuhianit ilainnaanit iqalut ahinut agjaqtauhimajut akingillu atuqhugit Amialikan US taalainnut. Tuglirijaangillu, angiklijuummiqhuni akikhat nauhimagiame (haffuminngatut, tingmiakkut agjaqtuijut akingit hanaliugait tunihiniit akikhangillu); unalu kinguani, pijumajaujut ihuaqhinahuaqtangit avguiningit hailijakhangillu iqalut himmauhiqattaqtut iqalukhiuqtunut najugaat angikligiangani uuktuutingit unalu aturnaqtut haffumani iqalukhiurnigut. Maniliurahuuqtut anguniaqtut

uvanngat Paalliq (Lauchlan Kuugaq) titiraqtauhimajuq 2010 mi talvanngat iqalukhiuruiqhutik tahamanngat maniliuttiaqhimaittut iqaluqqukitpakkami avguiningit akituvaalliqpakhunilu tingmiakkut agjaqhiliraangat. Uvani 2018 mi, maniliurahuagtut anguniaqtut uvani Paalliq (Lauchlan Kuugaq) iqalukhiuffaarmijut ihuaqhihimavlunilu avvauningit haffumani 5,000 kg (iluittuq uqumaidjuhia) malikhimainnaqtangillu aturaaqtakhangit iqalukhiurnirnut.

Ilitturningit

CONSILIUM NUNAVUT INC. (2002). Qitirmiut Niqiqarvik Timianit Niuvrutikhanut Ilittuqhimajut Iqalungnut Niqinut Niqiliuqarvik Iqaluktuuttiaq, Nunavut.

FISHCHOICE. (2018). Iqalukpik. Nalunaiqtittijut Hikutirvia 12, 2019 uvanngat <https://fishchoice.com/buying-guide/arctic-char>

EITHIER, VALERIE. 2014. Nautkaihimajut Iqalukpik: *Salvelinus alpinus*. Tarjurmiuttat niqinut Tautuktittijut. Nalunaiqtittijut uvanngat: <http://seafood.ocean.org/wp-content/uploads/2016/10/Char-Arctic-Farmed-Canada-Iceland-US.pdf>

KFL AULATTITTINIRNUT AKIKHANGIT TITIQQANGIT 2014-17.

MCCOLL, KAREN. 2019. Uvanngat Nunavut uvunga: Iqaluktuuttiaq timiqutait niqikhaliuqtut Iqalukpingmit niqikhanut. CBC News. Nalunaiqtittijut uvanngat: <https://www.cbc.ca/news/canada/north/kitikmeot-foods-cambridge-bay-1.4943328>

ROMANOW, BEAR & ASSOCIATES LTD. (2006). *Ilitturvikhaq haffumani Inungnut-Maniliurahuarnirnut Aturluaqtakhat haffumani Tahirmiujuq Iqalukhiuqtunut uvunga Manitoba Nunaqaqaaqhimajunut*. Hannaijariiqlhimajuq haffumani Nunaqaqaaqhimajut Inuliqijitkut Kanatami, Manitoba Aviktuqhimajumi.

Nalunaitkut 6. Nunamunngaahimajut, nunamiittut unalu niuviqtakhaat akikhangit unalu akingit ukunanngat imarmiutaujut huminngaagtut, 2015 - 2019

Imamiutaujut huminngaagtut Atinga	2015	2016	2017	2018	2019	5-Ukiuq Atauttimuqtut	5-Ukiunga Ilitqhia
Iqaluktuuq Kuugaa (Ekalluk)							

<i>Nunamunngaqtut (kg)</i>	16,930	20,011	20,001	16,570	16,699	90,211	15,344
<i>Nunamiittut Akingit⁸</i>	\$88,712	\$104,859	\$104,805	\$86,825	\$87,502	\$282,684	\$56,537
<i>Niuviktakhat Akingit⁹</i>	\$383,460	\$453,256	\$453,022	\$375,302	\$379,230	\$1,774,002	\$354,800
Jayko Kuugaa (Jayco)							
<i>Nunamunngaqtut (kg)</i>	9,851	17,011	16,200	11,573	12,481	36,072	7,214
<i>Nunamiittut Akingit¹⁰</i>	\$51,620	\$89,137	\$84,885	\$60,643	\$65,402	\$161,292	\$32,258
<i>Niuviktakhat Akingit¹¹</i>	\$223,130	\$385,295	\$366,919	\$262,132	\$282,702	\$771,068	\$154,214
Halugvik Kuugaa (Thirty-Mile)							
<i>Nunamunngaqtut (kg)</i>	4,160	4,212	4,888	4,997	4,972	19,135	3,827
<i>Nunamiittut Akingit¹⁰</i>	\$21,796	\$22,073	\$25,616	\$26,185	\$26,052	\$89,700	\$17,940
<i>Niuviktakhat Akingit¹¹</i>	\$94,215	\$95,411	\$110,724	\$113,183	\$112,610	\$419,245	\$83,849
Paalliryuak Kuugaa (Surrey)							
<i>Nunamunngaqtut (kg)</i>	6,824	5,739	8,990	8,792	8,884	43,007	8,601
<i>Nunamiittut Akingit¹⁰</i>	\$35,756	\$30,075	\$47,108	\$46,069	\$46,552	\$185,057	\$37,011
<i>Niuviktakhat Akingit¹¹</i>	\$154,558	\$129,999	\$203,626	\$199,132	\$201,222	\$1,002,092	\$200,418
Paalliq Kuugaa (Lauchlan)							
<i>Nunamunngaqtut (kg)</i>	NF	NF	NF	3,902	5,061	8,963	1,792
<i>Nunamiittut Akingit¹⁰</i>	-	-	-	\$20,449	\$26,521	\$46,970	\$9,394
<i>Niuviktakhat Akingit¹¹</i>	-	-	-	\$88,390	\$114,638	\$203,028	\$40,605
Atauttimuutut¹⁰							
<i>Nunamunngaqtut (kg)</i>	37,765	46,973	50,079	45,834	48,097	228,748	345,749.6
<i>Nunamiittut Akingit¹¹</i>	\$197,885	\$246,144	\$262,414	\$240,170	\$252,029	\$942,883	\$188,577
<i>Nunamiittut Akingit /kg</i>	\$4.57	\$4.29	\$5.85	\$7.04	\$5.00		\$5.24
<i>Niuviktakhat Akingit¹¹</i>	\$855,363	\$1,063,962	\$1,134,290	\$1,031,139	\$1,089,402	\$4,073,397	\$814,679
<i>Niuviktakhat Akikhaq/kg</i>	\$19.23	\$19.75	\$24.26	\$26.33	\$24.09		\$22.65

Niuvrutikhait Akingit/ Lb. Iqalukpik Qanurittunik Ilingajuq							
Tamatkiujuq							
Hungaiqhimajuq	\$6.02	\$6.27	\$7.67	\$9.17	\$8.15	NA	\$7.45
Niaquq, papirua ahivaqhimajuq	\$7.04	\$7.29	\$10.21	\$10.84	\$9.05	NA	\$8.89
Tiahimajut	\$10.22	\$10.47	\$11.87	\$12.59	\$12.61	NA	\$11.55

⁸ Nunamunngaqtut akingit avaliqanngittut imarmit najugaanit avaliqanngittuq agjaqtuinirnut pivikhait, Nalunaijainiq angmaumangittuq ukunanngat imarmiujunit.

⁹ Niuviktakhangit akingit kiglitigijangit uvannngat Qitirmiut Niqiqarvinga Kitikmeot Foods Ltd. Akingit Atiliuqtangit (aallatqiiktut ukiunganit) kititiqtauvluni kiglitigijaat avvautigijaanit niuviqhimajait hamnaujut: (i) Tamainnit pilakhimajut: 55% nauhimajainnit; (ii) Niaqua, papirua ahivaqtaujuq: 23%; (iii) Tiataaqhimajut: 10%; (iv) Ihiqhungnittut haniraa: 8%; unalu (v) Mipkuliuqtut: 4%.

¹⁰ Nailukkaangujut angiqtauhimaittut atauttimut akikhaat avatainauvluni haffumani akikhangit/akingit.

¹¹ Atauttimut nunamiittunit akikhaat nainaaqhimajut akiliakhangit iqalukhiuqtit agjaqtuijunillu akikhangit. Ilagijaunngittut aallat havaarijangit akikhangit. Atauttimut nunamiittunut akikhaat ikaarningit uvannngat 2010-12 ilagijaujut agjaqtuinirnut akikhangit angirutauijut. Tingmidjutigut uhijut akikhangit ikajuutauijut uvannngat \$32,555 tunijauhimajut uvani 2012 ilagijaunngittut.

Ihiqhungnittut	\$15.39	\$15.64	\$17.04	\$18.08	\$18.15	NA	\$16.86
Mipkunnuit	\$39.02	\$38.89	\$47.85	\$43.13	\$41.84	NA	\$42.14
Uqumaidjutigut							
Akingit	\$8.74	\$8.98	\$11.03	\$11.97	\$10.95	NA	\$10.33

Ilittuqhajji: KFL Niqiqarvik; Atuagaq unalu Maniliurahuarningit, C&A, DFO, havaktit kititiqhimajangit Naunaitkut: - Iqalukhiuqhimanngittut; NA – Aturnaittuq.

Nalunaitkut 7. Aulattittinirnut akikhangit ilingaujaujuq ukunanngat Qitirmiut NiqiqarvikTimingat, 2008-2012

Akingit Pivikhat	2008	2009	2010*	2011*	2012*	Atauttimut	Tukinga
Iqaluktuuq Kuugaq (Ekallu)							
Havaatigut Akinga ¹²	\$34,136	\$44,145	\$74,441	\$64,617	\$63,347	\$461,053	\$56,537
Uqumaidjuhia (lb.)	24,078	27,865	44,956	29,999	41,883	168,781	33,756
Akinga uvanngat lb. ¹³	\$1.50	\$1.58	\$1.66	\$2.15	\$1.51		\$1.67
Jayko Kuugaq (Jayco)							
Havaatigut Akinga ¹⁴	\$65,912	\$37,696	-	-	\$57,684	\$161,292	\$53,764
Uqumaidjuhia (lb.)	31,519	14,330	NF	NF	33,509	79,359	26,453
Akinga uvanngat lb. ¹⁵	\$2.09	\$2.63	-	-	\$1.72		\$2.07
Halugvik Kuugaq (Thirty-Mile)							
Havaatigut Akinga ¹⁶	\$21,533	\$23,044	\$15,253	\$13,099	\$16,770	\$89,700	\$17,940
Uqumaidjuhia (lb.)	10,021	11,481	7,297	2,473	10,824	42,097	8,419
Akinga uvanngat lb. ¹⁷	\$2.15	\$2.01	\$2.09	\$5.30	\$1.55		\$2.27
Paalliryuak Kuugaq (Surrey)							
Havaatigut Akinga ¹⁸	\$25,533	\$36,847	\$38,451	\$44,451	\$39,804	\$185,057	\$37,011
Uqumaidjuhia (lb.)	10,681	19,046	19,963	25,247	19,678	94,615	18,923

¹² Aulattittinirnut akikhangit ilagijaat akiliakhat iqalukhiuqtit agjaqtuijullu akikhangit, Ilaginngittangit KFL niqiqarvik akikhangit. Atauttimut havaarijangit akikhaat uvanngat ikaarningit 2010-12 ilagijaujut agjaqtuinirnut akikhangit angiqtauhimajut. Tingmidjutigut uhijut akikhangit ikajuutaujut uvanngat \$32,555 tunijauhimajut uvani 2012 ilagijaunngittut.

¹³ Ilagijaunngittut KFL niqiqarviup akikhangit.

¹⁴ Aulattittinirnut akikhangit ilagijaat akiliakhat iqalukhiuqtit agjaqtuijullu akikhangit, Ilaginngittangit KFL niqiqarvik akikhangit. Atauttimut havaarijangit akikhaat uvanngat ikaarningit 2010-12 ilagijaujut agjaqtuinirnut akikhangit angiqtauhimajut. Tingmidjutigut uhijut akikhangit ikajuutaujut uvanngat \$32,555 tunijauhimajut uvani 2012 ilagijaunngittut.

¹⁵ Ilagijaunngittut KFL niqiqarviup akikhangit.

¹⁶ Aulattittinirnut akikhangit ilagijaat akiliakhat iqalukhiuqtit agjaqtuijullu akikhangit, Ilaginngittangit KFL niqiqarvik akikhangit. Atauttimut havaarijangit akikhaat uvanngat ikaarningit 2010-12 ilagijaujut agjaqtuinirnut akikhangit angiqtauhimajut. Tingmidjutigut uhijut akikhangit ikajuutaujut uvanngat \$32,555 tunijauhimajut uvani 2012 ilagijaunngittut.

¹⁷ Ilagijaunngittut KFL niqiqarviup akikhangit.

¹⁸ Aulattittinirnut akikhangit ilagijaat akiliakhat iqalukhiuqtit agjaqtuijullu akikhangit, Ilaginngittangit KFL niqiqarvik akikhangit. Atauttimut havaarijangit akikhaat uvanngat ikaarningit 2010-12 ilagijaujut agjaqtuinirnut akikhangit angiqtauhimajut. Tingmidjutigut uhijut akikhangit ikajuutaujut uvanngat \$32,555 tunijauhimajut uvani 2012 ilagijaunngittut.

<i>Akinga uvanngat lb.</i> ¹⁹	\$2.42	\$1.93	\$1.93	\$1.75	\$2.02		\$1.89
Paalliq Kuugaq (Lauchlan)							
<i>Havaatigut Akinga</i> ²⁰	\$19,795	-	\$15,646	-	-	\$35,441	\$17,720
<i>Uqumaidjuhia (lb.)</i>	5,208	NF	5,574	NF	NF	10,782	5,391
<i>Akinga uvanngat lb.</i> ²¹	\$3.80	-	\$2.81	-	-		\$3.29
Atauttimut							
<i>Havaatigut Akinga</i> ²²	\$169,235	\$141,732	\$206,693	\$184,715	\$240,508	\$942,883	\$188,577
<i>Uqumaidjuhia (lb.)</i>	81,507	72,722	77,791	57,719	105,895	395,634	79,127
<i>Akinga uvanngat lb.</i> ²³	\$2.08	\$1.95	\$2.66	\$3.20	\$2.27		\$2.38
KFL Niqiqarviup Akingit							
Havaktut Akingit	\$40,228	\$101,236	\$38,491	\$50,248	46,148	\$276,350	\$55,270
Alrujaqtuqtut	\$30,071	\$58,109	\$26,979	\$40,330	36,892	\$192,381	\$38,476
Uqhurjuaq	\$3,933	\$7,087	\$7,065	\$3,460	9,183	\$30,728	\$6,146
Imaq	\$2,115	\$2,067	\$2,982	\$1,744	3,028	\$11,936	\$2,387
Atauttimuuqtut	\$76,347	\$168,499	\$75,517	\$95,781	\$95,251	\$511,395	\$102,279
Tunihijut haffumani KFL Akikhat							
<i>Havaatigut Akinga</i>	32.0%	21.7%	25.8%	26.0%	32.4%		27.6%
<i>KFL Niqiqarviup Akingit</i>	31.1%	54.3%	26.8%	34.1%	28.4%		35.2%
<i>Uqumaidjuhia</i>	81,507	72,722	77,791	57,719	105,895		79,127
Tukinga Atauttimut Akingi uvanngat lb.	\$3.01	\$4.27	\$3.63	\$4.86	\$3.17		\$3.68

Ilittuqhajji: Qitirmiut Niqiqarvinga Timingat (KFL).

Naunaiklut: NF – Iqalukhiuqhimannngittut

Iluliutingit E Qajagijaujukhaq tarjurmit

Umiag nanminirijangit unalu hivuliqtuijut munarijakhaat malittiaqtakhaat qajagijaujukhat havaktiita umiangillu. Malittiarialik qajagijaunirnut maliguarutit unalu nakuujumik uuktuutikhangit nanminiqutigijangit, hivuliqtit havaktingillu iqalukhiuqtunut umiangit ikajuutauniaqtut annautigiami inuuhirnut, hapummilugillu umiat ahiruqtailigiami hapummilugillu avatikhait. Tamaat iqalukhiuqtut umiat naammakpiaqtumik tarjurmiutaujukhat munarittiaqhimainnarlugillu maligautigut ukunanngat Agjaqtuinirnut Kanata (TC), unalu aahiit aturnaqtut ilauhimajunut. Umiat maligiaqaqhutik

¹⁹ Ilagijaunngittut KFL niqiqarviup akikhangit.

²⁰ Aulattittinirnut akikhangit ilagijaat akiliakhat iqalukhiuqtit agjaqtuijullu akikhangit, Ilaginngittangit KFL niqiqarvik akikhangit. Atauttimut havaarijangit akikhaat uvanngat ikaarningit 2010-12 ilagijaujut agjaqtuinirnut akikhangit angiqtauhimajut. Tingmidjutigut uhijut akikhangit ikajuutaujut uvanngat \$32,555 tunijauhimajut uvani 2012 ilagijaunngittut.

²¹ Ilagijaunngittut KFL niqiqarviup akikhangit.

²² Aulattittinirnut akikhangit ilagijaat akiliakhat iqalukhiuqtit agjaqtuijullu akikhangit, Ilaginngittangit KFL niqiqarvik akikhangit. Atauttimut havaarijangit akikhaat uvanngat ikaarningit 2010-12 ilagijaujut agjaqtuinirnut akikhangit angiqtauhimajut. Tingmidjutigut uhijut akikhangit ikajuutaujut uvanngat \$32,555 tunijauhimajut uvani 2012 ilagijaunngittut.

²³ Ilagijaunngittut KFL niqiqarviup akikhangit.

ihivriuqtauhimalutik malikhimalugillu ilitaridjatauqaqtumik ihivriuqtauhimajut nalaumajukhat iningit auladjarikhijukhat.

Iluani kavamarjuangit, munarijaujukhat agjaqtuinirnut, nahittaqtauhimajut, unalu umiaq qajagijauningit maliguarutit unalu ihivriuqtukhat malikhimainnaqtakhaat ukunanngat Agjaqtuinirnut Kanata; qilanaaqtukkut kiujaujukhat ukunanngat Kanatamiunit Nahittaqtiit unalu DFO munaqhaivikhalik iqalungnut avatikhangit. Nunavut iluani, Havaktunut Aanniqtailinikkut Munaqtiujut atanniqtuivikhaqaqhutik uvannat aanniaqtailinirnut hivuuranairutikhanut akihautingit havagvik iluani. DFO unalu TC havaamingnut Maligautiqaqhutik ilittuqhiigiangani ikajuqatigiiktunut unalu aulapkailugillu, munarilugit ikajuqhimalugillu aanniqtailijaamik pitquhiata iluani iqalukhiurnirnut havaamingnit.

Naunaittiamia haffumani qajaqturnirnut aanniqtailinikkut, hivajainnarialik uvunga TC Havagviata Qajarnirnut Aanniqtailinirnut akiqanngittukkut hivajautaa uvani 1-800-267-6687 qaritaujakkut ikiaqqivikkut takugulu uvani <https://tc.canada.ca/en/marine-transportation/marine-safety/office-boating-safety>.